

ଜିହ୍ଵା ମାୟା

ନଭେମ୍ବର ୧୯୮୩



RP
2.50

ଦୀପାବଳି ବିଶେଷ

A colorful illustration of a monkey and a boy. The monkey, on the left, is wearing a green short-sleeved shirt, red pants, and large headphones. It is sitting on a blue chair and gesturing with its right hand while talking. The boy, on the right, is wearing a red long-sleeved shirt, blue jeans with suspenders, and brown shoes. He is sitting on a wooden chair and talking on a black telephone. The background is a plain, light-colored wall.

ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଲୋକପ୍ରିୟ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଯେଉଁଥିରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ ୨୦ ଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ପାଠକ ଲଭିଛନ୍ତି ସେହିପରି

**ଅନାମାତ୍ର
ସହକର୍ମୀ**

ଇଂରାଜୀ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଶିଖିବା ଲାଗି ସହଜ ଓ ସରଳ ପ୍ରଣାଳୀ ରେପିଟେଟିଭ ଇଂଲିଶ ସିରିଜ୍ ବୋର୍ଡିଂ

ରେପିଟେଟିଭ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ବିଶେଷତ୍ବ—

- ୦ ଶିକ୍ଷକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଢ଼ାବଳ ପାଇଁ ପୁରା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକେ ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ଓ ଉଚ୍ଚ ବୁଦ୍ଧିକୁ ଉଚିତ ଅନ୍ତରାଳରେ ଦିଆଯାଇଛି ।
- ୦ ପ୍ରାୟ ୨୫୦୦ ଚଉଁ ଚଉଁ ଇଂରାଜୀ ଶବ୍ଦ ଓ ପ୍ରାୟ ୨୨୦୦ ସାଧାରଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା (କଥୋପକଥନ) ଲାଗି ଉପଯୋଗୀ ଛୋଟ ଛୋଟ କାହାଣୀ ପ୍ରଦାନକରି, ପାଠୀ ତି :
- ୦ ସବେ ବା ଦୁପରରେ, କଲେଜ ବା ସ୍କୁଲରେ, ଘର ବା ସାଥୀ ସମ୍ପର୍କରେ...
- ୦ ପ୍ରେମିକ-ପ୍ରେମିକା, ପତି-ପତ୍ନୀ, ଅପରାଧ-କର୍ମୀ, ବ୍ୟବସାୟୀ-ବିବିଧ, ଛୋଟ-ବଡ଼ ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକେ...
- ୦ ପ୍ରେମାତ୍ମକ, ଶିଶୁବାଦ, ଅଭିବାଦନ, ସମ୍ବନ୍ଧନା, ନିମନ୍ତ୍ରଣ, ପ୍ରଶଂସା ଅଥବା ସାବୁନା...
- ୦ ମନୋରଞ୍ଜନ, ବାସ୍ନା, ଖାଦ୍ୟପେୟ, ବେଶଭୂଷା ଇତ୍ୟାଦି ଓ ବାଚନେତ୍ରିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ...
- ୦ ଟେଲିଫୋନରେ, ସଭାସମିତିରେ ବା କୌଣସି ବିଶେଷ ଅବସରରେ ଅଥବା କୌଣସି ଏକ ବିଷୟରେ ବିପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ସହିତ...
- ୦ କୌଣସି ଶ୍ରେଣୀର ପୁରୁଷ ବା ମହିଳାମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଶ୍ରେୟତାତ୍ମକ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ସମୟରେ କୁହାଯାଇ ଥାଏ ।
- ୦ ପଦ୍ମ ପଦ୍ମ ଶିକ୍ଷଣ ଓ ବୁଦ୍ଧିବା ଲାଗି ଏକ ସହଜ, ସୁଗମ ଓ ନୂତନ ପ୍ରଣାଳୀ... ଯେପରି ଛୋଟ ପିଲାଟିଏ କେହି ପଢ଼ି ନ ଥାନ୍ତି ତି ଶୁଣିଶୁଣି କଥା କହିବା ଭଳି ଶିଖିଥାଏ ।
- ୦ ପୁରା ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକେ କଥାବାର୍ତ୍ତାତ୍ମକ କଥା ଯେପରି ମୁହଁମୁହିଁ କଥୋପକଥନ ଭଳି ।



ଏବେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ମିଳୁଛି

ବଡ଼ ସାଇଜର 384 ପୃଷ୍ଠା

ସ୍ଥାୟିତ୍ବ ଲାଭନେତ୍ରେତ୍ବ ବହୁ ଉପାଦାନ

ମୂଲ୍ୟ 24/- ଟଙ୍କା
ତାହା ଖର୍ଚ୍ଚ 4/- ଟଙ୍କା

ଏପରି ପୂରକ ପୁସ୍ତକ...

ପୁରୁଷ ପ୍ରାଣୀ ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ଯେଉଁ ମାନେ—

- ୦ ସ୍ବାତନ୍ତ୍ର ଯୋଗ ନ୍ୟା ଇଂରାଜୀ କହିବାକୁ ସାହସ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।
- ୦ ବ୍ୟବହାରରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଓ ଲୋକ ବାଚନା ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।
- ୦ କଲେଜ ଛାତ୍ର ବାସନ୍ତ ବା ବୁଦ୍ଧେ ଅଧୁନିକ ଉଚ୍ଚିତକଥନର ପିଲାଙ୍କ ସହିତ ନିକାମିଆ କରି ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।
- ୦ ଶିକ୍ଷକ ଶୁଣିବା ଯୋଗ ବି ପଡ଼େନା, ବୁଦ୍ଧି ଓ ଅନ୍ୟ ଅଧୁନିକ ପିଲାଙ୍କର ଲୋକଙ୍କ ସହିତ କଥା କଥାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ନିଶ୍ଚିନ୍ତି କରି ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ଅଥବା ଇଂରାଜୀ ମଧ୍ୟମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ୁଥିବା ନିଜର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପାଠପଢ଼ାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରି ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ତି ସେମାନଙ୍କୁ ପୋଷା କରି ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ।
- ୦ ବ୍ୟବସାୟୀ ବା ଯେକାନ୍ତା ଯୋଗ କୌଣସି ଅତିସରଳ ସଂଳାପ ନିର୍ବାହରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ; ଶିକ୍ଷକ କର୍ମଚାରୀ ନିଜର କୌଣସି କଥାବାର୍ତ୍ତା ଯଥାର୍ଥତା କରି ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ମୋଟାମୋଟି କହିବାକୁ ଚଳେ ବାକନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶେଷରେ ଯେଉଁମାନେ ପଢ଼େଇ ପାଆନ୍ତି ।

ମୂଲ୍ୟ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯିବ

ଅପର ରେପିଟେଟିଭ ବୋର୍ଡିଂ ପଢ଼ି ସମସ୍ତେ ନ ସେଇ ପରେ କହିବି ଫେରସ୍ତା ବାବଦେ ପଠାଇ ଦେଲେ, ବାବଦ କଟାଯାଇ ଅବଶିଷ୍ଟ ପୁରା ପାଠ ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯିବ ।

ରେପିଟେଟିଭ ବୋର୍ଡିଂ ସତ୍ୟେକ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରେତା, ରେକ୍ଡର, ଶେୟର, ବେସ୍ ଆଣ୍ଡ ଓ ବିମାନ ଘାଟିରେ ସୁବିଷ୍ଟତ ବୁକ୍ ଷଲରେ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରିବାକୁ ମିଳୁଛି । ପୁସ୍ତକ ଡି.ପି.ପି. ଦ୍ଵାରା ମଗାଇବା ଠିକଣା—

PUSTAK MAHAL (CM) KHARI BAOLI, DELHI-110006

ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପ୍ରତିଯୋଗିତା



କନ୍ଦମାମା କ୍ୟାମେଲିନ

ରଙ୍ଗ ପ୍ରତିଯୋଗିତା

ପୁରସ୍କାର ବିବରଣୀ

ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୧୫/-
 ୩ ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୧୦/-
 ୧୦ ତୃତୀୟ ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫/-
 ୧୦ ସାଙ୍ଗିପିକେଟ

କଳା କଥାକାହାଣୀ କାଗଜର ପାଖରେ ବାନ୍ଧି ଦିଅନ୍ତୁ ।



ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ୧୨ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୟସର ପିଲାମାନେ ଭାଗନେଇ ପାରିବେ । କ୍ୟାମେଲିନ ରଙ୍ଗ ଦ୍ୱାରା ଉପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରଟିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ରଙ୍ଗ କରିବେ ଓ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଠିକଣାକୁ ପଠେଇ ଦିଅନ୍ତୁ-ପୋ. ବକ୍ସ ନଂ. ୯୯୨୮, କୋଲକାତା, ବଙ୍ଗୋପସାଗର-୪୦୦ ୦୦୫ । ବିଜୟରତ୍ନମଣିଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ରୂପରେ ଓ ବାଧ୍ୟତାମୁତାକେ ହେବ । ଏ ସଂପର୍କରେ କୌଣସି ଚିଠିପତ୍ରକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ଅନୁଗ୍ରହ କରି କୁପନକୁ କେବଳ ଇଂରାଜୀରେ ପୂରଣ କରିବେ ।

Name: Age:

Address:

ପୂର୍ବରୁ ପଠାନ୍ତୁ: 30-11-1983
CONTEST NO 33
 Results of Chandamama Camlin Colouring Contest No.31 (Oriya)
 1st Prize: Bhabesh Ku. Acharya, Dhenkanal. 2nd Prize: Kumari Amapurna. Bhubaneswar. Kunja Bihari Bala, Sunhat, Bhaktabachall Sahoo, Kujang. Sri Jayanta Ku. Parida, Nafour. Sri Lokanatha Paik.

Vision/CPL 831430ri.

ଜିଣିବାର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଜାଣନ୍ତି ଏମାନେ !

ଜୟମାୟା

ତମର ପରମ୍ପରା ଜାଣ

ପ୍ରତିଯୋଗିତା

‘ତମର ପରମ୍ପରା ଜାଣ’ ପ୍ରତିଯୋଗିତା’ର ଫଳାଫଳ ଘୋଷଣା
କରିବାରେ ଆମେ ଆନନ୍ଦିତ । ସତରେ, ଜିଣିଥିବା ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ଅତି
ବଢ଼ିଆ ଥିଲା । ବିଜୟୀ ଓ ବିଜୟିନୀ ବୃନ୍ଦ — ବଧାୟି ସ୍ତ୍ରୀକାର !

ଉତ୍ତମ ପ୍ରଥମ ପୁରସ୍କାର ବିଜେତା: ଅନୁପମ ପୁଞ୍ଜନ

ଉଷାପୁର ମରାନହାଟ, ପୋଖି: ମରାନହାଟ, ଆସାମ-୭୮୫ ୭୭୦ ।

ସିଏ ରମଣୀୟ-ଭାରତ-ରମଣରେ ଯିବେ ଏକ ତାଙ୍କର
ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟଭାର ଆମେ ବହନ କରିବୁ ।

ତବ ଶୁଭ-ଯାତ୍ରା ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ଦେ ବିଜୟୀ ବାର !

ଓଡ଼ିଆରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପୁରସ୍କାର ଜିଣିଛନ୍ତି (୧) ଶ୍ରୀମତୀ ନମିତା ମିଶ୍ର, ତଳପଦା

(୨) ମଳୟ କୁମାର ପଣ୍ଡା, ନୂଆପଡ଼ା (୩) ଆପ୍ତିଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର, ତେଜାନାଲ (୪) ଗଙ୍ଗାଧର ନନ୍ଦ, କଟକ

(୫) ସୁଜାନ୍ତ ଦାଶ, ଭୁବନେଶ୍ୱର (୬) ସୁଜାତାଣୀ ସାମୁଏଲ୍‌ପାସ, ଜୋରାବ (୭) ବାବୁଲଲ ରଥ,

କେମିଜା (୮) ପ୍ରଭାବତୀ ସାହୁ, ଜୟନାଥପୁର (୯) ଅଶିଷ ରଞ୍ଜନ ପତିଜୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

(୧୦) ଇତା ଦାସ, ଗବବସ୍ତା ।

ଆହୁରି ୨୭୦୦ ଜଣ ବିଜେତା, ତୃତୀୟ, ସାନ୍ତାଳପ୍ରଦ ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗିତାଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସଫଳ ରହିଲା ଏବଂ

ଓ ସବୁ ପ୍ରାଇଜ ଜିଣିଛନ୍ତି । ଯଦି ତମେ ଜିଣିଥାଅ,

ତେବେ ତମେ ଆମଠାରୁ ଭାବରେ

ଖବର ପାଇବ । ତାହାସ, ଆମେ ଦେଉଥିବା

ବିଭିନ୍ନ ପୁରସ୍କାର ଭିତରୁ ତମେ ମନପସନ୍ଦ

ପୁରସ୍କାରଟିଏ ବାଛିପାରିବ ।

ତମେ ଅଂଶନେଇଥିବା ଦେଖୁ ଆମର ଅଶେଷ

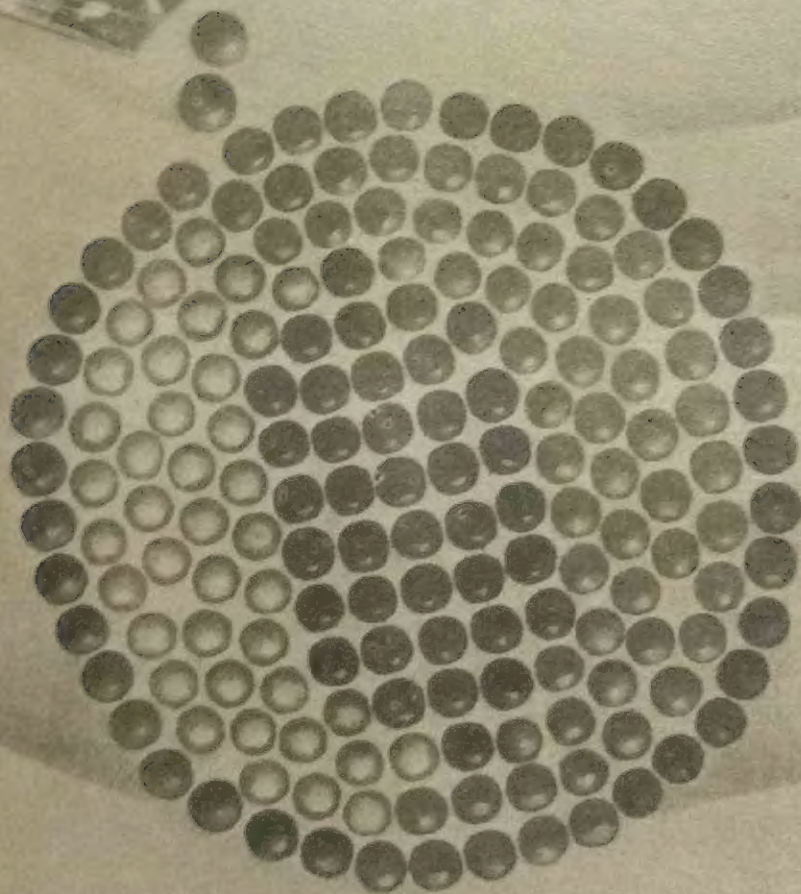
ଧନ୍ୟବାଦ ଗ୍ରହଣ କର । ଆଉ ତମମାନଙ୍କ

ଭିତରୁ ଯୋଗମାନେ ଏଥରକ ଜିଣିପାରିନାହିଁ,

ମନ ଖରାପ କରନା ... ସୁଯୋଗ ପୁଣି

ଥରେ ଆସିବ !

ଧୁମାଧୁମ ବଲ ଖେଳର ଧୁମ
ଆଜି କୁଟିର ଦିନ
ଖାଇବା ପାଇଁ ଜେମ୍ସ ମଜାଦାର
ଆମ ମନ ଛନଛନ !



ଜେମ୍ସ ସବୁରି ପ୍ରିୟ-
ତା ପାଇଁ ଆଜି ସମସ୍ତେ ସମୟ !

କାହାଣୀକାହାଣୀ

ଜହ୍ନ ମାୟା

ସମ୍ପାଦକ : 'ଚକ୍ରପାଣି'

ସଂଳାପକ : ନାଗି ରେଡ୍ଡି

ପବନ ଦାପାବଳ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଆନନ୍ଦମୁଖର ହେଉ ।
ଆନନ୍ଦର ଆଲୋକରେ ସବୁ ପ୍ରାଣ ହେଉ ଉଦ୍‌ଭାସିତ ।

ଏ ସଂସାର ଏକ ବିଶେଷାଙ୍କ । ଅଧିକ କାହାଣୀରେ
ସମୃଦ୍ଧ । ଆଶା, ଏହା ଉତ୍ସବ ଉପଭୋଗରେ ସହାୟକ
ହେବ ।

ଅମରବାଣୀ

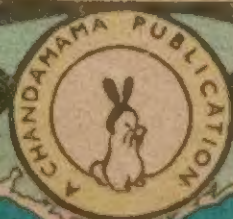
ଅତୀତ ସ୍ୱାର୍ଦ୍ଧର କୋପି, ଲଭିତେ ନାୟକମ୍ ପଲ୍ ।
ସ୍ୱଳ୍ପ ମେବାଂକୁ ଲଭିତେ, ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରତ୍ୟାପି ସାଗରଂ ॥
[କେନ୍ଦ୍ର ନିଜ ପୋଷ୍ୟତାଂ ଅଧିକ ପଳ ପାଇ ପାରେନା ।
ଲେଟାକୁ ପକ ମହାସାଗରକୁ ନେଇଯିବ, ତେବେ ବି ଲେଟାରେ
ପେଟକି ପାଣି ଧରିବା କଥା ସେଟକି ଧରିବ । ତାହାଂ
ଅଧିକ ନୁହେଁ ।]

ବର୍ଷ : ୧୭

ନଭେମ୍ବର ୧୯୮୩

ଅଙ୍କ : ୫

ପ୍ରତିସଂଖ୍ୟା : ଟ. ୨ ୫୦ :: ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ : ଟ. ୨୪.୦୦



କହୁମାମୁଁ ସମ୍ବାଦ



ଜୀବଜନ୍ତୁ-ଧୂନି-ଯାଦୁଘର

ମସ୍ତେ ବର୍ଣ୍ଣବନ୍ୟାଳୟର ପ୍ରାଣୀତତ୍ତ୍ୱ ବିଭାଗ ପ୍ରାୟ ତିନି ହଜାର
ଛୋଟ ବଡ଼ ପ୍ରାଣୀଙ୍କୁ କଣ୍ଠସ୍ୱର ଭେକର୍ତ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ମାଛ ଓ
ପିମ୍ପୁଡ଼ି ମଧ୍ୟ ତା'ର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ !

ବିଶେଷକ୍ରମାନ୍ୱେ କହନ୍ତି, ପଶୁପକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଧୂନି ମଣିଷର ଉପକାର
କରେ । ନିଦ୍ରାହୀନତାରେ କଷ୍ଟ ପାଇଥିବା ଲୋକ ନିନ୍ଦାମୟ
ହୁଏ । ଯନ୍ତ୍ର ଧୂନି କିନ୍ତୁ ଉପହାତ ଫଳ ଦିଏ !

ସୂର୍ଯ୍ୟର ହଜମଶକ୍ତି !

ଗବେଷଣାରୁ ଜଣାଯାଏ, ପ୍ରତି ସେକେଣ୍ଡରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନିଜ
କଳେବରରୁ ପ୍ରାୟ ବୟାଳିଶ ଲକ୍ଷ ଟନ୍ ସାମଗ୍ରୀ ଖାଇ ଫୋପାଡ଼ନ୍ତି !
ତେବେ କ'ଣ ସେ ନିଜକୁ ଖାଇ ଶେଷ କରିଦେବ ? ଭୟ
ନାହିଁ । ଆଗାମୀ ଛଅଲକ୍ଷ କୋଟି ବର୍ଷ ଶେଷକୁ ସେ ନିଜ
କଳେବରର ଚୂଳିଶ ହଜାର ଭାଗରୁ ଏକଭାଗ ମାତ୍ର ଉଠିବ
କରିଥିବ ।



ଏକ ଶିଶୁର ଜନ୍ମ

ଏଇଟା ସୁଖି ଖବର ? ସୁଖି ଏ ଶିଶୁ କୌଣସି ରାଜପୁତ୍ର
ରାଜକନ୍ୟା ବା ନୁହେଁ । କଥା ହେଲା, ଏହା ଆଣ୍ଡାମାନର ଓଡ଼ି,
ଜାତିରେ ଜନ୍ମିତ । ଏ ପ୍ରାଗୈତିହାସିକ ଜାତିର ଲୋକ ସଖ୍ୟା
ମାତ୍ର ୧୭ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଟିଏ ବଢ଼ିଲା । ଏମାନେ ମହୁଫେଣା
ଭଳି ଲଗାଲଗି ଘରେ ରହନ୍ତି । ଜଣେ ମରିଗଲେ ତାକୁ କୋଠରୀ
ଭିତରେ ଶେଯ ତଳେ ଗାତ ଖୋଳି ପୋତି ଦିଅନ୍ତି ।



ଜାଣନ୍ତୁ କି ?

୧. ଭାରତକୁ ଆଗତ ପ୍ରଥମ ଛାତ୍ର ଦୂତ
କିଏ ? କିଏ ତାକୁ ପଠାଇଥିଲେ ?
୨. କେଉଁ ପାରସ୍ୟ ରାଜା ଭାରତ ବିଜୟ
ପାଇଁ ଦେଖି କର ବସଲ ହୋଇଥିଲେ ?
୩. କେଉଁ ପାରସ୍ୟ ରାଜା ଭାରତର ଏକ
ନୂତନ ଅଂଶକୁ ନିଜ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ
ସାମିଲ କରିଥିଲେ ?

୪. ଭାରତର ପୂର୍ବ ଉପକୂଳରେ ରହି
ରହି ଆ କୋମ୍ପାନି ନିର୍ମିତ ଦୁଇଟି ଦୁର୍ଗ
କେଉଁ କେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥିତ
ଓ ସେ ଦୁଇଟିର ନାମ କ'ଣ ?
୫. ଜଣେ ବଖ୍ୟାତ ବୀର ବଲେଇ
ଦେଖିଲେ ଡରୁଥିଲେ । କିଏ ସେ
ବୀର ?

(ଉତ୍ତର ପୃଷ୍ଠା ୨୪ ରୁ ପାଇବେ)



ନଆଁ ଲାଗିଲେ କୂଅ ଖୋଳା !

ଶ୍ରୀ ପୁର ଗ୍ରାମର ଜମିଦାର ଭୋଲ ଗୌଧୁର ଭଲ ମଣିଷ ଥିଲେ, ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସେ ଯେତକ ଭଲ ମଣିଷ, ସେତକ ଭଲ ମଣିଷ । ଉପରେ ପଡ଼ି କାମଦାମ ହାତକୁ ନେବେ, କିନ୍ତୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ କିଛି କରିବେ ନାହିଁ ।

ସମସ୍ତେ କିନ୍ତୁ ଜାଣୁଥିଲେ ଯେ ଜମିଦାରଙ୍କ ହୃଦୟଟି ବଡ଼ ଭଲ । ଅସୁବିଧା ହେଲ ତାଙ୍କ ଅଳସୁଆମିକୁ ନେଇ । ଏକେ ଜମିଦାର, ତହିଁ ଉପରେ ପରୋପକାରୀ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାସଜନ । ତାଙ୍କୁ କିଏ ବା କ'ଣ କହିବ ? ଥରେ ଥରେ ହାତକୁ ଯାଇଥିବେ । କୌଣସି ସାଧୁଦଳ ଦେଖିଲେ କହିଦେବେ, “ଆଜି ରାତରେ ଯାଇ ଆମ ଘରେ ଖାଇବା ପିଇବା କରନ୍ତୁ ।” ଘରକୁ କିନ୍ତୁ ସେ ଖବର ପଠାଇବେ ନାହିଁ । ନିଜେ କୌଣସି ବନ୍ଧୁ ଘରେ ଗପ କରି ରାତି

ଅଧକୁ ଫେରିବେ । ସାଧୁଦଳ ଆସି ପିଣ୍ଡାରେ ବସି ଯାଇଥିବେ ।

ତାଙ୍କର ଏ ଅଭ୍ୟାସ ଯୋଗୁଁ ସବୁଠାରୁ ବେଶି ହଇରାଣ ହେଉଥିଲା ତାଙ୍କ ଘରେ ସବୁ ବୁଝାଶୁଝା କରୁଥିବା ରଘୁ । ଥରେ ଥରେ ସେ ଭାବୁଥିଲା, କାମ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯିବ । କିନ୍ତୁ ଏକେ ତ ଜମିଦାର ତାକୁ ଭଲ ଦରମା ଦେଉଥିଲେ, ପୁଣି ତା'ର ବି ଜମିଦାରଙ୍କ ଉପରେ ବହୁତ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଥିଲା । ତା' ବିନା ଗୌଧୁର ହଇରାଣ ହେବେ ବୋଲି ସେ ବୁଝୁଥିଲା ।

ଏଇ ଧରନ୍ତୁ ଗାଁର ମହେଶ୍ୱର ମିଶ୍ରଙ୍କ ଝିଅ ବାହାଘର କଥା । ଯେମିତି ଜମିଦାର ଶୁଣିଛନ୍ତି, ସେମିତି କହିଲେ, “ମିଶ୍ରେ ! ତମେ ବାହାଘର ବେଢ଼ା ନିର୍ମାଣ କାମ ମୋ ଉପରେ ଛାଡ଼ି ଦିଅ । ମୁଁ ବଢ଼ିଆ କନା ବନେଇ ଦେବି !”



ବାହାଘର ଭଗିନୀ ଅଛି ଜମିଦାର ତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି ଘରକୁ ବାହାରି ଗଲେ । ରଘୁ କହିଲା, “ଆଜ୍ଞା, ମହେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର ଝିଅ ବାହାଘର ପାଇଁ ଆପଣ ବେଢ଼ା ବନାଇ ଦେବେ ବୋଲି କହିଥିଲେ !”

“ଆରେ ରଘୁ, ସେପାଇଁ ତ ଗୋଟାଏ ଯୁଗ ବାକ ଅଛି । ମୁଁ କାଲି ଫେରି ଆସିବି ନାହିଁ ? କ’ଣ, ସମ୍ପତ୍ତି ଘର ଗତ ମୋତେ ବେଶି ସୁଆଦୁ ଲାଗିବ ବୋଲି ଭାବୁଛୁ ?”

ଭାତ ସୁଆଦୁ ଲାଗୁ ବା ନ ଲାଗୁ, ଗୌଁ ଧୁସୁ କିନ୍ତୁ ପରଦିନ ଫେରିଲେ ନାହିଁ । ଯେଉଁଦିନ ବାହାଘର ସେହିଦିନ ସକାଳେ ରଘୁକୁ ଲାଗିପଡ଼ି ସବୁ କରିବାକୁ ହେଲା । କାରଣ

ମିଶ୍ର ନିଜେ ସେ କାମ କଲେ ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଅପମାନ ହେବ ! ବାହାଘରକୁ ଘଣ୍ଟାଏ ବାକି ଅଛି, ଜମିଦାର ଫେରି ଆସି ରଘୁକୁ କହିଲେ, “ଆରେ ମିଶ୍ରଙ୍କ ଘରେ ଗୋଟାଏ ବେଢ଼ି ବନାଇବା କଥା...”

“ବାବୁ, ବେଢ଼ି ବନା ସରିଛି । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଆଉ ଏମିତି ଅଥବା କାମ ହାତକୁ ନେବେ ନାହିଁ ।” ରଘୁ କହିଲା ।

“ଆରେ, ନାହିଁ, ନାହିଁ, ଅଥବା କାମ ଆଉ କରିବା ନାହିଁ । ହଁ, ଶୁଣ, ଗୋଟାଏ ଯଥା କାମ କରିଛି । ରଜା ଶାଈର ପାଇଁ ଜମ୍ବୀରପୁର ବଣକୁ ଯିବେ । ବାଟ ତ ଆମ ଗାଁ ପାଖଦେଇ ଯାଇଛି । ଆମ ଘରେ ଅତ୍ୟୁତ୍ତମ ହେବାକୁ ନ କହିଲେ ଆମ ସମ୍ମାନ ଯିବ ନାହିଁ ? ତେଣୁ ମୁଁ ଚିଠି ଲେଖି ଲେକ ପଠାଇଛି, ଦିନଟିଏ ଏଠି ରହିବେ ।” ଗୌଁ ଧୁସୁ କହିଲେ ।

“ବାବୁ, ଆପଣ ଇଏ କଲେ କ’ଣ ? ରଜା ଭାଷଣ ବଦ୍ଧଗୀ ବୋଲି ଆପଣ ଜାଣନ୍ତି । ସାମାନ୍ୟ ଭୂଟି ହେଲେ ସେ ଖପା ହୋଇ ଯାହା ମନ ଚାହା କରି ବସିବେ । ଆପଣ ବୁଝାରେ କାହିଁକି ସେଥିରେ ପଶିଲେ ?” ରଘୁ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇ ପଚାରିଲା ।

ଗୌଁ ଧୁସୁ ହସିଲେ । “ଆରେ, ନାମଲକ୍ଷି ନିଜଲେ ଅଭଦ୍ରତା ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ?” ସେ ଏତକ କହିଲେ ।

ରଘୁ ଆଉ କହୁଛି କ'ଣ ? କହୁଛି କିଏ
କ'ଣ ? ରଜା ହିଁ ପିତାଙ୍କ ନାମରେ ପରାମର୍ଶ
ପରେ ବନ୍ଦୀ ଜମିନୀଣ ତ ଆଉ କିଏ
ଆଣି ହେବନାହିଁ ! ସେଇ ଅସୁବିଧା ହେଉ
ହେଉ !

“ରଜା କେବେ ଆସୁଛନ୍ତି ?” ରଘୁ
ପଚାରିଲା ।

“ପଥର ଘନ !” ଜମିନୀଣ କହିଲେ ।

“ପଥର ଘନ ? ହେ ରଘୁବନ୍ଧୁ ! ଆଜି
ଅତିଥିଭବନ ତ ଅପରିଷ୍କାର ହୋଇ ପଡ଼ିଛି !”
ରଘୁ କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ କହିଲା ।

“ସଫା କରି ଦେବା କାଲି ଅଡ଼ୁଆ ହୁଏ
ହେଉଛି ତାଙ୍କ ମଣୋହର ବିଚରଣୀ ।
କାଲି କାହାକୁ ପଠାଇ ସଜ୍ଜାପତ୍ର କରି
ଆଣି ।” ଜମିନୀଣ କହିଲେ ।

“ଆପଣ କହୁଛନ୍ତି କ'ଣ ? ଏସବୁ ଟଙ୍କା
ଯାଇ ସହରରେ ମିଳିବ । ପୁଣି ଏସବୁ ପାଇଁ
ଭଲ ରାହୁଣିଆ ଆସିବା ଦରକାର । ସମସ୍ତ
କାହିଁ ?”

“କାଲି ଦେଖିବା !” ଗୌରବ ତାଙ୍କ
ମାରି କହିଲେ ।

ରଘୁ ମୁହଁରେ ବିଳମ୍ବ ନକରି କାମରେ
ଲାଗିଗଲା । ସବୁ କାମ ତାକୁ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ।
କିନ୍ତୁ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ବି ସେଠିକେ ଓ
ପରଠିକେ ଭିତରେ ଅତିଥି ଭବନ ରଜାଙ୍କ
ଭବନ ଭଳି ଅବସ୍ଥାକୁ ଆଣି ପାରିଲା ନାହିଁ ।



“ଆଜି ଟେକିଲେ ଘର ସମସ୍ତ କିଛି
ଭଲ !” ସେ ରଘୁଙ୍କୁ କହିବାକୁ ଯାଏ କହିଲେ
ସେତକ ଦେଲେ ରଜାଙ୍କରୁ ମଜାକ ଆଣି
ଶବର ଦେଲା, ରଜା ଟେକିଲେ କହିବାକୁ
ଯୋଗୁଁ ଦୁଇଦିନ ଟେକିଲେ ଆସିବେ ।

ରଘୁ ଜୀବନ ପାଇଲା । ସେ କର୍ମରେ
ଅତିଥି ଭବନରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଦୁଇ
ରଜାଙ୍କ ରହଣି ପାଇଁ କିଛି କିଛି
କରିଦେଲା ।

ରଜା କିଛିରୁ ମୋଡ଼ି ଚାଲିବାକୁ ଯାଏ ।
ବେଶେଇବାସ ପକିଛି । ରଘୁ ଆସିଲା
ହୋଇଛି । ଘରଟି ଗୁଡ଼ିଆ କାମରେ
“ଆରେ, ମୁଁ କିଛି କିଛି କିଛି କିଛି

ମଲ୍ଲି, ତଳକ ଓ କୈଶିକ ବନ୍ଧୁରେ ଘିଅ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ସବୁ ତଟକା ମାଗନରେ ହେବ ।”

ରଘୁ ଓ ପାତକମାନେ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ବସିଲେ । “ବାବୁ, ଆପଣ ସକାଳେ ଏତକ କହି ପାରିଲେ ନାହିଁ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁ ତ ନଷ୍ଟ ହେବ । ପୁଣି ଆଉ କିଛି ଏ ରାକ୍ଷା ପାଇଁ ତଟକା ମାଗନ ଆଣି ପିନ୍ଧିଲାକେ ମିଳିବ କାହିଁ ?”

ସେତକବେଳେ ଜଣେ ରାଜ-ପରିଚ୍ଛରକ ଆସି ଖବର ଦେଲା, “ରାଜାଙ୍କ ବୈଦ୍ୟ କହିଛନ୍ତି, ଆଜି ରାଜାଙ୍କ ଶାଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟରେ ମାଗନ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ସବୁ ଘିଅରେ ହେବ । ଯଦି ରକ୍ତାରକ୍ଷ ସରିଥାଏ, ତେବେ ଅଳ୍ପ ଗୋଟାଏ ଦୁଇଟା ତରକାରୀ ଘିଅରେ କରିଦେଲେ ଚଳିବ ।”

ରଘୁ ହାତଯୋଡ଼ କରି ତା’ ଇଚ୍ଛୁକୁ ପ୍ରଣାମ କଲା । ଅଧଘଣ୍ଟାକ ପରେ ରାଜା ପହଞ୍ଚିବା

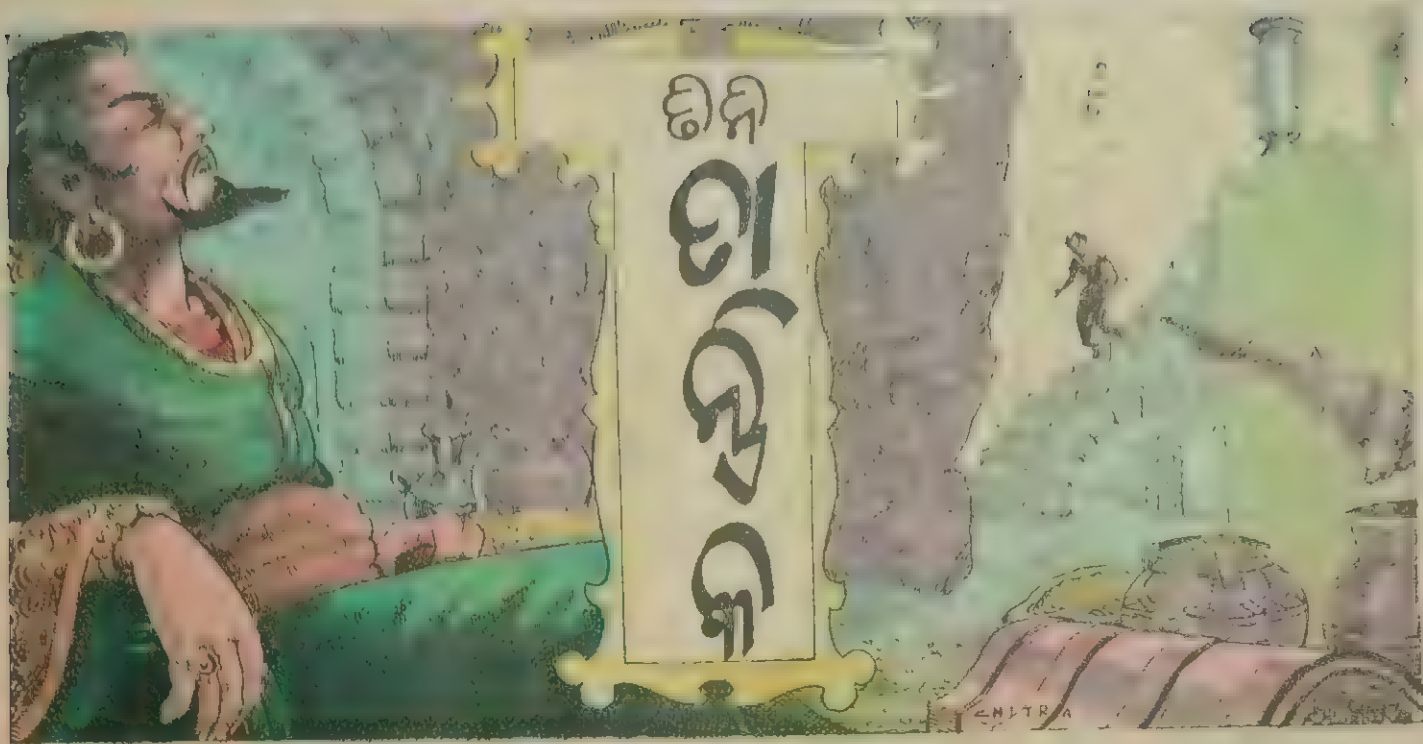
ମାତ୍ରେ ପଚାଶ ପ୍ରକାର ଶାଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦିଆଗଲା । ଏଡ଼େ ଶୀଘ୍ର ସବୁ ଘିଅ ହୋଇଯାଇ ଥିବାର ଦେଖି ତାଙ୍କ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କହିଲେ ନ ସରେ ।

“ରଘୁ, ମୁଁ ଶୁଣିଛି ତମେ ସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛ !” ରାଜା ରଘୁକୁ କହି ବିଦାୟ ନେଲେ ।

ରାଜା ଶୁକ୍ତିଯିବା ମାତ୍ରେ ତାଙ୍କ ଗୌରବକୁ କହିଲା, “ବାବୁ, ଏଥର ସିନା ଭଗବାନ ଆମକୁ ରକ୍ଷା କଲେ, ଅନ୍ଧ ଧରକୁ କ’ଣ ହେବ କିଏ କହିବ ? ମୋତେ ବିଦାୟ ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ଜମିଦାର ହସି ହସି କହିଲେ, “ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ପରୀକ୍ଷା ତ କଟିଗଲା । ଆଉ ଚନ୍ଦ୍ରା କାହିଁକି ? ତା’ ଛଡ଼ା ମୋ ଭୁଲପଣ କଥା ରାଜା ବି ଜାଣି ଭାଇଛନ୍ତି । ତୋ ଗୁଣ କଥା ବି ଜାଣିଗଲେ । ଆଉ ଡର କାହାକୁ, କାହାପାଇଁ ?”





[୫]

[ପଦ୍ମପାଦ ପିଙ୍ଗଳକୁ ଭଲ୍ଲୁକକେତୁର ମାୟାଜାଲରୁ ରକ୍ଷା କଲା । ତା'ପରେ ଦୁହେଁ ଭଲ୍ଲୁକ ପବତ ଆଡ଼େ ଚାଲିଲେ । ଧୂଆଁ ଚୁପରେ ବରଗଣାଳ ପିଙ୍ଗାଚମାନେ ସେ ଦୁହିଁଙ୍କ ପଥରୋଧ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । କିନ୍ତୁ ପଦ୍ମପାଦର ଡକ୍ତରୀ ଏବଂ ପିଙ୍ଗଳର ସାହସ ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ କିଛି କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଭଲ୍ଲୁକ ପବତର ଘାଟି ଉପରେ, ନଦୀ ଗରରେ ମହାମାୟାଙ୍କ ଦୁଇ ଶିଷ୍ୟ ପଦ୍ମପାଦକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଫେଲ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ତାପରେ...]

ମହାମାୟାଙ୍କର ଦୁଇ ଶିଷ୍ୟ ଆଖି ଆଗରେ କରିବା ?” ଶକ୍ତିତ କଣ୍ଠରେ ପିଙ୍ଗଳ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯିବାର ଦେଖି ପିଙ୍ଗଳ ପଚାରିଲା ।

ବସ୍ତୁ ଓ ଭୟରେ ଥରିଗଲା ।

“ତେବେ କ’ଣ କରିବା ?” ପଦ୍ମପାଦ

“ପଦ୍ମପାଦ, ଏ ଦୁଇଜଣ ତ ଅଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନର ପୁନରାବୃତ୍ତି କଲା । ଟିକିଏ ନୀରବ ରହି ହୋଇଗଲେ । ଧୂଣି କୁମ୍ଭୀର ହୋଇ ଯଦି ସେ ପୁଣି କହିଲା, “ତମେ ଜାଣ, ଏ ନଦୀ ପଥରେ ପଲାଇଯିବେ, ତେବେ କ’ଣ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଆୟତ୍ତ କରିବାକୁ ଯାଇ ମୋର

“କଳ୍ପମାର୍ଗ”



ଦୁଇଜଣ ଭଲ ପାଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ମୁଁ ମଞ୍ଚ
ମଞ୍ଚ କୌଣସି ମତେ ବଢ଼ିଲେ । ଯଦି ଏହି
ସତ୍ତ୍ୱେ ଆମ ଅଭିଯାନ ବ୍ୟର୍ଥ ହୁଏ, ତେବେ
ଆମର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଛଡ଼ା ଆଉ କ'ଣ ?”

“କିନ୍ତୁ ସେ ଦୁହେଁ ଶଲେ କୁଆଡ଼େ ?”
ପିଙ୍ଗଳ ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ ଭାବରେ ପଚାରିଲା ।

“ଭୟ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେ ଏ ନଦୀ
ଗର୍ଭରେ ଥିବା ଚନ୍ଦ୍ର ମନ୍ଦିର ଭିତରେ କପରି
ପ୍ରବେଶ କରିବା, ତାହାହିଁ ପ୍ରଶ୍ନ । ମନ୍ଦିରର
ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଦ୍ୱାର । ସବୁ ଖୋଲିବା ପରେ
ଯାଇ ଆମେ ମହାମାୟୁକ ସମାଧି ଥିବା
କୋଠର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରି ପାରିବା ।”
ପଦ୍ମପାଦ ପିଙ୍ଗଳକୁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇ କହିଲା ।

“ତେବେ ଏହି ସମୟର ସନ୍ତରଣ କି
ଆସେ ନାହିଁ । ନଦୀ ଗର୍ଭରେ ଥିବା ମନ୍ଦିର
ପାଖରେ ମୁଁ ବା କପରି ଭାବରେ ପହଞ୍ଚିବି ?
ପିଙ୍ଗଳ ଅନ୍ୟ ଏକ ଆଶଙ୍କା ପ୍ରକାଶ କଲା ।

ଏଥର ପଦ୍ମପାଦ ବଡ଼ ପାଟରେ ହସିଲା ଓ
କହିଲା, “ଆରେ ଭାଇ, ତମେ ମୋତେ
ସନ୍ତରଣ ଜାଣି ନଥିଲେ ବି ଜାଣିବ । ଯଦି
ଦରକାର, ତାହା ସାହସ ଓ ଧୈର୍ଯ୍ୟ । ନଦୀ
ଝୁଟିଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ଆମକୁ ତେଜା
କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏଥିରେ ମହାମାୟୁକର
ଦୁଇ ଶିଷ୍ୟ ଜନ୍ତୁର, ଆମର ସହାୟତା
କରିବେ ।”

ପିଙ୍ଗଳ ବିସମୟରେ ଆଖି ବଡ଼ ବଡ଼ କରି
ପଚାରିଲା, “ଏ ଚେର ନଦୀ ଝୁଟିଯିବ—
ଏଭଳି ଆଶା କରିବ. କିଏ ହିଁ ମୁହଁ ?”

“ନଦୀ ନ ଝୁଟିଲେ ଆମ କାମ ସଫଳ
ହେବାର ଆଶା ନାହିଁ । ସେ ହେତୁରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଆମକୁ ଚପୁର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଶୁଣ । ମୁଁ
ବର୍ତ୍ତମାନ ମନ୍ଦିର ପକ୍ଷୀ ଧାନସ୍ଥ ହେବି । ସେତେ-
ବେଳେ ମୋତେ ଓ ମୋ ଆଗରେ ଥିବା
ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣମାନ ମୋେ ରଖି
କରୁଥିବି ।” ପଦ୍ମପାଦ କହିଲା ।

“ମୁଁ ପୁଣି ତମକୁ ରକ୍ଷା କରିବି ?”
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପିଙ୍ଗଳ ପଚାରିଲା । ସେହି
ପଦ୍ମପାଦ ଗୋଟାଏ ପରେ ଗୋଟାଏ ଅଶ୍ୱର୍ଥ
କାମ କରି କରି ଚାଲିଛି, ତାକୁ ତା’ର ଭାବରେ

କିନ୍ତୁ ସେ କହନ୍ତି ? ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ
ଦୁଃଖିଆ କରିବା ପାଇଁ ।

କିନ୍ତୁ ପିଙ୍ଗଳାଙ୍କୁ ଦୁଃଖିଆ, ପିଙ୍ଗଳାଙ୍କ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆସନ୍ତୁ । ତାଙ୍କ
ପିଙ୍ଗଳାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର ଦେବା କହିଲେ, “ହା, ମୁଁ
ଆଜି କରୁନାହିଁ । କେତେକ ମୋତେ ଦେଖି
କରୁଥିବ । ମୁଁ ତ ଆଜି ଦୁଇ ଯାତ୍ରା ଦେଖି ।
ମୋ ଚିତ୍ତରେ ଗତେ ସେତେବେଳେ କିଛି
ହେବ, ସେକଥା ମୁଁ କାହାଁ କାଣିବି ? କିମ୍ବଦନ୍ତୀ
ସଜାଗ ରହିବାକୁ ହେବ । ନାହିଁ ଏଇ ଗାଥା ।
ଇଏ ତମ କାମରେ ଆସିବ ।”

ପଦ୍ମପାଦ ଶୂନ୍ୟରେ ଥରେ ହାତ ଦୁଇ
ଆଣିଲ । ହଠାତ୍ ତା’ ହାତରେ ଦେଖାଦେଲା
ଏକ ଗାଥା । ସେ ତାକୁ ପିଙ୍ଗଳାଙ୍କୁ ଧରାଇଦେଲା ।

ହାତରେ ଗାଥା ପଢ଼ିବା ମାତ୍ରେ ପିଙ୍ଗଳାଙ୍କ
ଆତ୍ମ-ବିଶ୍ୱାସ ବଢ଼ିଗଲା । ସେ ଥରେ ସେ
ସୁନ୍ଦର ଗାଥାକୁ ବୁଲାଇ ତା’ପରେ କାନ୍ଧରେ
ପକାଇଲା । ସତେ ଅବା ସେ ଶ୍ରମ !

ପଦ୍ମପାଦ ପୁଣି କହିଲା : ପିଙ୍ଗଳା, ଏଥର
ମୁଁ ଧ୍ୟାନରେ ବସିଲ । ଯେତେ ମାୟାବା
ପିଙ୍ଗଳା ଆସି ଏଠି ବହୁତ କରିବାକୁ
ଚେଷ୍ଟା କରିବେ, ସେମାନଙ୍କୁ ତଡ଼ିବା ତମର
ଦାୟିତ୍ୱ । ନଦୀ ଶୁଖାଇବା ମୋର ସାଧନାର
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।”

ପିଙ୍ଗଳା ଉଦ୍ଧାତ୍ତରେ କହିଲା, “ବେଗ୍ ।
ଏ ଗାଥା ସାହାଯ୍ୟରେ ମୁଁ ଯମରାଜଙ୍କୁ ବି



ହଟାଇଦେଇ ଦେଖି ଦେଖି ଚାଲି ଚାଲି । କେତେ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ଯାହା କରିବ ର କର ।”

ପଦ୍ମପାଦ ପିଙ୍ଗଳାଙ୍କୁ ଥରେ ହସ୍ତହସ୍ତ ମୁହଁରେ
ଅନାଇ ତା’ପରେ ନଦୀ କୂଳରେ ପଦ୍ମାସନ
ପକାଇ ବସିଲା । ତଳିଥର ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଜଳ
ହାତରେ ଉଠାଇ ସେ ମନ୍ତ୍ର ଉଚ୍ଚାରଣ
କରି ତାକୁ ଧରେ ଧରେ ବୁଝା ବୁଝା କରି
ତଳେ ପକାଉଥାଏ । ତା’ପରେ ସେ ଆଖି
ବନ୍ଦ କରି ଧୀର କଣ୍ଠରେ ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିବାକୁ
ଲାଗିଲା ।

ହଠାତ୍ ଆକାଶରେ ଶୁଭ୍ର ଗୋଟାଏ
ଉଷ୍ମକର ଜେନ । ତାହା ଶୁଣି ପିଙ୍ଗଳା ତମକି
ଉଠିଲା ଓ ଗାଥା ଉଠାଇ ବୁଲାଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।



ସେ ଦେଖୁଁ ଦେଖୁଁ ଆକାଶରେ ଶକ୍ତି ଶକ୍ତି
କଲ ମେଘ ଦେଖାଦେଲା । ତା'ପରେ ସେ
ମେଘ ଜମାଟ ହୋଇ କ୍ରମେ ସେମିତି ତାହାର
ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଆସିଲା !

ପିଙ୍ଗଳ ଦେଖୁଥାଏ, ସେ କଲ ମେଘ
ଗୋଟାଏ ହାତର ଆକାର ଗ୍ରହଣ କଲା ।
ପିଙ୍ଗଳ ବୁଝିଲା, ତାହା ମେଘ ନୁହେଁ, କୌଣସି
ମୟୂର । ସେ ଯଦି ଉଡ଼ିଯାଉ କଲା । କିନ୍ତୁ
ବୁଝୁ ବୁଝୁ ଯିବା ଗୋଟାଏ ବିଶାଳ ପକ୍ଷୀରେ
ପରିଣତ ହେଲା । ତା'ର ଦୁଇଟି ପୁଅଟି ଡେଣା
ଆକାଶରେ ଭାସି ଶବ୍ଦରେ ଶୁଣି ହେଉଥାଏ ।

“ଏବେ ନାମ୍ନେ ପିଙ୍ଗଳ—ଗୋଟାଏ ଶକ୍ତି
ଦେଇବ ପକ୍ଷୀର ରୂପ ନେଇ ଆସିଛି ।”

ପିଙ୍ଗଳ ମନକୁ ମନ କହିଲା । ତା'ର ଗୋଟାଏ
ମାତୃକା ଗୋଟାଏ ଉପାଦାନ ଯେଉଁଠି ସବୁ
ଲଟିରେ । ପକ୍ଷୀ ପିଙ୍ଗଳକୁ ଯାହା ଦେଖୁଛି ତାହା
ଆସୁଥାଏ । ତା'ର ବକ୍ତା କଲ ଭାଷଣ ଥିଲା,
ନିଆଁ ଭଲ ଦାଉ ଦାଉ କହୁଥିବା ଅତି
ଦେଖିଲେ ସାଧାରଣ ଅବସ୍ଥାରେ ପିଙ୍ଗଳ ମୁହାଁ
ଯାଇଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ସେ ବୁଝିପାରୁଥାଏ, ସେ
ଗୋଟାଏ ହାତରେ ଥିବା ହେତୁ ତା' ମନରୁ ତାହା
ପୁରପୁରି ଦୂର ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ।

ପକ୍ଷୀ ନିକଟରେ ହେବା ମାତ୍ରେ ସେ ଯଦି
ଉଠାଇ ତାକୁ ମାଡ଼ି ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ରହୁଲା । କିନ୍ତୁ ପକ୍ଷୀର ଭାଷଣ ପକ୍ଷ ସମ୍ପର୍କରେ
ଯୋଗୁଁ ଯେଉଁ ପବନ ହେଲା, ସେଥିରେ ସେ
ଶକ୍ତି ଦୂରକୁ ପେଲି ହୋଇ ଚାଲିଗଲା ।
ପକ୍ଷୀ ତା'ର ବକ୍ତା ଅଣ୍ଟାରେ ପିଙ୍ଗଳକୁ
ଆବେଶ କରିବା ମାତ୍ରେ ପିଙ୍ଗଳ ଗୋଟାଏ
ପ୍ରହାର କଲା । କିନ୍ତୁ ପକ୍ଷୀ ଦେହରେ ଆଘାତ
ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ସେ ଉଡ଼ି ପଳାଇଲା ।

ପିଙ୍ଗଳ ଏଥର ଆହୁରି ଦୂର ଓ ସଜାଗ
ଭାବରେ ଆବେଶର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଷ୍ପତ୍ତି
କଲା । ସେ ଅସତର୍କ ଥିବା ହେତୁ ପକ୍ଷୀର
ଡେଣା ଚାଲିନାହିଁ ପବନରେ ଉଡ଼ିଗଲା ।
ଏଥର ସେପରି ହେଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ ।

ସେ ଏତକ ଭାବିବା ବେଳକୁ ଦେଖିଲା ପକ୍ଷୀ
ପୁଣି ଭାଷଣ ବେଗରେ ତା' ଆଡ଼କୁ ସେଟି
ଆସୁଛି । ସେ ଏଥର ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ଗୋଟାଏ

ଉଆଇ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା । ପକ୍ଷୀ ତା' ଉପରେ ଅଳ୍ପ ଦୂର ଅନୁମୋଦନ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟତ ହେବା ମାତ୍ରେ ସେ ଗଦା ଯୋଗେ ପାହାର ବସାଇଦେଲା । ପକ୍ଷୀର ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ପକ୍ଷ ଛୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା । ସେ ପଛକୁ ମୁଁ ପଲାଇଗଲା ।

ପିଙ୍ଗଳର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନ ସରେ । ସେ ପାଟି କରି ପଦ୍ମପାଦର ଜୟଜୟକାର କଲା ଓ ଗଦା କାନ୍ଧରେ ପକାଇ ଥରେ ତା' ଗୁରୁକଡ଼େ ଡେଇଁ ଡେଇଁ ବୁଲିଗଲା ।

ପଦ୍ମପାଦ ଗନ୍ତର ଧ୍ୟାନମଗ୍ନ ଥିଲା । ଥରେ ଥରେ ସେ ହଲଚଲ ହେଉଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଏବେ ଶବ୍ଦ ସତ୍ତ୍ୱେ ତା'ର ଧ୍ୟାନ ଭଙ୍ଗ ନ ହେବାର ଦେଖି ପିଙ୍ଗଳ ବିସ୍ମିତ ହେଲା ।

ପିଙ୍ଗଳ ହଠାତ୍ ଶୁଣିଲା ମଧୁର ସଙ୍ଗୀତ ଧ୍ବନି । କୌଣସି କୋକିଳ କଣ୍ଠ ଗାୟକ ସାଙ୍ଗକୁ କୌଣସି ଅପୂର୍ବ ବାଦ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରର ସହଯୋଗ ଘଟିଥିଲା । ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ପିଙ୍ଗଳ ସେ ସଙ୍ଗୀତ ଶୁଣିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ମୋଠାରେ ସେଭଳି ସଙ୍ଗୀତ କ୍ରିୟାର ସମ୍ଭବ ହେଲା, ସେକଥା ଭାବି ସେ ବିସ୍ମିତ ହେଲା । ମୋ ଏଣେତେଣେ ଅନାଇ ସେ ସଙ୍ଗୀତରେ ଉପହସ୍ତ ଠାବ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛି, ଦେଖିଲା ଜଣେ ହୃଦୟଙ୍ଗ ନର୍ତ୍ତକୀ ନାଚି ନାଚି ତା' ଆଡ଼େ ଅସୁଛି ।

ପିଙ୍ଗଳ, ତମ ରୂପ ଗୁଣରେ ମୁଁ ବିଲୁକୁଲ ମୁଗ୍ଧ । ଗୁଲ୍ ବିବାହ କରିବା । ମୋତେ



ବିବାହ କଲେ ତମକୁ ବିଧୁଳା ମଣ୍ଡଳୀ ମିଳିବ ।” ନର୍ତ୍ତକୀ ପିଙ୍ଗଳ ପାଖକୁ ଲାଗିଆସି କହିଲା ।

ସେଠାରେ ସେପରି ଅଗୁନକ ଭାବରେ ସୁନ୍ଦର ନର୍ତ୍ତକୀ ବାହାର ପଡ଼ିବାର ଦେଖି ସିଏ ସେ ପିଣ୍ଡାତ ଛଡ଼ା ଆଉ କେହି ହୋଇ ନପାରେ, ଏତକ ବୁଝିବାକୁ ପିଙ୍ଗଳକୁ ବିଳମ୍ବ ହେଲା ନାହିଁ । ସେ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ କହିଲା, “ତମେ ମୋ ରୂପ ଗୁଣରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଗଲା ? ସୁନ୍ଦରୀ ! ତମେ ବୋଧହୁଏ ଭାବଛ ମୁଁ କୌଣସି ରାଜପୁତ୍ର ! ଶୁଣ, ମୁଁ ସାମାନ୍ୟ ଧୀବରଟିଏ ମାତ୍ର ।”

“ଧୀବର ହେଲା ତ କ’ଣ ହେଲା ? ମୋତେ ବିବାହ ହେଲେ ତ ବୁଝିବର



ସବୁ ଚାଲୁ ବାଟ ଠିକା ଦେଖିଲା !” ଗାଆଁ କଡ଼
ନାହିଁ ଧୂଆଁ ନାହିଁବାକୁ ଆସିବୁ କଲ ।

“ପିତା ! ତମେ ନାହିଁ କି ?”
ଗାଆଁ ଶୁଣି । କିନ୍ତୁ ତମର ଏ ନୂଆ ଗାଆଁ
ସାଙ୍ଗକୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା କାହିଁ ଆସୁଛି ?
କାହିଁ, କୌଣସି ବାଦଳ ତ ମୋ ଆଖିରେ
ପଡ଼ୁ ନାହାନ୍ତି !” ପିତା କୌତୁହଳ
ପ୍ରକଟ କଲ ।

“ତମେ ଗାଆଁ ଜାତ କଥା ଶୁଣିଛ ତ ?
ମୁଁ ସେହି ଜାତର କନ୍ୟା । ଶେଷା ।
ମୋତେ ବିବାହ କଲେ ତମେ ମୋ
ସାଥରେ ବାଦ୍ୟ କରୁଥିବା ଲୋକକୁ ଦେଖି
ପାରିବ ।”

“ଓ, ତମେ ଆକାଶରେ ବହେଇ
କରୁଥିବା କେବଳ କନ୍ୟା ପରା !” ଏହା
କହି ଗାଆଁ ଉଠାଇ ପିତା ତା’ ଆଖି
ଅବସର ଦେଲ ।

“ପିତା ! ତମେ ଗାଆଁ ଉଠାଇ କାହିଁକି ?
ମୋତେ ଅସୁବିଧା ଦେଖିଲେ ଚାଲିଗଲା ।”
ଏହା କହି ସୁନ୍ଦର ପଛେଇବାକୁ ଲାଗିଲା ।

“ସୁନ୍ଦର ! ତମେ ପରା ମୋତେ ବିବାହ
କରିବ ? ଆମ ବାଟର ଗୋଟିଏ ପରମ୍ପରା
ଅଛି । ଯିଏ କନ୍ୟା ଦେବ, ତାକୁ ସ୍ୱୟମ୍ଭେ
ଧୂଳରେ ଗାଆଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ କରାକୁ
ପଡ଼ିବ । ପରମ୍ପରା କେବଳ ବଢ଼ିବ କହିଲ ?
ଆସ, ଆସ । ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଗାଆଁ ପ୍ରଦାନ
କରିବୁ ।



ଧର୍ମ ।” ପିତା କହିଲେ, କିନ୍ତୁ ଗାଆଁରେ
କହି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଆମ ବାଟର ।

“ସୁନ୍ଦର, ସୁନ୍ଦର—” ଗାଆଁ ଶୁଣିଲା ।
କିନ୍ତୁ ସେ ନ ଶୁଣି ପିତା ତା’ ଗାଆଁ ପ୍ରଦାନ
ଦେଲା । ଗାଆଁ ପରେ ସେ ସୁନ୍ଦର ଗାଆଁ
ବିକଟ ପିତାଙ୍କ ଗାଆଁରେ ଚାଲି ଗଲା
କରି ଦେଖି ପାରିଲେ ।

ପିତା ଧୂଆଁ ଆଖିରେ ପ୍ରଦାନ କର
କରିବା କର ଗାଆଁ ପ୍ରଦାନ ଦେଇଛି
ନିଜକୁ କହିଲା, “ପିତା ! ଗାଆଁ ଦେଖ !
ଆଜି ଦୁଇ ଦୁଇଟି ପିତାଙ୍କ ମୁଖ ଦେଖିଲେ !”

ହଠାତ୍ ତା’ ଆଖି ଗାଆଁ ଦେଖିଲା ।
ସେ ଅସୁବିଧା ଦେଖିଲା, ଗାଆଁ ଗାଆଁ

ଯାଏ ଶ୍ରବଣେ ଶୁଣି ଯାଉଛି । ବାସ୍ତବିକ ସେ
ଏହା ସବୁବେଳେ, ମୋହନ ସେ କଲ୍ୟାଣ
କରି ନଥିଲା । ଆନନ୍ଦରେ ସେ ପୁଣି ପଦ୍ମପାଦର
ଜୟଗାନ ଦେଲା ।

ପଦ୍ମପାଦ ଆଖି ଖୋଲିଲା । ପିଙ୍ଗଳ
ଶୁଣିରେ ନାଚି ଯାଇ କହିଲା, “ଦେଶ,
ଦେଶ, ପଦ୍ମପାଦ । ନଦୀ ଶୁଣି ଆସୁଛି ।
ଜଳତର ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ବିଚଳିତା ଲକ୍ଷ୍ୟ
କରିବା କଥା !”

“ସାବାସ୍ ! ମହାମାୟଙ୍କର ଦୁଇ ଶିଷ୍ୟ
ସେମାନଙ୍କ କଥା ରକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କୁ ମନ୍ଦିର କାହିଁ ଦେଖା ପଡୁନାହିଁ ।

ସେତକବେଳେ ନଦୀ ଗର୍ଭରୁ କିଛି ଉପରକୁ
ଉଠିବା ଭଳି ଲାଗିଲା ।

“ଦେଶ, ଦେଶ, ଗୋଟାଏ ମନ୍ଦିରର
ଚୂଡ଼ା ଦେଖା ଯାଉଛି । ଏହି ମନ୍ଦିର ଭିତରେ
ମହାମାୟଙ୍କ ସମାଧି ଅବସ୍ଥିତ କି ?” ପିଙ୍ଗଳ
ମନ୍ଦିର ଆଡ଼େ ଅଙ୍ଗୁଳି ଦେଖାଇ ପଚାରିଲା ।

“ହଁ, ହଁ, ଏହି ଦେଶରେ ସେ ମନ୍ଦିର ।
ପାଣି ପୂର୍ବ ଦୁର୍ଗଗଲେ ମହାମାୟଙ୍କର ଦୁଇ
ଶିଷ୍ୟ ଆସି ଅମ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିବେ । ଅଜ୍ଞା,
ପିଙ୍ଗଳ, ମୁଁ ଏହାକୁ ଅବାବେଳେ କୌଣସି
ପିଣ୍ଡ ଆସି ଘୁଞ୍ଚାଟ କରିନାହିଁ ?”

“କରି ନାହିଁ ବୋଲିଲେ ? କେଣ ପିଣ୍ଡ
କ’ଣ ? ଯୋଡ଼ିଏ ଆସିଥିଲେ ।” ପିଙ୍ଗଳ
ସବୁ ଗପିଗଲା ।

ପ୍ରୀତ ହୋଇ ପିଙ୍ଗଳକୁ ବାହାବା ଦେଇ
ପଦ୍ମପାଦ କହିଲା, “ତମେ ଯାହା କରେ,
ତାହା ବାସ୍ତବିକ ଅସାଧାରଣ କୃତ୍ତିତ୍ବର
ପରିଚୟ । ମନ୍ଦିର ଭିତରେ ପଶିଲା ବେଳେ
ଏହିପରି ପରୀକ୍ଷାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ହମେ ପୁରା ମନ୍ଦିର ଦେଖାଲେ । ଦ୍ଵାର
ଦେଶରେ ମହାମାୟଙ୍କର ଦୁଇ ଶିଷ୍ୟ ଠିଆ
ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନେ ପଦ୍ମପାଦ ଆଡ଼େ
ଅନାଇ ସମ୍ବୋଧନ କଲେ, “ହେ ମହା-
ମାୟିକ !”

(ହମଶଃ)





ହାର ଜର୍

ନିଶା ଚେଳୁଥାଏ । ହୁଏତ ହୁଏତ ବସା
ହେଉଥାଏ । ଘନ ଘନ କଳିକା ଯୁକ୍ତ
ବିଭବେ ଶୁଭଯାଉଥାଏ ଶୁଭକ୍ଷେତ୍ରରେ
ତଥା ଅବିଷୟମାନଙ୍କ ଅବିଷୟ । ହେଉ
ହେଉରେ ହେଉଥାଏ ହେଉ
ପୁରୁଷମାନ ।

କିନ୍ତୁ ରଜା ବିହମାଳ ତଳେ ମଧ୍ୟ ବିଚଳିତ
ବୋଧ ନକରି ପୁନର୍ବାର ସେ ପ୍ରାଚୀନ ବୃକ୍ଷ
ପାଖକୁ ଲେଉଟି ଆସିଲେ ଓ ବୃକ୍ଷାବେଦ
କରି ଶବ୍ଦକୁ ଉଚ୍ଚାର ଆଣିଲେ । ତା'ପରେ
ତାକୁ କାନ୍ଦରେ ପକାଇ ଶୁନ୍‌ଶାନ୍ ଶୁଣାନ ପଥ
ଅବସ୍ଥା କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା ମାତ୍ରେ
ଶବ୍ଦପିତ ବେତାଳ କହିଲା, “ରଜା ! ଏ
ଉପକର ରାତରେ ତୁମେ ଏଭଳି ପରିଶ୍ରମ
କରିବାର ମାନେ କ’ଣ ? ଅନେକ ସମୟରେ
ଲୋକେ ନିଜ ନିଜ ଶକ୍ତିର କାଳନା କରି ନ

ବେତାଳ କଥା





ପାରି ବଡ଼ ବଡ଼ କାମ ମୁଣ୍ଡକୁ ନେଇ
ଯାଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ନେଇ ଆଣି ଥୋଇ
ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଗୋଟାଏ ବୁଦ୍ଧ ଦେଖନ୍ତି ।
ମନଦେଇ ଗୁମା । ଚୁଣିଲେ ମନସ୍ତର ଲାଗିବ
ହେବ ।”

ବେଦାନ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥ : ଭଦ୍ରାବତୀ ରାଜକୁମାର
ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯାଇଥିବା ସମୟରେ ପୁରସ୍କାର
ପ୍ରଦାନରେ ଶାନ୍ତିର ମାନ୍ୟତା ଦିଆଯାଇ କଲେ ।
ଏମିତି ଭବବାସୀ ଗୁମା ଦେଖାଯାଆନ୍ତି,
ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ମାରି ପାରିଲେ । ପୁଣି
ମନସ୍ତରରେ ବୁଦ୍ଧଙ୍କ ଶୈଳୀକାହିନୀର ସବୁ
କର୍ମଗୁଣକୁ । ସେ ସମୟରେ ବଳଶାଳୀ ।
ଦିନେ ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ପୃଥିବୀର ମୁକ୍ତାବୁ ବଡ଼

ଯୋଦ୍ଧା ବୋଲି କହିବେ, ସେ ସ୍ବପ୍ନ
ଦେଖାଥିଲେ ।

ଦିନେ ଶାନ୍ତିରାଜା ତାଙ୍କୁ ମନସ୍ତର ମଧ୍ୟ
ବୁଦ୍ଧାନନ୍ଦ । ସାଧୁଜ୍ଞ ଦେଶଦେଶାନ୍ତର
ବୁଲୁଥାନ୍ତି । ସବୁ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କର
ଅସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ ଥିଲା । ଯୁଦ୍ଧବିଦ୍ୟା ବିଷୟରେ
ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ଜ୍ଞାନ ଥିଲା ।

ଦିନେ ରାଜକୁମାର ତାଙ୍କୁ ନିଜର କଲ
କୌଶଳ ଦେଖାଇ ସାରି ପଚାରିଲେ,
“ସାଧୁଜ୍ଞ ! ଆପଣ ତ ଦେଶ ବିଦେଶ
ବୁଲୁଛନ୍ତି । ମୋଠୁଁ ବଡ଼ ବର ଆପଣଙ୍କ
ଆଖିରେ ପଡ଼ୁଛନ୍ତି କି ?”

ସାଧୁଜ୍ଞ କହିଲେ, “ତମ କୌଶଳ
ଅସାଧାରଣ । କିନ୍ତୁ ବାରତ୍ସ କଥା ଯଦି
କହିଲୁ, ତେବେ ମୁଁ ଜଣେ ଯୁବକକୁ
ଅସାଧାରଣ ବାର ବୋଲି ଜାଣେ । ସେ
ଯୁବକର ନାମ ହେଲା ସୁବର । ସେ ତମର
ରାଜ୍ୟ ସୀମାନ୍ତବର୍ତ୍ତୀ ସୁଜନପୁର ଗାଁର ବାସିନ୍ଦା ।
କରିତରେ ସୁବର ଓ ତୁମ ରାଜରେ କିଏ
ବଡ଼, ସେ କଥା କହିବା ମୋ ପକ୍ଷରେ
ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ ।”

ରାଜକୁମାର କୌତୁହଳୀ ହୋଇ ସୁବରର
ଠିକଣା ନେଲେ ଓ ଜଣେ ସାଧାରଣ ଯୁବକର
ଛବୁବେଶରେ ଯାଇ ସୁଜନପୁର ଗ୍ରାମରେ
ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେଠାରେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ
ସହ ମିଳି ମିଶି ସେ ସୁବର ଯମକରେ ଅନେକ

ତଥା ସହଜ କଲେ । ସେ ବୁଝିଲେ ଯେ
 ସୁନ୍ଦର ସହଜରେ କାହା ସହ ଲଢ଼ବାକୁ
 ଆଗଭର ହୁଏନାହିଁ । ସେ ନିଜ ଗାରଜ
 ବସୟରେ କେବେ ବି ଗର୍ବ କରେନାହିଁ ।
 କିନ୍ତୁ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ସମସ୍ତେ ତା କଳ କଥା
 ଲାଣିଥିଲେ । ଥରେ ଗାଁରେ ଗୋଟାଏ
 ଡାକୁଦଳ ପଶିଲେ । ଗାଁଲୋକେ ଉତ୍ସୁକ
 ଲାଗିଲେ । କିନ୍ତୁ ସୁନ୍ଦର ସେମାନଙ୍କୁ ସାମ୍ନା
 କଲ ଓ ଲଢ଼େଇ କରି ସେମାନଙ୍କୁ କାନ୍ଦିଲ
 କଲ । ଯଥା ସମୟରେ ସିପାହୀମାନେ ଆସି
 ଡାକୁ ଦଳକୁ ଧରି ପାରିଲେ ।

ରାଜକୁମାର ସୁରସେନ ବୁଝିଗଲେ ଯେ
 ସୁନ୍ଦରକୁ ନିରାଶ ଦେଖି ଏବଂ ଯଶ ପାଇଁ ତା'ର
 କୌଣସି ଆକାଂକ୍ଷା ନାହିଁ ବୋଲି ବୁଝିପାରି
 ସିପାହୀମାନେ ତା' ପୋରୁଁ ଡାକୁଦଳ ଧରି
 ପଡ଼ିଥିବା କଥା ରାଜାଙ୍କୁ ଜଣାଇ ନାହାନ୍ତି ।
 ଜଣାଇଥିଲେ ଅବଶ୍ୟ ରାଜା ସୁନ୍ଦରକୁ ଡକାଇ
 ପୁରସ୍କାର ଦେଇଥାନ୍ତେ । ସୁନ୍ଦର ରାଜନବରକୁ
 ଯାଇଥିଲେ ରାଜକୁମାର ନିଶ୍ଚୟ ତାକୁ ଦେଖି
 ପାରିଥାନ୍ତେ ।

ଆଉ ଥରେ ବଣ ଭିତରେ ତା' ଉପରକୁ
 ଗୋଟାଏ ବାଘ ହାମ ମାରିଲା । କିନ୍ତୁ
 ସୁନ୍ଦର ବାଘକୁ ତଳେ କରୁଡ଼ି ଦେଲା
 ଓ ତାକୁ କାରୁ କରି ଗାଁର ପିଲାଙ୍କୁ
 ଦେଖାଇବା ନିମନ୍ତେ କାନ୍ଦରେ ବୋହୁ ନେଇ
 ଆସିଲା !



ସୁରସେନ କିପରି ସୁନ୍ଦରକୁ ତାଙ୍କ ସହ
 ଲଢ଼ବାକୁ ବଳାଇ କରିବେ, ସେକଥା ଚିନ୍ତା
 କରି ଗୋଟାଏ ଉପାୟ ସ୍ଥିର କଲେ ।
 ରାତରେ ସେ ଗୌର ଭଳି ସୁନ୍ଦର ଭିତରେ
 ପଶିଲେ ଓ କାନ୍ଦି ଜାଣି ଜିନିଷପତ୍ର କରୁଡ଼ି ଦେ
 କଲେ । ସୁନ୍ଦର ଉଠି ଟିକି ଗୌର ପଞ୍ଜିକାର
 ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା—କାରଣ ଗୌର କଲ
 ଭଳି ମୁଲବାନ ଜିନିଷ ତା' ଘରେ କିଛି
 ନଥିଲା ।

ଗୌରବେଶୀ ସୁରସେନ ସୁନ୍ଦରକୁ ଦେଖି
 ପଚାରିବା ପରେ ଗୋଟାଏ-ମୁଠା ଚୁନି
 ଆଡ଼ମଣ କଲେ । ଫଳରେ ବାଘ ହୋଇ
 ସୁନ୍ଦର ସୁରସେନଙ୍କ ସହ ଲଢ଼ଲା ଓ ତାକୁ

ଭାବୁ କଲ । ସୁରସେନ୍ ସୁରଲେ, ସୁଧର
ବାସ୍ତବକ ବାର ।

“ଗୌର କରିବା ପାପ । ତା’ଛଡ଼ା ଏଥିରେ
କିଛି ନାହିଁ । ତୁ ମୋହନକ କି
ପେଟ ପୋଷୁନାହିଁ କାହିଁକି ?” ସୁଧର
ପଚାରିଲେ ।

“ବାରୁ, ମୁଁ ବାସ୍ତବକ ଗୌର ନୁହେଁ ।
ଖାଲି ତମ ସହ ଲବ୍ଧବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଁ
ଗୌର ଭଲ ଅଭିଳାଷ କଲ । ହଁ, ମୋହନକ
କରିବାକୁ ମୁଁ ଚାହୁଁନା । ମୋହେ କିଛି କାମ
ଦେଇ ପାରିବେ ?” ସୁରସେନ୍ ପଚାରିଲେ ।

ସୁଧର ଟିକିଏ ଚିନ୍ତା କରି କହିଲେ,
“ବେଶ୍, ଭଲ କଥା । ମୋ ସାଙ୍ଗରେ
ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲ । କାଠ କାଟିବ ।”

ପରଦିନ ସକାଳେ ସୁରସେନ୍ ସୁଧର
ଜଙ୍ଗଲକୁ ଗଲେ । ସୁଧର
ଦେଖାଇଦେଲା । ସୁରସେନ୍ ଶାନ୍ତ
ଲଗିଲେ । ସୁଧର ଆଉ କିଛି
କାହିଁକିକରି ମନ ନାହିଁ । ସୁରସେନ୍
ଗଛ କାଟି ତାକୁ ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ କରି କାଠ କାଟି
ଦେଖାଇ କର ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ସୁରସେନ୍
ଅଧା ବି କାଟି ନଥାଏ । ସେ ହାଲିଆ ହୋଇ
ତଳେ ପଡ଼ିଯାଇ କହିଲା, “ମୁଁ ତୁମ
ତୁଳନାରେ କିଛି ନୁହେଁ । ତୁମ ବାସ୍ତବକ
ବାର ।”

“ଆରେ ଭାଇ, ଗତ ସତରେ ତମେ
ଗୌର ହୋଇ ପଶିଥିଲ । ଗୌର ମନରେ
ଭୟ ଥାଏ । ତେଣୁ ସହଜରେ ମୁଁ ତମକୁ



ହରାଇଦେଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ସେ ତ୍ରୁମଠ
ସହଳ କାମ ଶେଷ କଲି, ତାହା ବାରି
ଯୋଗୁଁ ନୁହେଁ, ଅଭ୍ୟାସ ଯୋଗୁଁ । ତମେ
କିଛିଦିନ ଅଭ୍ୟାସ କଲେ ମୋହର ଭଳି
ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର କାମ କରିପାରିବ ।” ସୁନ୍ଦର
ବୁଝାଇ ଦେଲେ ।

ସୁରସେନ୍ ଉତ୍ତାହତ ହେଲେ । ସେ ପୁଣି
ପୃଥ୍ବୀର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବାର ଭାବରେ ଗଣ୍ୟ
ହେବାର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ପରଦିନ ସେ ସୁନ୍ଦରକୁ ବଣ ଭିତରେ
ପଚାରିଲେ, “ତମେ କ’ଣ କେବେ କାହାକୁ
ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରନାହିଁ?”

“ନା । ଲଢ଼ିବା ମୋ ସ୍ୱଭାବ ନୁହେଁ ।
କେବେ କେହି ଯଦି ବାହାଦୁରୀ ଦେଖାଇବ,

କେବଳ ମୁଁ ତାହାକୁ ନିରାପଦ ଭାବେ ନିରାସ କରିବି ।

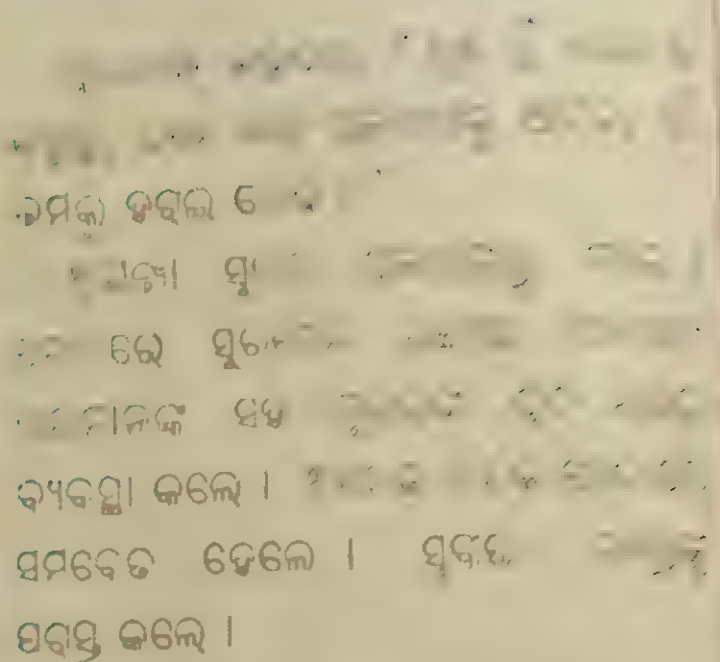
“ତୁ ମୋର କଥାକୁ ନିରାପଦ ଭାବେ ନିରାସ କରିବୁ ?”

ହରାଇଦେଇ

କହିଲେ ।

“ବାବୁ ! ତମର ଏ କଥାକୁ ମୁଁ
ବାହାଦୁରୀ ବୋଲି ଧ୍ୟାନ ନାହିଁ । ତମର ଏହା
ବାହାଦୁରୀ ହୋଇଥିଲେ ବି ଏଥିରେ କାହାର
କ୍ଷତି ହେବ ନାହିଁ । ଯଦି ସମାଜରେ ଜଣାଶୁଣା
ଲୋକେ ବାହାଦୁରୀ ଦେଖାଇବେ ଏବଂ
ସେମାନଙ୍କର ସେ ଟିକିତରେ ପରିଚିତ
ହୋଇ ଅନ୍ୟର ଅଳ୍ପ କ୍ଷତିକାର ସମ୍ଭାବନା





ସବା ଶେଷରେ ସୁବରକ ସହ ସୁରସେନ
ଲଢ଼ିଲେ । ଦଶକମାନେ ଧନ୍ୟ ଧନ୍ୟ କଲେ ।
ଉଭୟଙ୍କ ଦୁଇଜାତି ମଞ୍ଜୁସୁଧା ଲାଗି ଲୁଗା ଢେଙ୍କ
କଲେ । କିନ୍ତୁ ବିଭୀଷଣ ମନ୍ତ୍ରମୁଖ ମଞ୍ଜୁସୁଧା
ରାଜକୁମାରଣ୍ଡି ଉଭୟଙ୍କ ଭିତରେ ଥିଲା
ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଦକ୍ଷ ।

ଦୁଇ ଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହେଲା । ସୁଦୂରକୁ
ବିଦାୟ ଦେବା ଅବସରରେ ସୁରସେନ
କହିଲେ, “ବନ୍ଧୁ ! ତୁମେ ମୋଠାରୁ ବହୁତ
ବଡ଼ ବୀର ବୋଲି ମୁଁ ଜାଣିଥିଲି ଓ
ବର୍ତ୍ତମାନ ବି ଜାଣେ । ଏଠାରେ ଯେଉଁ
ଫଳଫଳ ଘୋଷଣା ହେଲା, ତା’ର ଅର୍ଥ
ଅଲଗା । ତମେ ବୁଝୁଛ ନିଶ୍ଚୟ !”

ସୁବାର ସୁତ ହସ ହସି ବିଦାୟ ନେଇ
ଗୁଲିଗଲେ ।

ବେତାଳ କାହାଣୀଟି ଏଇଠାରେ ଖେପି
କରି ଆସ୍ଥାନ ଦେବା ଭଙ୍ଗୀରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲି,

“କୁଡ଼ି ଗଜା, ସୁଗାର ଯଦି ବାସ୍ତବିକ ସୁରସେନ୍ଦ୍ରଠାରୁ ବଡ଼ ବାର, ତେବେ ସେ ପରସ୍ତ ହେଲା କିପରି? ସୁରସେନ୍ଦ୍ର ଯାହା କହିଲେ, ତା’ ଅର୍ଥ କ’ଣ ସେ କୌଣସି ଚତୁରଚାର ଆଶ୍ରୟ ନେଇ ସୁଗାରଙ୍କୁ ପରସ୍ତ କଲେ? ପାରିଲେ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ । ଉତ୍ତର ଦେବାର ଶକ୍ତିଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଯଦି ନିରୁତ୍ତର ରହିବ, ତେବେ ତୁମ ଶୀର ହେବ ସୁନ୍ଦରତା ।”

ମହର୍ଷି ମଧ୍ୟ ବିଳମ୍ବ ନକରି ଗଜା ବିଜମାଙ୍କ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ଯେପରି ଜଳ ବାହାରକୁ ଆସିଲେ ବିଶାଳ ତମିମାଛ ବି ଶକ୍ତିସ୍ଥାନ ହୋଇପଡ଼େ, ସେହିପରି ସୁଗାର ତା’ର ପରିବେଶ ଛାଡ଼ି ଗଜାଧାନୀକୁ ଆସି ନିଶ୍ଚୟ ତମକି ଯାଇଥିବ । ସେ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ଯୋଦ୍ଧା ନଥିଲା । ଯେପରି ବାଘ କୁଆକୁ କେହି ଶୀକାର ଶିଖାଏ ନାହିଁ, ସେ ବଳେ ବଳେ ଶିଖିଯାଏ, ସେହିପରି ସୁଗାରର ବାରିତ୍ତ ଥିଲା

ପ୍ରାକୃତିକ । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ଆମେ ଝୁଲିଗଲେ ଢଳିବ ନାହିଁ ଯେ ପ୍ରଥମେ ସୁଗାର ଅନେକଙ୍କ ସହ ଲଢ଼ି ତା’ପରେ ଯାଇ ସୁରସେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ସହ ଲଢ଼ିଲା । ଫଳରେ ସେ ସାମାନ୍ୟ ହାଲୁଆ ହୋଇ ଯାଇଥିବ ନିଶ୍ଚୟ । ତୃତୀୟରେ ଗଜାଧାନୀରେ ସୁଗାରକୁ କେହି ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ସୁରସେନ୍ଦ୍ର ବାର ଓ ଦକ୍ଷ ଯୋଦ୍ଧା ବୋଲି ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଫଳରେ ସମସ୍ତେ ମୂଳରୁ ଧରି ନେଇଥିଲେ ଯେ ଗଜକୁମାର କିତବେ । ଲୋକଙ୍କ ଧାରଣା ଅନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କ ବିଚାର ପ୍ରଭାବିତ ହୁଏ । ଫଳରେ ସେମାନେ ସୁଗାର ଅପେକ୍ଷା ସୁରସେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦକ୍ଷତା ବେଶି ବୋଲି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିବେ ।”

ଗଜାଙ୍କ ମୌନ ଭଙ୍ଗ ହେବା ମାତ୍ରେ ଶବ୍ଦ ସହ ଶବ୍ଦସ୍ଥିତି ବେତାଳ ତାଙ୍କ କାନ୍ଦରୁ ଶୁଣି ଯାଇ ଯୁନବାବ ବୃକ୍ଷ ଡାଳରେ ଝୁଲି ପଡ଼ିଲା ।

(କଳ୍ପିତ)



900-0000

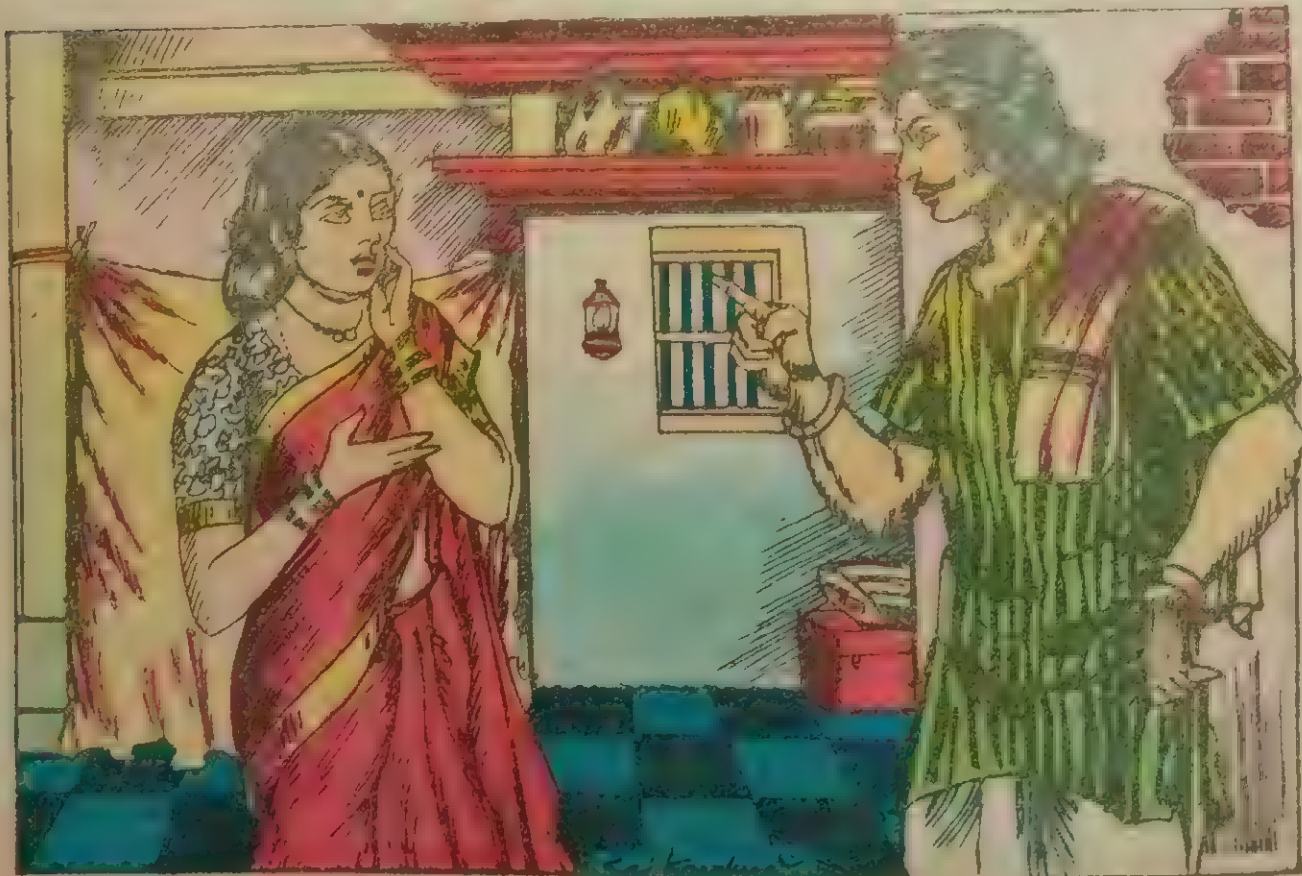
ଆଜି ସେ ଅତିକଳେ ଏ ଆଗୋର ହସାବିଲେ କାହାଣୀ । ଅଳ୍ପ ସମୟ
ସେ ହାତରେ । ଏହି ଶରୀରର ସେଇଥିରେ ସାଦା, କେବଳ
ନିଜକୁ ଅଲଗା କରି ପାରେନାହିଁ ।

“ଆଜି କି ଭଲ ଗୁଣ୍ଡ ମିଳାଇଲେ ଅଛି ! ଏହି ଗୁଣ୍ଡ କି ?” ବୋଲି କହିଲେ
ତା’ ସ୍ତ୍ରୀ ପଚାରିଲା । କାରଣ ସେ ବେଶ୍ ପ୍ରସନ୍ନ ଦିଶୁଥିଲା ।

“କି ହୁଏ ? ମୁହଁଟା ଲାଲ ହେଲା !”

“ହୁଏତ ? ଗାଁ, ଦେଖାଇଲି !” ସ୍ତ୍ରୀ ଆସି ଦେଇ ଚାଲି

“ଆଜେ, ଲଭ ମାନେ କିଛି ହଜା ପାଖରେ ହୋଇଛି କି ? କିଏ ଭଲେ, ମି
ମାତ୍ର-ମାତ୍ର ଟଙ୍କା ହସିଲେ । ମୋତି ତ କି ନହଲେ, ସେମାନେ ମୋତେ କି କି କଲେ ?
ହେଲା ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଖୁଣ୍ଟି ଖେଳି ମୋତେ ଛୁଟିଦେଲେ । ସେ ସମୟ ଲୋକ ମୋ କଥା କଲେ ।
ସବୁ ସେତେ ବେଳେ ମୋତେ କିଛି ହିଁ ମିଳିଲା, ତେବେ ଲଭ ହୁଏନି । ସେମାନେ କି କି
ବୁଝାଇ ଦେଲେ ଆମକୁ । ତା’ ସ୍ତ୍ରୀ ବାଉଁଶଶାସ ପକାଇଲା ।





ମିଥାବାଦୀ ସତ୍ୟବାଦୀ

ସୋମସୁର ରାଜ୍ୟର ଦକ୍ଷିଣ ପ୍ରାନ୍ତରେ
ଥିଲା ଗୋଟିଏ ବିସ୍ତୃତ ଘନ ଜଙ୍ଗଲ ।
କାହିଁ କେତେ କାଳରୁ ସେ ଜଙ୍ଗଲ ରାଜ୍ୟର
ପ୍ରାକୃତିକ ଜଳବାୟୁକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରି ଆସୁଥିଲା ।
ଜଙ୍ଗଲ ଯୋଗୁଁ ଭଲ ବର୍ଷା ହେଉଥିଲା ।
ଫଳରେ ଲୋକେ ଭଲ ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ
ପାରୁଥିଲେ । ପୁରୁଷ ପୁରୁଷ ଧରି ଜଙ୍ଗଲଟି
ଏହିପରି ଭାବରେ ରାଜ୍ୟର ହିତ କରି
ଆସୁଥାଏ ।

ରାଜା ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ମାଙ୍କ ରାଜୁତି ବେଳକୁ କିନ୍ତୁ
ସେ ଜଙ୍ଗଲ ପତଳ ହୋଇ ଆସୁଥିବାର
ଦେଖାଗଲା । କଥା କ'ଣ କି ଗୁରୁପାଖରେ
ଜନବସତି ବଢ଼ି ଯାଇଥିଲା । ଲୋକେ ଖାଲି
ସେ ଜାଲେଣି ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଗଛ କାଟି
ନେଉଥିଲେ, ତାହା ନୁହେଁ, ଘରଦ୍ୱାର ଗଠନ
କାମରେ ଲାଗିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଦୈନିକ ବଡ଼

ବଡ଼ ଗଛ କାଟିବାରେ ଲାଗିଥିଲେ । କେନ୍ଦ୍ର
ନିଜେ ଗଛଟିଏ ନ ଲଗାଇ ପ୍ରକୃତି ଯାହା
ଦେଇଛି, ତାହାକୁ ନିପାତ କରୁଥିଲେ ।

ରାଜା ସେ ଜଙ୍ଗଲରୁ ତେଣିକି ଗଛ କାଟିବା
ବେଆଇନ୍ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଦେଲେ ।
ରାଜା ସିନା ଆଇନ୍ କରିଦେଲେ, କିନ୍ତୁ
ଗାଁଗଣ୍ଡାର ଲୋକେ ସେକଥା ଉପରେ ବଶେଷ
ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଲେନାହିଁ । ସେମାନେ ପୁରାତନ
କାଠ କାଟିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ସେ କଥା ରାଜାଙ୍କ
କାନରେ ପଡ଼ିଲା । କେନ୍ଦ୍ର ଆଇନ୍‌ର ଶିଳ୍ପ
କଲେ ତାକୁ ଧରିବା ନିମନ୍ତେ ଜଣେ ବନରକ୍ଷୀ
ନିଯୁକ୍ତ କଲେ ।

ଦିନେ ବନରକ୍ଷୀ ଜଣେ ଯୁବକ ଗଛ
କାଟୁଥିବାର ଦେଖି ପାଖକୁ ଆସି ଧମକ ଦେଇ
କହିଲେ, “ଏ ଜଙ୍ଗଲରୁ ଗଛ କାଟିବା
ବେଆଇନ୍ ବୋଲି ତମକୁ ମାଲୁମ୍ ନାହିଁ ?”





“ନା ବାବୁ, ମୁଁ ସେଭଳି କଥା ଶୁଣି ନାହିଁ ।” ଯୁବକଟି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ କହିଲା ।

“ଶୁଣିଥାଅ ବା ନ ଶୁଣିଥାଅ । ତମେ ଆଇନ୍ ଭଙ୍ଗିଛ । ଦଣ୍ଡ ପାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ।” ବନରକ୍ଷୀ କହିଲେ ।

“ବାବୁ, ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ଦୂରରେ ତ ପାଞ୍ଚଜଣ ଲୋକ ଗଛ କାଟୁଛନ୍ତି!” ଯୁବକ କହିଲା ।

ବାନରକ୍ଷୀ ତା’ କଥା ଶୁଣି ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମେ ନ ଶୁଣିବା ଭଳି ଭାବ ଦେଖାଇଲେ ଓ ଯୁବକକୁ ଧରି ନେଇଯିବେ ବୋଲି ପୁଣି ଧମକ ଦେଲେ ।

“ମୋତେ ଯଦି ଧରି ନେଇଯିବେ ତ ନିଅନ୍ତୁ । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ପାଞ୍ଚଜଣକୁ ବି

ମୋ ମାଥୁରେ ନେଇଯିବେନା” ବନରକ୍ଷୀ ପଚାରିଲା ।

“ସେମାନେ ସେପାଇଁ ମୋତେ ଦୈନିକ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଦେଉଛନ୍ତି! ତମେ ଯଦି ସେମାନୁ ପ୍ରଭାତ, ଦେବେ କାଟି ପାର!” ବନରକ୍ଷୀ କହିଲେ ।

ଯୁବକ ଗ୍ରହଣ ମେଇଟା ବୋଧହୁଏ ଜୋର ନିୟମ । ସେ କହିଲା, “ବାବୁ, ସେଇକଥା କହୁନାହାନ୍ତି? ମୋତେ ଅସଥାରେ ଭୟ ଦେଖାଉଛନ୍ତି କାହିଁକି? ଯାହା ସମସ୍ତେ କରିବେ ମୁଁ ତାହା ନକରିବି କାହିଁକି?”

ଯୁବକ ଦୈନିକ ଟଙ୍କା ଏ ଲେଖାଏଁ ଦେଇ ତେଣିକି କାଠ କାଟିଲା । ପଞ୍ଚଦିନ ପରେ ଦିନେ ବନରକ୍ଷୀ କହିଲେ, “ଏଣିକି ଦୁଇଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ!”

“ବାବୁ, ଦୁଇଟଙ୍କାହିଁ ମୋର ଦୈନିକ ହାତହାରି ଲାଭ ହୁଏ । ତମକୁ ଦୁଇଟଙ୍କା ଦେଲେ ମୁଁ କ’ଣ ନେଇ ଚଳିବି?” ଯୁବକ ବୁଝାଇ କହିଲା ।

“ତୁ ନ ଚଳିଲେ କାହାର କ’ଣ ହୋଇଯିବ? ଗୁଲ୍ ରଜାଙ୍କ ପାଖକୁ!” ବନରକ୍ଷୀ ଧମକ ଦେଲେ ।

“ହଉ, ଗୁଲ୍‌ନୁ!”

ଯୁବକ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯିବାକୁ ରାଜ ହୋଇଯିବ ବୋଲି ବନରକ୍ଷୀ କଲ୍‌ନା କରି ନଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୁବକକୁ

ଧରି ଦରବାରକୁ ଯିବା ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନଥିଲା ।

ବାଟରେ ବନରକ୍ଷୀ କହିଲେ, “ଆଉ ଥରେ ଭାବ ଦେଖ, ରାଜା ତୋତେ କାରଦଣ୍ଡ ଦେଇ ପାରନ୍ତି । ବର ମୋ କଥା ଶୁଣି କାମ କର ।”

“ଯେତେବେଳେ ବାହାରି ଆସିଲୁଣି, ସେତେବେଳେ ଥରେ ରାଜଦଣ୍ଡନ ହୋଇଯାଉ !” ଯୁବକ କହିଲା । ସେ ବନରକ୍ଷୀ ବିଷୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ-ସନ୍ଦିହାନ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା ।

ଦୁହେଁ ଯାଇ ରାଜାଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ କରି ଠିଆ ହେଲେ ।

ରାଜାଙ୍କ ଆଗରେ ବନରକ୍ଷୀ କହିଲେ, “ଛୁମ୍ପ ! ଏ ଟୋକା ବେଆଇନ୍ ଭାବରେ ଗଛ କାଟୁଥିଲା !”

ଯୁବକ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କହିଲା, “ମହାରାଜା ! ଆଜି ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ଏ କାମ କରୁଥିଲି । ଓ ସେହି କ’ଣ କ୍ଷମା କରିବେ ନାହିଁ ?”

“ଗୋପ୍ତ ମଥ୍ୟାକାର ! ପ୍ରଥମଥର ପରଦିନ ହେଲା ତୁ ଚଳି କରୁଛ ! ବନରକ୍ଷୀ ଉଦ୍ରେକିତ ହୋଇ କହିଲେ ।

ଯୁବକଟି ହସଲା ଓ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲା, “ମହାରାଜା ! ଏ ସତ୍ୟବାଦକୁ ପଚାରନ୍ତୁ, ଯେ ପରଦିନ ହେଲା ମୋତେ ନ ଧରି ଆଜି କାହିଁକି ଧରିଲେ !”

ରାଜା ସନ୍ଦିଗ୍ଧ ଭାବରେ ବନରକ୍ଷୀ ମୁହଁକୁ ଅନାଇଲେ । କାହିଁକି ସତ୍ୟର ଲୋଭ ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ହେଲା । ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦଳେ ସୈନିକ ବଣକୁ ପଠାଇଦେଲେ । ସେଠାରେ ଗଛ କାଟୁଥିବା ଆଉ ଆଠ ଦଶ ଲୋକ ଧରା ହୋଇ ଆସିଲେ । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ବନରକ୍ଷୀକୁ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଗଛ କାଟୁଥିବା ସ୍ତ୍ରୀକାର କଲେ ।

ରାଜା ବନରକ୍ଷୀଙ୍କୁ କାରାଗାରକୁ ପଠାଇଲେ ଓ ସେହି ଯୁବକକୁ ବନରକ୍ଷୀ ପଦରେ ରଖାଇଲେ ।



ଉଦାହରଣ !

ସୋଗାନର ନମର ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ବଳେ ଯେକି ଉଷା ଶାନ୍ତ ମିତ୍ର କଲେ ।

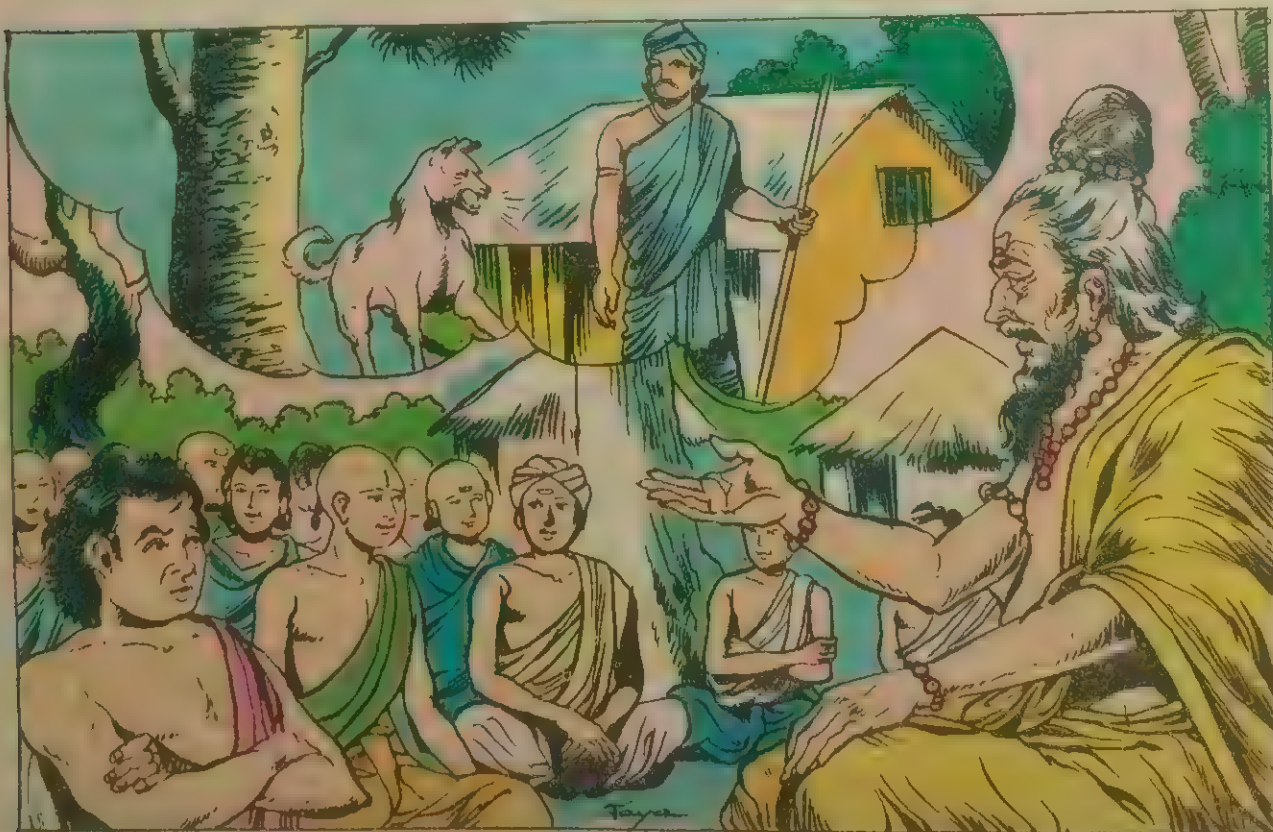
ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସୁନ୍ଦର ବୋଲି କଣେ ଯେମିତି ବ୍ୟବହାର କଲେ । କେତେକ କେତେକ ସେ ସେ ଶାନ୍ତ ଯୁଗାନ୍ତ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଗାଁ ଗାଆଁରେ, କେତେକ କେତେକ ଗାଁ ଗାଆଁରେ ବୋଲି ଯାଏ । ସେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଗୁଳିନାରେ ବାନ୍ତି ବାନ୍ତି ହୁଏ । କେତେକ କେତେକ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖରେ ଅଧ୍ୟାପକ ଓ କରୁ ନଥା'ନ୍ତି, ତାହୁ ଏଡ଼ାଇ ଚାଲି ଯାଏ ।

ସୁରୁତୁ ତା' ବ୍ୟବହାର ଜଣା ନାହିଁ, ଏଥିପାଇଁ ସୋଗାନର ବୋଲି ଶାନ୍ତ ଯାଏ ।

କେତେ ଗୁରୁ ପାଠ ପଢ଼ାଇଲା ବେଳେ କହିଲେ, “ଯାହାର ଚେତନା ଉଚ୍ଚ, ସେ ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ହେଲେ ବା ନିମ୍ନ ଚେତନାର ବ୍ୟକ୍ତି ଭଲ କାମ କରିପାରେ ନାହିଁ । ସେ ତା' ଗୋଟିଏ ତମ ଗୋଡ଼ ଚାଲିଲେ ତମେ କ'ଣ ଯୋଡ଼ାକୁ ଚାରି ପକାଅ ? ନା । କିମ୍ବା ହୁକୁର ଚାଲିଲେ କ'ଣ ତମେ ଚାଲିବ ? ନା । ତମେ ତାହୁ ଏଡ଼ାଇ ଚାଲିଯିବ । କେମିତି ଏଡ଼ାଇବ ?”

ଗୁରୁ ସୁରୁତୁ ଅପେକ୍ଷା କଲେ । କେହି କିଛି ନ କହିବାରୁ କହିଲେ, “ଆରେ, ଗୋଟିଏ ବା ହୁକୁର ଦେଇ ପାରୁନାହିଁ ? ତମେମାନେ ଆମ ସୁନ୍ଦରକୁ କିପରି ଏଡ଼ାଇ ଚାଲି !”

ସୁନ୍ଦରର ଶୁଣି ଲାଲ ପଡ଼ିଗଲା । ସେହି ଦିନରୁ ତା' ବ୍ୟବହାରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେ ଆଉ କାହାର ଆଡ଼େ ଖେପି ଯାଏ ନାହିଁ ।





ଛାଗଳ ହୁଏିଲା !

ଏକଦା କାଶୀ ନଗରର ଅଦୁରରେ ଗୋଟିଏ ବଣ ଥିଲା । ବଣ ଭିତରେ ଥିବା ପାହାଡ଼ଟିଏ ଉପରେ ବୋଧସହୁ ସେଥର ଗୋଟିଏ ବୃକ୍ଷ ରୂପରେ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ବଣର ଆଖପାଖର ବାସିନ୍ଦା, ଏପରିକି ପଶୁପକ୍ଷୀକ ଶତବିଧ ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଖୁଥାନ୍ତି ।

ପାହାଡ଼ ତଳେ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁକୁଳ ଥିଲା । ଜଣେ ପଣ୍ଡିତ ସେଠାରେ ସମବେତ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଦାନ କରୁଥାନ୍ତି । ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ସହ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟମାନେ ଛେଟ ଛେଟ କୁଡ଼ିଆରେ ରହୁଥାନ୍ତି । ସେଠାକାର ପରିବେଶ ଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ ମନୋରମ । ଦିନ ବେଶ୍ ଭଲରେ କଟୁଥାଏ ।

ଥରେ ପଣ୍ଡିତ କୌଣସି ଅପକାରୀ କରିଥିବା ଦେଖୁ ନିଜେ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କରିବାକୁ ମନସ୍ତ

କଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଗୋଟାଏ ବୋଦା ବଳିଦେବା ଦରକାର ପଡ଼ିଲା । ସେ ଯାଇ ପାଣ୍ଠି ବର୍ତ୍ତ୍ତ୍ତ ଗ୍ରାମର ଜଣେ ଧନୀ ଚନ୍ଦ୍ରଲେଙ୍କଙ୍କୁ ସେକଥା କହିବାରୁ ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ବୋଦାଟାଏ ଉପହାର ଦେଲେ ।

ପଣ୍ଡିତ ତେଲକୁ ଧରି ଗୁରୁକୁଳକୁ ଫେରିଲେ ଓ ନିଜର ଦୁଇଜଣ ଶିଷ୍ୟଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଏହାକୁ ନେଇଯାଇ ନଦୀରେ ସ୍ନାନ କରାଇ ତା’ପରେ ଏହା ବେକରେ ଗୋଟାଏ ଫୁଲମାଳ ପକାଇ ନେଇ ଆସ । ତେଣିକି ଏହାକୁ ବଳି ପକାଇବା ।”

ଶିଷ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ବୋଦାକୁ ଧରି ନଦୀକୁ ଶଲେ । ତାକୁ ଯଥାବିଧି ସ୍ନାନ କରାଇ କୁଳକୁ ଆଣିଲେ । ସେତେବେଳକୁ ମେଘ ଉଠାଇଥାଏ ଓ ବର୍ଷା ଦେବା ଉପରେ । ସେମାନେ ଡରଡରରେ ଗୋଟାଏ ଫୁଲମାଳ



“ଗୁରୁ ଯାହା କରବେ!” ଅନ୍ୟ ଜଣକ କହିଲା ।

ସେମାନେ ସାତସ ସଞ୍ଚୟ କରି ବୋହାକୁ ଧରି ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଲେଉଟି ଆସିଲେ ଓ କହିଲେ, “ଗୁରୁଦେବ! ଏହା ଉପରେ ନିଶ୍ଚୟ ଭୁତ ସବାଜ ହୋଇଛି । ନ ହେଲେ ଇଏ ମଣିଷ ଭଳି ହସନ୍ତା କାନ୍ଦନ୍ତା?” ଏହାପରେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଅଭିଜ୍ଞତା ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ।

ଗୁରୁ ଚିନ୍ତା ହୋଇ କହିଲେ, “ତେବେ ଏ ବୋହା ବଳର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ଏହାକୁ ଛାଡ଼ ଦେବା । ପୁଣି କାହା ପାଖକୁ ଯାଇ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଢେଲି ସହଜ କରିବ, ତାହାହିଁ ଚନ୍ତା ।”

“ମୁଁ ବଳର ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ତମେ ଫିକାର କଲ କାହିଁକି ? ହସିଲି ଓ କାନ୍ଦଲି ବୋଲି?” ଢେଲି ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ।

ଢେଲି ଠିକ୍ ମଣିଷ ଭଳି କଥା କହିବାର ଗୁଣ ଗୁରୁଙ୍କ ସମେତ ଦୁଇ ଶିଷ୍ୟଙ୍କର ମୁଖି । ଗଲଭଳି ଅବସ୍ଥା ହେଲା । ତେବେ ସେମାନେ କୌଣସି ମତେ ସମ୍ମାନ ଗଲେ ।

ତା’ପରେ ତନିଜଯେକ ପରସ୍ପର ଅଡ଼େ ଅନାଇ ଦମ୍ଭ ସଞ୍ଚୟ କଲେ ।

“ତମ ହସ କାନ୍ଦ କଥା ଥାଉ, ତମେ ମଣିଷ ଭଳି କଥା କହୁଛ କେତେ?” ଢେଲି ପଚାରିଲେ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବୋହା ବେକରେ ଲମ୍ବାଇ ଦେଲେ ।

ହଠାତ୍ ବୋହାଟି ମଣିଷ ଭଳି ହସିଲା । ପ୍ରଥମେ ଶିଷ୍ୟ ଦୁଇଜଣ କିଏ ହସୁଛି ବୋଲି ବୁଝି ନପାରି ଏଆଡ଼େ ସେଆଡ଼େ ଅନାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ଆଖପାଖରେ ଜଣେ ବି ମଣିଷ ନଥିଲେ । ସେମାନେ ବୋହା ଆଡ଼େ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଖିଲେ, ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ହସୁଛି ! ଶିଷ୍ୟ ଦୁଇଟିଙ୍କ ଛାନିଆ କଥା କହିଲେ ନ ସରେ । ସେମାନେ ବୋହାକୁ ସେଇଠାରେ ଛାଡ଼ ଦେଇ ଫଳାଇ ଯିବାକୁ ମନ କଲେ । କିନ୍ତୁ ପୁଣି ଦେଖିବା ବେଳକୁ ବୋହା କାନ୍ଦୁଛି ।

“କ’ଣ କରିବା ?” ଜଣେ ପଚାରିଲା ।

“କାହିଁକି କହିବ ନାହିଁ? ମୁଁ ଏକଦା ତମର ଭଳି ମଣିଷ ଥିଲି । ପୁଣି ପଣ୍ଡିତ ବ ଥିଲି । କଥା କହିବା ଅଭ୍ୟାସଟି ରହିଯାଇଥିଲା” ଛେଳି ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

“ତମେ ମଣିଷ ଥିଲ । ପୁଣି ପଣ୍ଡିତ ବ ଥିଲ । ତମର ଏ ଦଶା ହେଲା କିପରି?” ପଣ୍ଡିତ ଅଦମ୍ୟ କୌତୁହଳରେ ପଚାରିଲେ ।

“ସେସବୁ ଶୁଣିବା କ’ଣ ଦରକାର? ତମେ ମୋତେ ବଳଦେବା ନିମନ୍ତେ ଆଣିଛ । ବଳି ଦିଅ । ମୋର ଏତକ କହିବାର କଥା ଯେ ମୁଁ ବଳି ସକାଶେ ଅଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।” ଛେଳି କହିଲା ।

“ହଉ, ବୁଝିବା । ଆଗେ ତେବେ କୁହ, ତମେ ନଈ ତୁଠରେ ହସିଲ କାହିଁକି!” ପଣ୍ଡିତ ପଚାରିଲେ ।

“ସେକଥା କହିବାକୁ ହେଲେ ସବୁ କହିବାକୁ ହେବ । ମୁଁ ମଣିଷ ଥିବା ବେଳେ ଗୋଟାଏ ଶାସ୍ତ୍ର ବିରୋଧୀ କାମ କଲି । ସେ ପାପର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କରିବାକୁ ଯାଇ ଗୋଟାଏ ଛେଳି ବଳି ଦେଲି । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଜାଣି ନଥିଲି ଯେ ଗୋଟାଏ ପାପର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ କରିବାକୁ ଯାଇ ମୁଁ ଆଉ ଗୋଟାଏ ପାପ କରୁଛି ! ଛେଳି ବଳି ଦେଇଥିବା ହେତୁ ମୁଁ ପାଞ୍ଚଶହଥର ଛେଳି ଜନ୍ମ ପାଇବା କଥା । ସେଥିରୁ ଚାରିଶହ ଅନେକଥର ସରିଲାଣି । ଆଜି ତମେ ବଳି ଦେଲେ ପାଞ୍ଚହେ ଛେଳି



ଜନ୍ମ ଖେପ ହେବ । ତେଣିକି ମୁଁ ମଣିଷ ହେବ । ସେଇକଥା ଶୁଣି ଆନନ୍ଦରେ ହସି ଉଠିଥିଲି ।” ଛେଳି କହିଲା ।

“ହୁଁ ! ଆଜ୍ଞା, କାହାର କାହିଁକି ?” ପଣ୍ଡିତ ପଚାରିଲେ ।

“ଆହେ ବାବୁ, ତମର ଏତେ କଥାରେ ଅଛି କ’ଣ ? ମୋତେ ବଳି ଦେଉନା କାହିଁକି ?” ଛେଳି ବ୍ୟଗ୍ର ହୋଇ ପଚାରିଲା ।

“ନା, ନା, ପ୍ରଥମେ ମୋ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।” ପଣ୍ଡିତ କଟକଟି କଲେ ।

“ସତକଥା କହିବାକୁ ଗଲେ, ତମପାଇଁ କାହାଲି । ତମେ ଏଥର ମଲେ ପାଞ୍ଚହେ ଛେଳି ଜନ୍ମ ପାଇବ ।” ଛେଳି ଜଣାଇଲା ।

ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରବ୍ୟତୋଇ ରହିଲେ । ତା'ପରେ
କହିଲେ, “ବୋହୂ ! ତମକୁ ବନି ଦେବ ତ
ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁଛି କେଉଁଠୁ ? ଜାଣି ଜାଣି ମୁଁ
ପାହାଡ଼ ଥର ଛେଳି ଜନ୍ମ ପାଇବି କାହିଁକି ?
ତମେ ମୋ ଆଖି ଖୋଲିଦେଲ । ତମକୁ
ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ । ତମେ ଏଇଠି ରୁହ ।
ଆମେ ଖାଇବାକୁ ପିଇବାକୁ ଦେବୁ ।”

ବୋହୂ ପୁଣି ହସିଲା ଓ କହିଲା,
“ପଣ୍ଡିତେ, ତମେ ମୋତେ ନ ମାରଲେ ବି
ଆଜି ମୋର ମୃତ୍ୟୁଯୋଗ ଅଛି । ତାକୁ କେହି
ଏଡ଼ାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ହଉ, ମୋତେ
ଯଦି ନ ମାରିବ, ମୁଁ ଯାଉଛି ।”

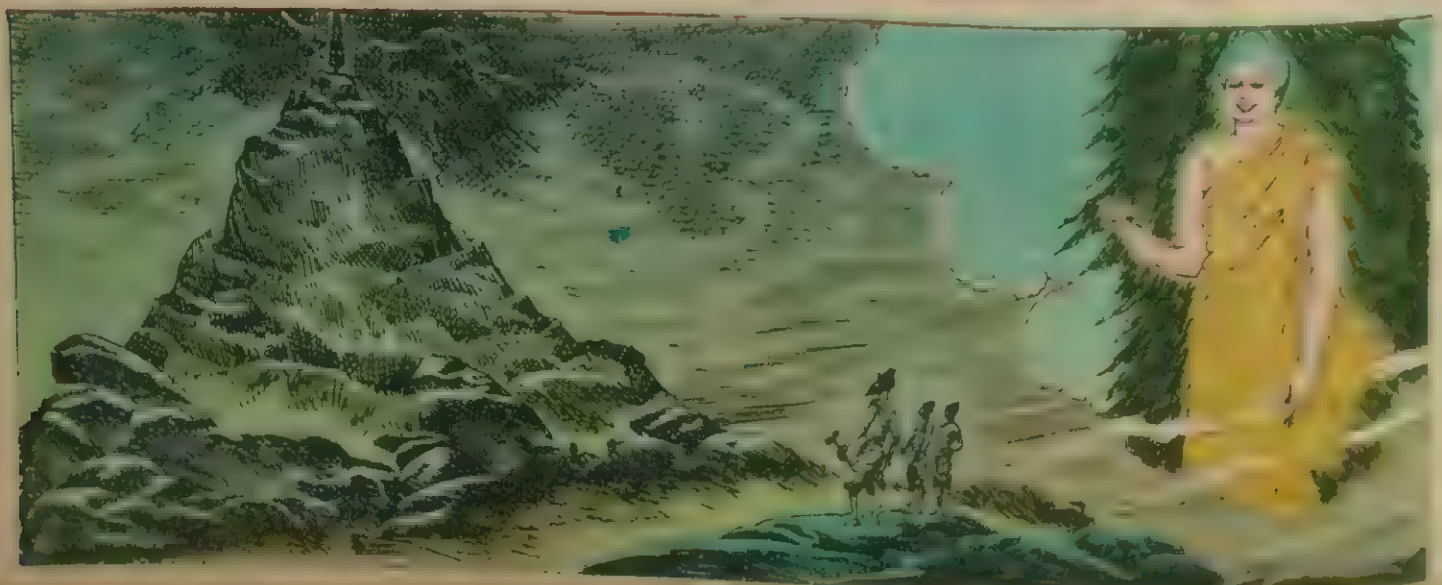
ଏହା କହି ଛେଳି ଗୁରୁକୁଳ ବାହାରକୁ
ଗୁଲିଗଲା । କୌତୁହଳୀ ହୋଇ ପଣ୍ଡିତ
ଶିଷ୍ୟମାନେ ତା' ପଛେ ପଛେ ଗଲେ ।
ପଣ୍ଡିତ ପୁଣି କହିଲେ, “ତମେ କଥା ଶୁଣ ।
ଏଇଠି ରୁହ । ତମକୁ କେହି ମାରି ପାରିବେ
ନାହିଁ ।”

କେତେ ଦିନ ପରେ, “କେତେ ଦିନ
ମୁଁ ନିକଟକୁ ଯିବୁଛି” ଇତ୍ୟାଦି ଶବ୍ଦ
ମିଳିଲା । ଛାଣି ବା ମୁଁ ବାହୁଁ

ଏହା କହି ଛେଳି ଗୁରୁକୁଳ ଯାଏନା
ଦେ ଗଲା । ପଣ୍ଡିତ କେତେ ଦିନ ଯିବା
ପାରିଲେ ନାହିଁ, ଖାଲି ଗୁରୁକୁଳ
ସେତେବେଳକୁ ଗୁରୁକୁଳ ଯିବା
ଆସିଲାଣି । ଗୁରୁ ଗୁରୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବ୍ୟାଣ୍ଟି ତରି
ପାହାଡ଼ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ବଜ୍ର ପଡ଼ିଲା ।
ପଣ୍ଡିତେ ଓ ଶିଷ୍ୟମାନେ “କହଣୀ”, ପା
ବୋହୂଟ ସେ ବଜ୍ରାଘାତରେ ଜଳିଗଲା ।

ଦାଈନ୍ଦିଶ୍ରୀ ପକାରେ ପଣ୍ଡିତ ଓ
ଶିଷ୍ୟମାନେ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ସବୁ ଘଟଣା ଦେଖୁଥିବା ଶୁଣୁଣୁ
ବୋଧୁସବୁ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ । କେବଳ
ବୋହୂ ଅଭିଶାପରୁ ମୁକ୍ତ ହେଲା ବୋଲି
ନୁହେଁ, ପଣ୍ଡିତ ଓ ଶିଷ୍ୟମାନେ ଉଦ୍ଧୃଷ୍ଟରେ
ପଶୁବଳ ଦେବେ ନାହିଁ, ସେଥିପାଇଁ ।





ସୁନାର ଗୋଲାପ

ଆଗରୁ ଦେଶର ଗୋଟିଏ ଗାମରେ ରହୁଥାଏ ଜଣେ ଗରିବ ଗୃଷୀ । ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଆଉ ଅଧିକା ଦୁଇଜଣ । ଜଣେ ହେଲା ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣକ ତା'ର ଏକମାତ୍ର ପୁଅ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଜମି ଥାଏ । କିନ୍ତୁ ପରିବାର ତଳିବା ପାଇଁ ସେ ଜମିର ଫସଲ ଯଥେଷ୍ଟ ଦୁଏନାହିଁ । ତେଣୁ ମଝିରେ ମଝିରେ ତାଙ୍କୁ ଉପାସ ରହିବାକୁ ହୁଏ ।

ଥରେ ଏତେ କଷ୍ଟ ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନେ ଚଳୁଥିଲେ ଯେ ଗୃଷୀଟି ଜମିଟିକୁ ବିକିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲା । ତାଙ୍କ ପଡୋଶୀ ଗୃଷୀଟି ଜମିଟି କିଣିଲା । ବିପୁଳ ଉତ୍ସାହରେ ବଳଦ ଓ ହଳ ବଣି ଛାଡ଼ି ଗୃଷ କରବାକୁ ଲାଗିଲା । ଦିନେ ସେତେବେଳେ ହଳ କରୁ କରୁ ତା'ର ହଳ କିଛି ଏକ କଠିନ ଜାଗାରେ

ବାଜିଲା । ସେ ହଳ ବନ୍ଦ କରି ସେ ସ୍ଥାନ ଖୋଳି ଦେଖେ ତ ଗୋଟିଏ ସୁନା ମୋହର ପୁଣି ମାଠିଆ ।

ସେ ନିଜେ ଜଣେ ସାଧୁ ପ୍ରକୃତର ଲୋକ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେ ସେହିଛଣି ମାଠିଆଟି ଧରି ପୁଣି ଗୃଷୀ ଘରକୁ ଦୌଡ଼ିଲା । ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି କହିଲା, “ଭାଇ ଦେଖ ତୁମଠାରୁ ମୁଁ ସିନା ଜମିଟି କିଣିଛି କିନ୍ତୁ ଏ ମାଠିଆ ତ ନୁହେଁ । ଏଥିରେ ଅନେକ ସୁନା ମୋହର ଅଛି । ତମେ ଏହାକୁ ରଖ ।”

କିନ୍ତୁ ଆଉ ଗୃଷୀଟି ରଖିବାକୁ ଆଦୌ ମଜିଲା ନାହିଁ । ସେ କହିଲା, “ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ତୁମକୁ ଜମି ବିକିଛି; ସେ ଜମିରେ ଯାହା ଅଛି ତୁମର ।”

ଏପରି ବହୁ ସମୟ ଚର୍ଚ୍ଚ ବଚର୍ଚ୍ଚ ପରେ ସେମାନେ ଠିକ୍ କଲେ ରଜାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ

ଏ କଥା ପାଇସଲ କରିଦେବାକୁ । ଏପରି
ଦୁଇଜଣ ସାଧୁ ଗୁଣୀକୁ ଦେଖି ରଜା ମଧ୍ୟ
ମେନୁଚ ହେଲେ । କିଛି ସମୟ ଚିନ୍ତା କରେବା
ପରେ ରଜା ପ୍ରଥମ ଗୁଣୀକୁ ପଚାରିଲେ,
“ତୁମର କେତୋଟି ସନ୍ତାନ ?”

“ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ପୁଅ ମହାରାଜ ।”
ପ୍ରଥମ ଗୁଣୀ କହିଲା ।

“ଆଉ ତୁମର ?” ରଜା ଦ୍ଵିତୀୟ ଗୁଣୀକୁ
ପଚାରିଲେ ।

“ମୋର ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ହିଅ ଆଜ୍ଞା ।”
ଦ୍ଵିତୀୟ ଗୁଣୀ କହିଲା ।

“ତମଜ୍ଞାର । ତା’ହେଲେ ତ ସମସ୍ୟା
ସମାଧାନ ହୋଇଗଲା । ଦୁଇଜଣକୁ ବିବାହ
ଦେଇଦିଅ ଓ ପୁନାମୋହର ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଠିଆଟି

ହୋଇଗଲା । ତୁ କିହୁ କିହୁ କହୁଛ ।”
କହିଲେ ।

ଏପରି ମହଜ ମାତ୍ର ନବର ସୁଖୀ ଦୁର୍ଘଟ
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦର ମୋର ଘରକୁ ଆସିବ ।
ଆହୁରି ବେଶି ଆନନ୍ଦର ହେଲେ ତାଙ୍କ ପୁଅମାନ
କାରଣ ପୁରୁଷ ଦୁର୍ଘଟ ମଧ୍ୟରେ ହେଉଥିବା
ସପର୍କ ଥିଲା । ମେମାନେ ମନେ ମନେ
ବିବାହ କରିବାକୁ ଠିକ୍ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସାଧୁ
ବାପାମାନଙ୍କୁ ଏକଥା କହିପାରୁ ନଥିଲେ ।
ଏବେ ରଜାଙ୍କ ସମାଧାନରେ ସେମାନଙ୍କ
ଭଜା ମଧ୍ୟ ପୂରଣ ହେଲା । ତା’ଛଡ଼ା
ପୁନା ମୋହର ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଠିଆ ମଧ୍ୟ ଘରେ
ରହିଲା । ଏବେ ଦୁଇ ପରିବାର ଏକ
ହୋଇଗଲେ ।



କଞ୍ଚି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ସହକାରୀର ବ୍ୟାପାର ହେଲା ।
ହାମଲେକମାଟର ଭଲରେ ଖୋଜି ଗାଇଲେ ।
ତା'ପରେ ଅମ୍ଭେ କହୁଁ ବାଣୀଟହଲା; କହୁ ଥିଲୁ
ହେଲା ହେଲା । ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦଟି ଆମ୍ଭେ ହେ
ରହିଲେ ।

ମୁକ୍ତ ପରିବାର କଲେ ପରମେଶ୍ଵର କଲେ
 ଆମେ ପରମେଶ୍ଵର କଲେ ଆମେ ନାହିଁ ଆମେ
 କଲେ । ସମସ୍ତେ ପରମେଶ୍ଵର କଲେ ସେହି
 ସେହିପରି ମୁକ୍ତ ମୋହରେ ମୁକ୍ତ ମୁକ୍ତ
 ସେହିରେ ମୋହେ ମୁକ୍ତ ମୋହେ ମୋହେ
 କଲେ । ସମସ୍ତେ ମୋହେ ମୋହେ ମୋହେ
 କଲେ ।

ଦିନେ ରାଜାଙ୍କ ପୁଅ ଧୂସରୀଆ ସେଇଠାରେ
କୋରା ଚଢ଼ି ପାରିଥିଲେ । ସେ ସୁଦେଲେ

[illegible]

ଏକର ଫୁଟା ଘୋଡ଼ ଓ ଲଢ଼ିବ ଜଣକ
ନ ପାଇ ଯୁଦ୍ଧର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୋଧ
ପାରେ । ପୁଣି ଗଛ ନ ଥିଲେ ନିଜେ
ଉପରକୁ ଉଠିବାର ଫୁଟା ଘୋଡ଼ ଅସୁବିଧା
ହେବ ।





ସେ ବିରୁଦ୍ଧ ଦୁଃଖରେ ନିଜ ବାଟରେ ଗଲେ । ଘୋଡ଼ା ଉପରୁ ଆଇ ପଛକୁ ଫେରି ବୁଝି ଆସୁଛି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଦେଖିଲେ ଯେ ଗଛଟି ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ସେମିତି ରହିଛି ।

ସେ ପୁଣି ଫେରିଲେ ଓ ପୁଣି ଡାଳଟିଏ ଭାଙ୍ଗିଲେ । ପୁଣି ଗଛଟି ଉଡ଼ିଗଲା । ଏଇପରି ସେ ତନିଥର କଲେ । କିନ୍ତୁ ସେହି ଏକହିଁ ଘଟଣା ଘଟିଲା । ସେ ଏହାର ରହସ୍ୟ କିଛି ବୁଝିପାରିଲେ ନାହିଁ । କିମ୍ବା ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା ମଧ୍ୟ କଲେ ନାହିଁ । କେବଳ ନିଜର ବଫାଳତା ଯୋଗୁ ଖୁବ୍ ରାଗିଗଲେ । ସାମାନ୍ୟ ଗଛଟା ତାକୁ ଯେପରି ଠକାଉଛି ସେମିତି ସେ ଅନୁଭବ କଲେ । ସେ ଗୋଲପ ନେଇପାରୁ

ନାହାନ୍ତି ଅଥଚ ଗଛଟା ସେଇଠି ରହି ନ ଯାଏ । ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅସହ୍ୟ ହେଲା । ସେ ତାଙ୍କ ଗୁରୁମାନଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ ଯେ ଗଛ ଜମିରେ ପଡ଼ିବା କିଛି ଅଛି ସବୁ ଭାଙ୍ଗି, ଗୋଲ ଧୂସ କରି ଦେବାକୁ ।

ସେଇଠାରୁ ସେ ଯେଉଁଠାରେ ତାଙ୍କ ପତା ରଜାଙ୍କୁ ସାଗ୍ର ଦୁଃଖ ଶୁଣାଇଲେ । ସେ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଓ ରାଜ୍ୟର ସବୁ ଜାମିନୀ ଲୋକଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଏହାର ରହସ୍ୟ ଉଦଘାଟନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । କିନ୍ତୁ କେହି କିଛି କହି ପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ଅବଶେଷରେ ଯୁବରାଜ ପୃଥ୍ବୀ କର ଏହାର ଉତ୍ତର ପାଇବା ପାଇଁ ବାହାରିଲେ । ଉତ୍ତର ନ ପାଇଲେ ଫେରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଗପଥ କଲେ ।

ବହୁଦିନ ବହୁ ସ୍ଥାନରେ ଭ୍ରମଣ କରି ଅନେକ ଜାମିନୀ ଲୋକଙ୍କୁ ସେ ଭେଟିଲେ । କିନ୍ତୁ କେହି କିଛି କହିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ଜଣେ ବୁଢ଼ୀକୁ ଭେଟି ସେ ସବୁକଥା କହିଲେ । ବୁଢ଼ୀ ସବୁ ଶୁଣି କହିଲା, “ଏଇ କଥାକୁ ଏତେ ଦୁଃଖ ? ମୁଁ ନିଜେ ଯିନା ଏହାର ଉତ୍ତର କହିପାରିବି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ମୁଁ କହିଦେଇ ପାରିବି କିଏ ଏସବୁର ଉତ୍ତର କହିପାରିବ । ତମେ ଯିବା ବାଟରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଥମ ନଗରଟି ପଡ଼ିବ ସେଇଠି ଜଣେ ବାମନ ବାସ କରେ । ତାକୁ ପଚାରିଲେ ସେ କହିଦେବ ।”

ଯୁବରାଜ ଯେହି ନଗରରେ ପହଞ୍ଚି ବାମନକୁ ଦେଖିଲେ ଓ ସୁନାର ଗୋଲପ ଗଛ କଥା କହିଲେ । ବାମନଟି ସବୁ ଶୁଣି କହିଲା, “ସୁନାର ଗୋଲପ ଗଛ, ସଦ୍‌ଗୁଣ ସାଧୁତା ଓ କଠିନ ପରିଶ୍ରମର ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ସେଠାରେ ଦେଖା ଦେଇଛି । ତା’ପରେ ଫୁଲ ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ବେଳେ ତାହା ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଯାଉଛି ଅର୍ଥାତ୍ କେହି କାହାର ଭାଗ୍ୟ ବଳପୂର୍ବକ ନେଇ ପାରିବ ନାହିଁ ବା କାହାର ସମ୍ପତ୍ତି ନଷ୍ଟ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ଗଛଟିର ଉପସ୍ଥିତି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବ ଯେ କାହାର ସମ୍ପତ୍ତି ଦେଖି ଅନ୍ୟ କେହି ଇର୍ଷ୍ୟା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ବରଂ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ଓ ସାଧୁ ସ୍ୱଚ୍ଛବ ନେଇ ନିଜେ ଶ୍ରେୟଶୀଳ କରିବା ଉଚିତ ।”

ନିଜର ଧୂସାମୃକ କାର୍ଯ୍ୟ କଥା ଭାବି ଯୁବରାଜ ଲଜ୍ଜିତ ହେଲେ । ବାମନକୁ ସେ

ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ଓ କିଛି ସ୍ୱରସ୍ଥାବାସ କରିବାକୁ ଫେରିଲେ । ଯୁବରାଜ ଫେରିବା ଦେଖିଲେ ସୁନାର ଗୋଲପ ଗଛଟି ନିଜ ସ୍ଥାନକୁ ପୁଣି ଫେରି ଆସିଛି । ଜମି ଚାଷର ଫସଲରେ ସମୃଦ୍ଧି ଉଠୁଛି । ଯୁବରାଜ ନିଜ ଦୁର୍ଘଟି ପାଇଁ ଯେତେକ ଅନୁତାପ କରିଥିଲେ ଏସବୁ ଦେଖି ସେତେକ ବିସ୍ମିତ ଓ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ । ଏବେ ତାଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଦଳି ଯାଇଥିଲା ।

ସୁନାର ଗୋଲପ ଗଛ ସେଇଠି ସବୁଦିନ ପାଇଁ ସୁନାର ଗୋଲପ ସବୁରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ଶୋଭା ପାଇଲା । ସେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ନାଗରିକଙ୍କୁ ମଣିଷର ଭଲଗୁଣ ବିଷୟରେ ଆଉ ବୁଝାଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଛୋଟୋରୁ ବଡ଼ି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଏ ଗଛଟି ଜାଣନ୍ତି ଓ ସୁନାର ଗୋଲପ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ସେମାନଙ୍କର ମନେ ପଡ଼ିଯାଏ ଦୁଇ ଗୁଣ୍ଠିଙ୍କର ସାଧୁତା ଓ ପରିଶ୍ରମ କଥା ।

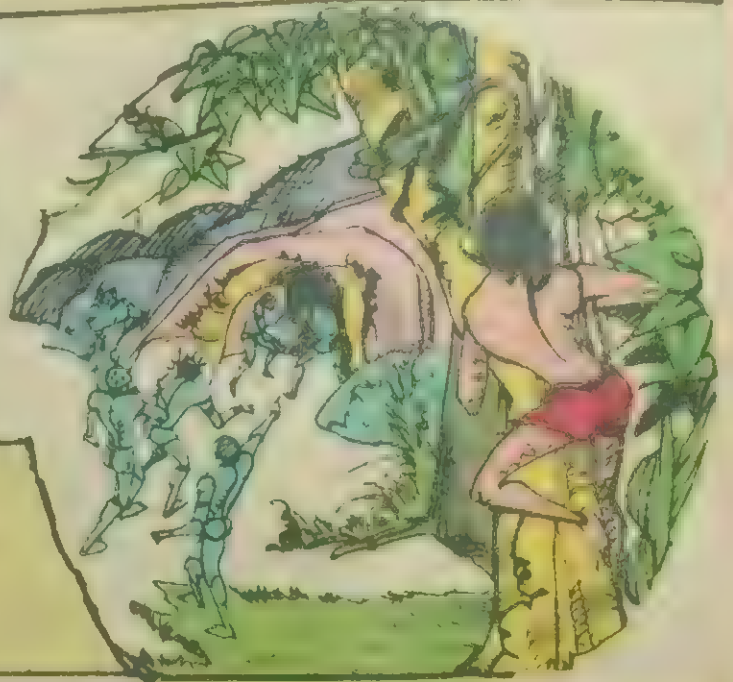


ସାହସୀ ପ୍ରତାପ

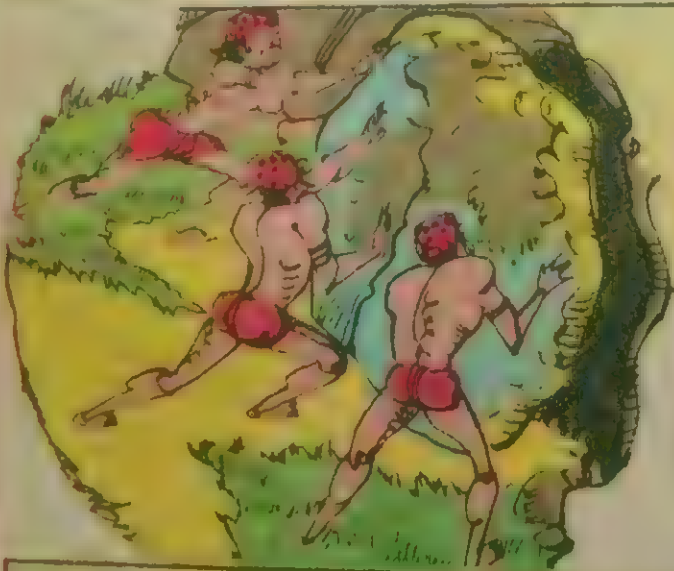
ସାହସୀ ପ୍ରତାପ ଯେ କାଳେ ସେ କାଳେ ସେମାନେ ଥାଏ ।
କାଳି ପ୍ରତାପ କାଳି କାଳି କାଳି ପ୍ରତାପ କାଳି
ପ୍ରତାପ କାଳି, ପ୍ରତାପ କାଳି, ପ୍ରତାପ କାଳି



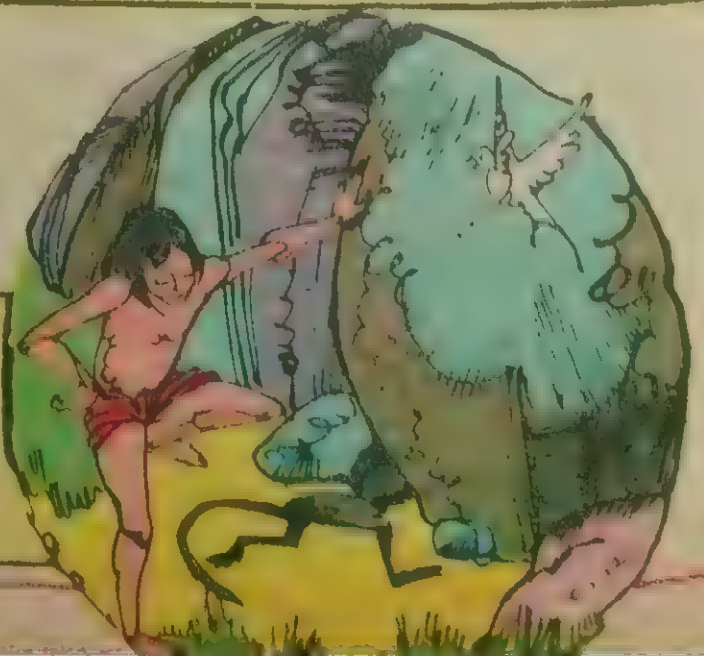
କଣ ଭିତରେ ଥରେ ଥରେ ଗୋଟାଏ ଭାବୁ ଦଳ
ଆସି ଲାଗି ରହୁଥିଲେ । ଥରେ କଣ ପାଖଦେଇ
ପାଖଦେଇ ଆସିଗଲାମାନଙ୍କୁ କେତେକେ ଲାଗି
କଲେ ।



ସେ ଦୁର୍ଗା ଗଛ ଉପରୁ ଦେଖୁଥିଲେ ପ୍ରତାପ ଓ
କନ୍ୟା । ସେ ଦୁହେଁ ଗୋଟିଏରେ ଭାବୁଦଳର
ଅନୁସନ୍ଧାନ କଲେ ।



ଲକ୍ଷ୍ମୀତ ସମୟକୁ ଭାବୁଦଳ ଶକ୍ତି ଏ ଲଗାରେ
ବାନ୍ଧି ଗୋଟାଏ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ଲାଗୁଇ ଦେଲେ
ଓ ଗୁମ୍ଫା ଦ୍ଵାରକୁ ଶକ୍ତି ଏ ଭାବୁ ପଥର ଦ୍ଵାର
ବନ୍ଦ କରି ଦେଇ ଚାଲିଗଲେ ।



ପ୍ରତାପ ପାଇ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରୁ ସମସ୍ତ ଲୁହାଣବାହୁ
ଦେଖି କଲା; କିନ୍ତୁ ପାରିଲ ନାହିଁ । ତେବେ
ଗୋଟିଏ ଅତି ସବୁ ମୁହାଁ ସେ ଦେଖି ପାରିଲା ।



ପ୍ରତାପର ଉପାଦେୟ ମାନ୍ୟତା ଗ୍ରହଣ କରି ସେ ସୁନ୍ଦର
ଦେଇ ଗୁମା ଉପରେ ପଶିଲା । କିନ୍ତୁ ପୁର
ଗଣ୍ଡଲ କାହାର କର ଆଣି ପାରିଲା ନାହିଁ ।
ତାକୁ ଖୋଲି ସେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଜନଶ
ଆଣି ପ୍ରତାପକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

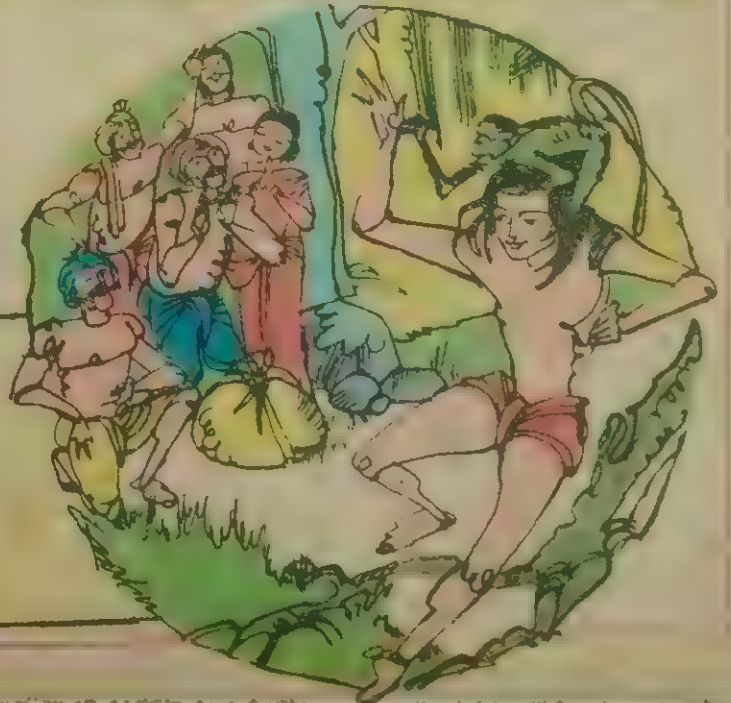
ଅବଶେଷରେ ସେସବୁ ବନ୍ଦା ହୋଇଥିବା
ଲଗା ଶ୍ରେକ ମଧ୍ୟ ସେ କାହାର କର ଆଣି ପ୍ରତାପ
ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।



ସେବନ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ଚାପିଯାନ୍ତିବଳ ବନ୍ଧର
ଅଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ଗୋଟିଏ ଚଢ଼ି ଘରେ ବସ୍ତ୍ରାମ କର
ସକାଳେ ପୁଣି ଯାହାରମ୍ କରୁଥିଲେ । ହଠାତ୍
ପଛରୁ ସେମାନେ ଶୁଣିଲେ, “ବୁଝ !”



ସେମାନେ ଅଟକି ଗଲେ । ପ୍ରତାପ ସେମାନଙ୍କୁ
ତକାଏତମାନେ ନେଇଥିବା ଚିତ୍ତତକ ସେବାଇ-
ଦେଲା । ସେମାନେ ଆନନ୍ଦରେ ପ୍ରତାପକୁ ପୁରସ୍କାର
ଦେବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କଲେବେଳକୁ ପ୍ରତାପ ଦୌଡ଼
ପଳାଇଲା ।





ମାଲେ ଡକାଏତମାନେ ଗୋଟାଏ ଗାଁ ଉପରେ
ଚଢ଼ଇ କରିବାର ମନ୍ତ୍ରଣା କରୁଥିଲେ ।
ଗାଁ ଲୋକଙ୍କୁ ସତର୍କ କରିଦେବା ପଳରେ
ଡାକୁଦଳ ଧରା ପଡ଼ିଲେ । ଗାଁ ଲୋକେ ପ୍ରତାପକୁ
ଗୋଟାଏ ଘୋଡ଼ା ସୁରସାର ଦେଲେ ।

ଦିନେ ନଦୀରେ ସନ୍ତରଣ କଲାବେଳେ ସ୍ତ୍ରୀ
ଗତିରେ ଭସିଯାଇ ପ୍ରତାପ ଗୋଟାଏ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ
ଭିତରେ ପଶିଲା । ସେଠାରେ ସେ ଦେଖିଲା ପ୍ରବୁର
ସୁନା ଟଙ୍କା । ପ୍ରତାପ ସେଥିରୁ କିଛି ଆଣି ଗରାବ
ଲୋକଙ୍କୁ ବାଣ୍ଟିଦେଲା ।



ଜଣେ ଜମିଦାର ସେ ସନ୍ଧାନ ପାଇ ଜଣେ ଗରାବ
ଲୋକର ଛଦ୍ମବେଶରେ ଆସି ବଣରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ
ପ୍ରତାପକୁ କାହାତ ମିଳିତ କରି ସାହାଯ୍ୟ ମାଗିଲା ।

ପ୍ରତାପ ଦୟା କରୁ ନଥିବୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ି ସୁଡ଼ଙ୍ଗ
ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲା ଓ ସେଠି ପାହାଡ଼
ଗାତରେ ଥିବା ସୁନା ଟଙ୍କାକୁ କିଛି ଆଣି
ଜମିଦାରକୁ ଦେଲା ।





ଜମିଦାର ସେ ସ୍ଥାନକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଦେଖିଲେ ।
ଗହଳେ ନଈରେ ପଡ଼ିଥିବା ପାଲ ସେ କଲା
ଲୋକ ସୂଚନା ଦେଇଥିବା ଲୋକ । ସେହି ଲୋକ
ନାହିଁ କି ଏଣେ ବାହାର ପାରିଲୁ ନାହିଁ ।

ଦୁଇଦିନ କାଳ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଭିତରେ ଅଟକି ରହି
ଜମିଦାର ପାଟି କରିବାକୁ ଲାଗିଲା, “ରକ୍ଷା କର,
ରକ୍ଷା କର !” ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ମୀନା ପ୍ରଥମେ
ସେ ଆଶ୍ଚିନାଦ ଶୁଣିଲା ।



ପ୍ରତାପ ପାଣିକୁ ଡେଇଁପଡ଼ି ସୁଡ଼ଙ୍ଗରେ ପଶି
ଜମିଦାରକୁ ଦେଖିଲା । ଜମିଦାର ପ୍ରତାପ ଆଗରେ
କାନ୍ଦ କାନ୍ଦ ହୋଇ ନିଜର ହୁକୁକି ପାଇଁ ଦୁଃଖ
ପ୍ରକାଶ କଲା ।



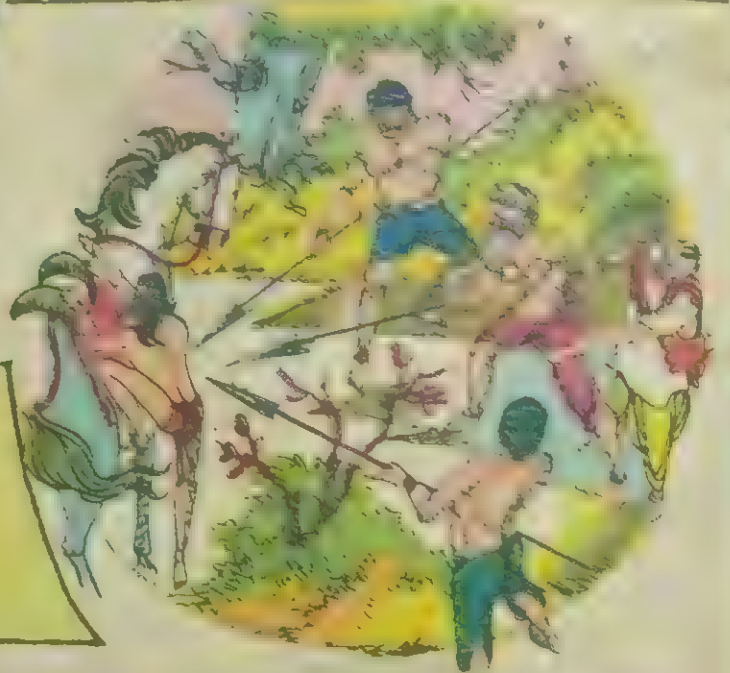
ସେ ଆଉ କେବେ ସୁଡ଼ଙ୍ଗରୁ ଚୋରି କରିବ ନାହିଁ
ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେବାରୁ ପ୍ରତାପ ତା’ ଆଖିରେ
ପଟି ବାନ୍ଧି ତାକୁ ବାହାରକୁ ନେଇ ଆସିଲା ।





କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖ ଜମିଦାର ମହଲରେ ବେଳେ ବେଳେ
ବେକ ହୁଏ । ଦିନେ ପ୍ରତାପ ତା' ଘୋଡ଼ା
ଯାଉଥିବା ବେଳେ ଶୁଣିଲା ଏକ ଆଉଁସାଦ-
“ମଲ ! ମଲ !”

ପ୍ରତାପ ସେ ଧୂଳି ଲିପ୍ୟ କରି ଯାଇ ଗୋଟାଏ
ବୁଦା ପାଖରେ ଶହାଁଦା ମାଂସେ ଜମିଦାରର
ଗୁଣ୍ଡାମାନେ ତାକୁ କାନ୍ଦୁ କରୁନେଲେ ।



ଜମିଦାର ପ୍ରତାପକୁ ତା' ଘୋଡ଼ା ଉପରୁ
ମହଲରେ ଚଢ଼ାଇ କାନ୍ଦୁ କରୁନେଲେ, କିନ୍ତୁ
ସୁନାହୁଏ । ସୁନାହୁଏ ପ୍ରତାପ ନ
ଦେବାପାଏ ତାକୁ ମୁକ୍ତି ମିଳିବ ନାହିଁ ।



କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ ପ୍ରତାପ ପାଖକୁ ଚାଲି
ଲମ୍ବାଇ ଦେଇ ଚାଲି । କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାନ୍ତ
ସ୍ଥଳର ଶ୍ରୀଏ କରପାରେ ବାହ ଦେଇଥାଏ ।
ତାକୁ ଧରି ପ୍ରତାପ ଉପରକୁ ଉଠି ଆସିଲା ।





ରାଜପୁତ୍ର ଓ ମୟୂର

କାହିଁ କେଉଁ କାଳର କଥା । ଦକ୍ଷିଣ
ସମୁଦ୍ର ଗୋଟିଏ ଦ୍ଵୀପରାଜ୍ୟରେ ରାଜୁତି
କରୁଥିଲେ ଜଣେ ରାଜା । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ
ବୋଲ୍ ପୁଅ । ସେ ଦ୍ଵୀପର ଲୋକେ ବେଶ୍
ଆନନ୍ଦରେ ଥାନ୍ତି । କାରଣ ସେ ସବୁବେଳେ
ଭଲ୍ ପସଲ ହେଉଥାଏ । ଉତ୍କଳ ସୂର୍ଯ୍ୟ
କିରଣରେ ଦ୍ଵୀପର ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ ନଦୀ
ଝରଣା ଝଲ୍ ମଲ୍ କରୁଥାନ୍ତି । ନାନା ଜାତିର
ପଲମୁଲ ବ ହେଉଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ ରାଜାଙ୍କ ମନରେ ସୁଖ ନଥାଏ ।
କାରଣ ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ପୁଅଟି ଜନ୍ମରୁ ମୂକ
ହୋଇ ରହିଥାଏ । କେତେ ଚେଷ୍ଟା ଚରିତ୍ର
ହେଲା । କିନ୍ତୁ ରାଜପୁତ୍ର କଥା କହିଲା ନାହିଁ ।

ସେହି ରାଜ୍ୟର ଗୋଟିଏ ଗାଁରେ ପାଞ୍ଜୋ
ନାମରେ ଶୋକାଟାଏ ଥାଏ । ସେ ଅସଲ
ଅଳସୁଆ । ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣକୁ ପିଠି ଦେଖାଇ

ଉଷୁମ ଉପଭୋଗ କରି ପଡ଼ିଥାଏ । ଯେତେ-
ବେଳେ କିଛି କରୁଥାଏ, ସେତେବେଳେ
ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ହଇରାଣ ହରକତ କରୁଥାଏ ।
ତେବେ ସେଠିକା ଲୋକମାନେ ଭଲ୍ ।
ତା' କାମଦାମ ସେମାନେ ଦୟାପୂର୍ବକ
ହୋଇ କରିଦେଉଥାନ୍ତି ।

କିନ୍ତୁ କେତେଦିନ ବା ସେମାନେ ତା'
ପାଇଁ କାମ କରିବେ । ଦିନେ ଗାଁ ଲୋକେ
ତାକୁ କହିଦେଲେ, “ଦେଖ ବାପା, ଏଥର

ନିଜ ପେଟ ନିଜେ ପୋଷିବାର ଚେଷ୍ଟା କର ।
ଆଉ ଆମ ମୁହଁକୁ ଅନାଇ ବସନା ।”

ପାଞ୍ଜୋ ଅଗତ୍ୟା ଜୀବିକା ସନ୍ତାନରେ
ବାହାରିଲା । କିଛି ବାଟ ଗଲା ପରେ ରସ୍ତା
କଡ଼ରେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଘରର ପିଣ୍ଡାରେ ସେ
ବସି ପଡ଼ିଲା । ମୁଁ ଏ ଖାଇବାକୁ ମିଳିଯିବ,
ଏ ଆଶା ଥାଏ ।

ସେ ଘରେ ରହୁଥିବା ଜଣେ ବୁଢ଼ୀ
 ପଢ଼ନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଲେଖନ୍ତି ନାହିଁ । ଲେଖି ପୁସ୍ତକ
 ପାଖରୁ ପାଞ୍ଜୋ ପ୍ରଥମେ ରାଜାଙ୍କ ଦୁଃଖ କଥା
 ଶୁଣିଲା । ରାଜା ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ, ସିଏ
 ରାଜପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଶାଳିବେଳେ ଉପାୟକୁ କରୁଥିବେ ।
 ଆଣିବେଳେ ପାରିବ ସିଏ କୋଠରୀ ଭର୍ତ୍ତି ସୁନା,
 କୋଠରୀ ଭର୍ତ୍ତି ସୁନାଦ୍ୟ ଏବଂ କୋଠରୀ ଭର୍ତ୍ତି
 ପୋଷାକ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ । କିନ୍ତୁ ସେଯାଏ
 କେହି ରାଜାଙ୍କ ସର୍ତ୍ତ ପୂରଣ କରିପାରି
 ନଥିଲେ ।

ପାଞ୍ଜୋ ଶ୍ରାବଣ, ସେ ରାଜାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା
 ମୁତାବକ କାମ କରିଦେଲେ ବେଶ୍ ମଜା
 ହୁଅନ୍ତା । ଶ୍ରାବଣ ସିନା, କିନ୍ତୁ କେମିତି ମେ
 କାମ କରିବ? ସେକଥା ସେ ଠଉରାଇ
 ପାରିଲା ନାହିଁ ।

ବାଟରେ ସେ ଗୋଟାଏ ବୁଢ଼ୀକୁ ଭେଟିଲା ।
 ସେ ଲୋକଟା ଭଲ ଶୀତଳାୟୁ ଛୋଟଥା ମଣିଷ
 ପାଞ୍ଜୋ ଜୀବନରେ ଦେଖି ନଥିଲା । ଅଥଚ
 ସିଏ ମୁଣ୍ଡରେ ବୋହୁଥିଲା ଏଭଳି ବୋଝ ଯାହା
 ତା'ର ଦୁଇଗୁଣ !

ପାଞ୍ଜୋ ସ୍ୱଗ୍ରବରେ ଥିଲା ଦୟାଳୁ । ସେ
 କହିଲା, “ବୁଢ଼ୀ ପୁଅ! ତମକୁ ବହୁତ କଷ୍ଟ
 ହେଉଥିବ । ଦିଅ । ମୁଁ ବୋହୁ ନେଇଯିବି ।”

“ଧନ୍ୟବାଦ!” କହି ବୁଢ଼ୀ ତା' ବୋଝ
 ପାଞ୍ଜୋକୁ ଦେଲା । ଦୁହେଁ ବାଟ ଚାଲି ଚାଲି
 ବୁଢ଼ୀ ପଚାରିଲା, “ପୁଅ, ତୁ ଯାଉଛୁ କୁଆଡ଼େ?”



“ମଉଷା! ଯାଉଛି ରାଜାଙ୍କ ନଅର
 ଆଡ଼େ । ରାଜପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଉପାୟକୁ କରୁଥିବେ
 ଯୋଗାଇଦେବା ମୋର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଅମୁଦିଆ
 ହେଲା, କାମଟି କେମିତି କରିବ ସେକଥା
 ଜାଣେନା!” ପାଞ୍ଜୋ କହିଲା ।

“ପୁଅ! ଏଇଟା ସେମିତି କିଛି କାଠିକର
 ପାଠ ନୁହେଁ । ତେବେ କେହି ଏହାର ସୁନ୍ଦ
 ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ ବୋଲି ରାଜକୁମାର ଏଯାଏ
 ମୁକ ହୋଇ ବସିଛି । ତୋତେ ଗୋଟାଏ
 ଅତି ମଧୁର ଜଣ୍ଡ ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ
 ହେବ । ସେ ଏତେ ମଧୁର ହୋଇଥିବ ଯେ
 ତାକୁ ଶୁଣିଦେବା ମାତ୍ରେ ତାକୁ ଅନୁକରଣ
 କରିବାକୁ ରାଜକୁମାରର ମନ ବଳିବ । ବାମ୍,



ସେ ଅନୁକରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ମାତ୍ରେ ସେ ସ୍ବର ତା'ର ଡୋଇଯିବ!” ବୁଢ଼ା ବଢେଇ ଦେଲା ।

ବୁଢ଼ା ଏଥର ତା' ବୋଝ ଧରି ନିଜ ବାଟରେ ଗଲା । ପାଞ୍ଜୋ ଚାଲିଲା ରାଜଧାନୀ ଆଡ଼େ । ତା' ମନ ଖୁସ୍ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ବାଟରେ ସେ ଗୋଟାଏ ଘୁସୁରିକୁ ଭେଟିଲା । “ଘୁସୁରି ପୁଅ, ତମେ ଯଦି ରାଜପ୍ରାସାଦକୁ ଯିବ, ତେବେ ରାଜକୁ କହୁଅ କ'ଣ?” ପାଞ୍ଜୋ ପଚାରିଲା ।

“ଗ୍ରାମ୍, ଗ୍ରାମ୍, ଗ୍ରାମ୍” ଘୁସୁରି କହିଲା ।

ପାଞ୍ଜୋ ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ଦେଇ ଚାଲିଗଲା । ମେ ବୁଝିଲା, ଏହିନି କିସର ରାଜକୁମାରକୁ ଖଟିବା ନାହିଁ ।

ଏହାପରେ ତା'ର ଦେଖାଦେଲା ଗୋଟାଏ ଢେଲି ସହୃଦ । “ଢେଲି ପୁଅ, ରାଜପ୍ରାସାଦରେ କେମିତି ଭାବରେ କଥାବ ହେବ?” ସେ ପଚାରିଲା ।

“ମେ ମେ ମେ!”

ନାଃ—ଇଏ ଚଳିବ ନାହିଁ । ଏହା ଭାବ ପାଞ୍ଜୋ ଚାଲିଗଲା । ଟିକିଏ ପରେ ଦେଖା ଦେଲା ଗୋଟାଏ ବୁକୁଡ଼ା ସହ । “ବୁକୁଡ଼ା ପୁଅ, ତମେ ରାଜାଙ୍କ ସହ କେମିତି ଭାବରେ କଥାବାଣ୍ଟି କରିବ?” ସେ ପଚାରିଲା ।

“କକ୍ କେ କୋ!”

ଏ କଣ୍ଠସ୍ବର ଚଳିବ ନାହିଁ ! ମନେ ମନେ ଏହା କହି ପାଞ୍ଜୋ ହତାଶ ଭାବରେ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଚାଲିଲା । ଅଳ୍ପ ଦୂର ଯିବା ପରେ ସେ ଗୋଟାଏ ମୟୂରକୁ ଭେଟିଲା । ବଡ଼ ଆରମ୍ଭରେ ଗୋଟାଏ ବୁଢ଼ା ଉଡ଼ିଲା ମୟୂରଟି ବସିଥିଲା ।

“ମୟୂର ପୁଅ, ରାଜାଙ୍କ ସହ ଦେଖା ଦେଲେ ତମେ କେଉଁ ଭାବରେ କଥାବ ହି କରିବ?” ସେ ପଚାରିଲା ।

“ମୁଁ କାହିଁକି କଥାବାଣ୍ଟି କରାକୁ ଯିବି ? ମୋର କେଉଁ ଗରଜ ?” ସଗର୍ବେ ମୟୂର ଉଡ଼ିଲା ଦେଲା । “ମୁଁ ଯଦି ଗୋଟିଏ ବୋଲିବକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବି, ତେବେ ସମସ୍ତେ ମନ୍ଦହସ୍ୟ ହୋଇ ନାଉଁବରେ ଖାଲି ହେଉଥିବେ । କଥାବାଣ୍ଟି କରିବା ଦରକାର ନାହିଁ ।”

ଏତକ କହି ମଧୁର ଗୀତ ବୋଲିବାକୁ
ଆରମ୍ଭ କଲ । ସେ ସ୍ଵର ଏଡ଼େ ମଧୁର ଯେ
ପବନ ବି ଝୁରି ହୋଇଗଲା ।

ପାଙ୍ଗୋ ଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠିଲା ।
“ଏଇଭଳି କଣ୍ଠେସ୍ଵର ରାଜକୁମାରକୁ ମାନବ !”
ସେ ମନେ ମନେ କହିଲା ।

ପାଙ୍ଗୋ ଯାଇ ରାଜପ୍ରସାଦରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ
ରାଜାଙ୍କୁ ଦେଖାକରି କହିଲା, “ମହାରାଜ,
ଆପଣ ଗୋଟାଏ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
କରନ୍ତୁ । ଯିଏ ସବୁଠାରୁ ମଧୁର କଣ୍ଠରେ
ଗୀତ ବୋଲିବ, ସେ ମୋଟା ପୁରସ୍କାର
ପାଇବ ।”

ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଘୋଷଣା ହେଲା । ରାଜା,
ରାଣୀ, ପାହମିନ୍ଦ ଉପସ୍ଥିତ ଥା’ନ୍ତି । ରାଜ-

କୁମାରଙ୍କୁ ପାଙ୍ଗୋ ଗୋଟାଏ କୋଠେ
ବସାଇ ଦେଇଥାଏ ।

ପ୍ରଥମେ ଘୁସୁର ଗୀତ ବୋଲିଲା ।
ସେଥିରେ ସଙ୍ଗୀତର ସ ଅନ୍ତର ନଥିଲା ।
ତା’ପରେ ଛେଲି ରଖି କଲା । ରାଜା ରାଣୀ
କୌଣସି ମତେ କାନରେ ହାତ ଦେଇ ବସି
ରହିଲେ । ତା’ପରେ କୁକୁଡ଼ା ଡାକ ଦେଲା ।
ପରେ ପରେ ଭିଜିଲିଆକ ମିଶି ଗୋଟାଏ
ସମବେତ ସଙ୍ଗୀତ ବୋଲିଲେ । ରାଜା ନିଜ
ଛତରେ ହାତ ଦେଉଥାନ୍ତି ତ ପୁଣି କାନରେ
ହାତ ଦେଉଥାନ୍ତି । କୌଣସି ମତେ ସେ
ପବ ସରିଲା ।

ଏହାପରେ ଶବ୍ଦିତ ପଦକ୍ଷେପରେ ମଧୁର
ଆଶକୁ ଆସିଲା । ସେ ଏପରି ମଧୁର ଗୀତ



ବୋଲିଲା ଯେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରବ୍ୟ ହୋଇ ଶୁଣିଲେ ।

କିନ୍ତୁ ସମୟ ପରେ ମୟୂର ନୀରବ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ସଙ୍ଗୀତ ତଥାପି ଶୁଭ୍ରଥାଏ । କଥା କ'ଣ କି, ରାଜକୁମାର ନିଜକୁ ଭୁଲିଯାଇ ମୟୂରର ଗୀତ ଅନୁକରଣ କରି ନିଜେ ବୋଲୁଥାନ୍ତି ।

ରାଜକୁମାରଙ୍କ କଣ୍ଠ ଖୋଲିଯିବାର ଶୁଣି ରାଜାଙ୍କ ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନିସରେ ।

ଯେତେବେଳେ ରାଜକୁମାର ଗୀତ ଶେଷ କଲେ, ସେତେବେଳେ ମୟୂର ପୁଣି ଗୀତ ବୋଲିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । କିନ୍ତୁ ତା' ଗଳରୁ ଗୋଟାଏ କର୍କଶ ଶବ୍ଦ ବାହାରିଲା ।

“ଇଏ କ'ଣ? ମୋ କଣ୍ଠସ୍ୱର ତ ଗୁରୁ ହୋଇଯାଇଛି!” ମୟୂର ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇ କହିଲା ।

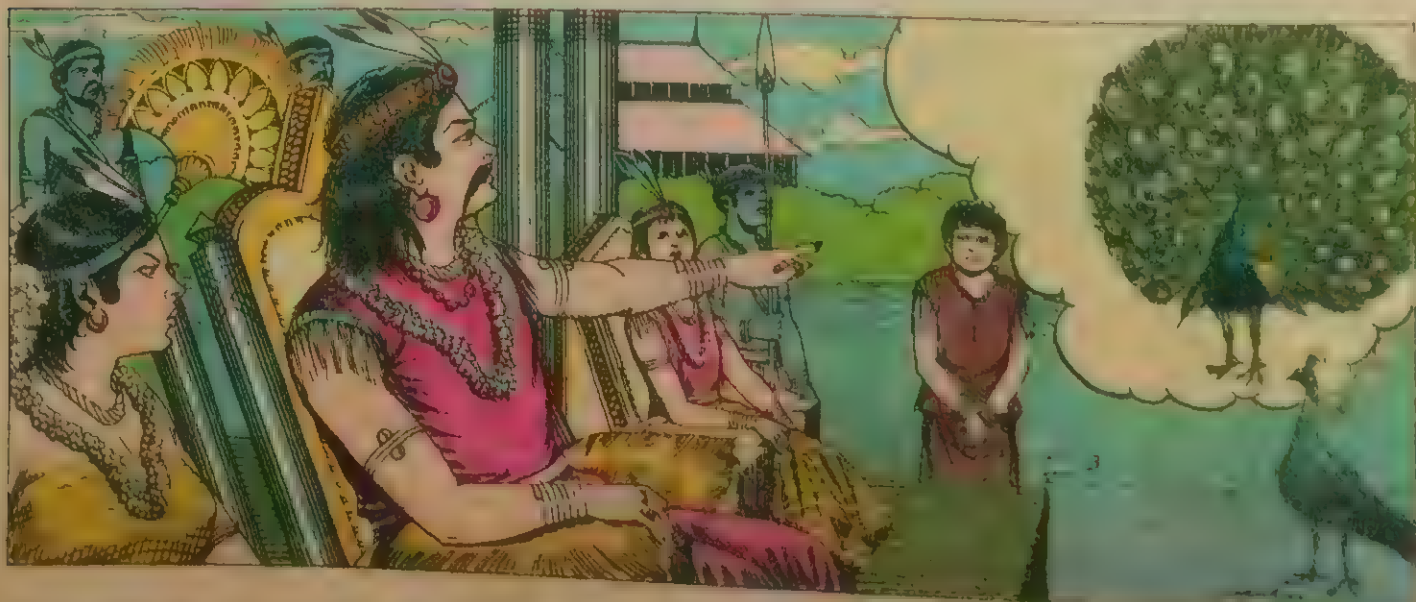
ରାଜା ପାଟୋ ଆଡ଼େ ଅନାଇ କହିଲେ, “ବାବୁ, ତମେ ମୋର ବହୁତ ଉପକାର

କରିଛ ସତ, କିନ୍ତୁ ମୟୂର ନିଜର ସ୍ୱର ହେଉଛି । ତମେ କୋଠରୀ ଭିତରୁ ସ୍ୱର କୋଠରୀ ଭିତରୁ ସୁଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ କୋଠରୀ ଭିତରୁ ଲୁଗା ପାଇବ । କିନ୍ତୁ ହେବ ତା' କଣ୍ଠସ୍ୱର ବାହାରେ ପୁରଣ ।”

ପାଟୋ ଆଗରୁ ସିନା କହିନଥିଲା । ଏବେ ତା'ର ସଚ୍ଚକର୍ମ ଯୋଗୁଁ ସମସ୍ତେ ରାଜାଙ୍କ କଣ୍ଠସ୍ୱରକୁ ସେ ନିଜେ ଶୁଣି ଓ ତା' ଗ୍ରାମର ଲୋକେ ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ହେଲେ ।

ସେହି ଦିନରୁ ମୟୂର ସର୍ବଦା ଡେଇଁ ଯୋଷାକରେ ସାଜିଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ସେପାଇଁ ତା' ଗର୍ବ କମ୍ ନୁହେଁ ।

ରାଜକୁମାର ସୁନ୍ଦର କଣ୍ଠରେ ଗୀତ ବୋଲିଲେ ଦ୍ୱୀପଯାକୁ ବୁଲି ବୁଲି । ଦ୍ୱୀପର ଲୋକେ ତ ସୁଖୀ ହଲେ; ସେମାନେ ସର୍ବଦା ଆଦୁର ସୁଖୀ ହେଲେ ।





ବରତ-କାହାଣୀ

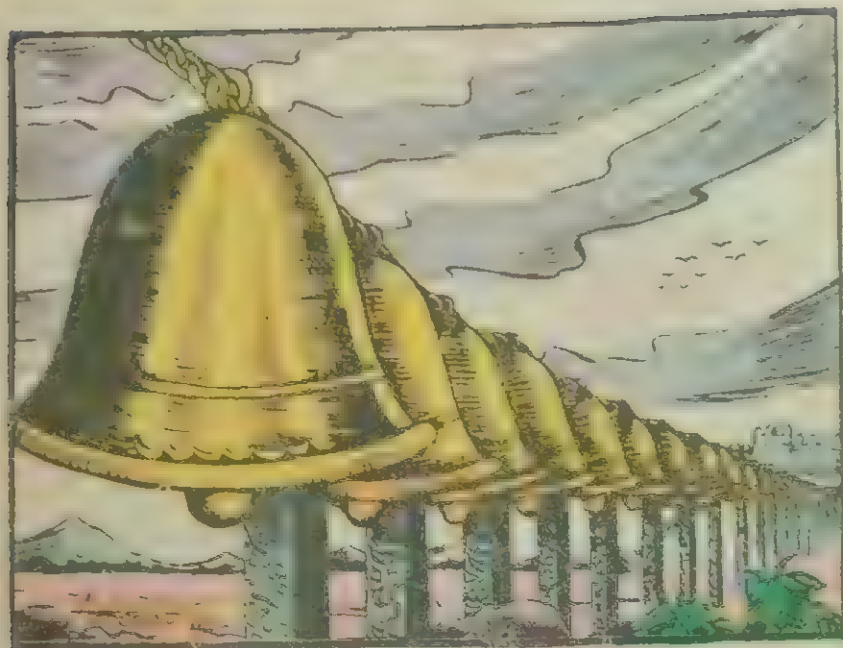
ଜାହାଙ୍ଗୀର ଓ ଶାହ୍‌ଜାହାନ୍

ଆକବରଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ତାଙ୍କ ପୁଅ
ସେଲମ ଜାହାଙ୍ଗୀର ନାମ ଧାରଣ କରି
୧୬୦୫ ରେ ମୋଗଲ ସିଂହାସନ
ଆରେଢ଼ଣ କଲେ । ବିଳମ୍ବରେ ସମୟ
କଟାଇବାକୁ ସେ ପସନ୍ଦ କରୁଥିଲେ ।
ଭଗ୍ୟକୁ ଆକବର ଗୋଟିଏ ଦକ୍ଷ ଶାସନ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚାଲୁ କରି ପାଇଥିଲେ ।

ଜାହାଙ୍ଗୀର ମେହେରୁନ୍‌ନିସା ନାମକ
ଜଣେ ବଧୂବାକୁ ବିବାହ କଲେ । ବିବାହ
ପରେ ମେହେରୁନ୍‌ନିସାଙ୍କ ନାମ ହେଲା
ହୁର୍‌ଜାହାନ୍ । କ୍ରମେ ଶାସନ କାଳ
ଉପରେ ସେ ମହଲ ପ୍ରବଳ ପ୍ରତିପତ୍ତି
ବିସ୍ତାର କଲେ । ମୃତ୍ୟୁ ଉପରେ
ଜାହାଙ୍ଗୀରଙ୍କ ସାଙ୍ଗକୁ ତାଙ୍କ ହବି
ମଧ୍ୟ ଅଙ୍କିତ ହେଲା ।

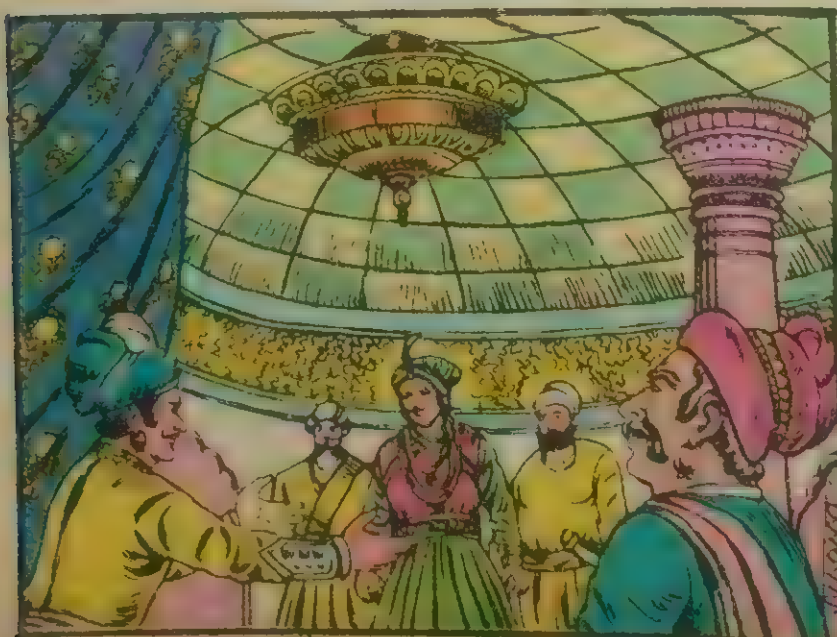
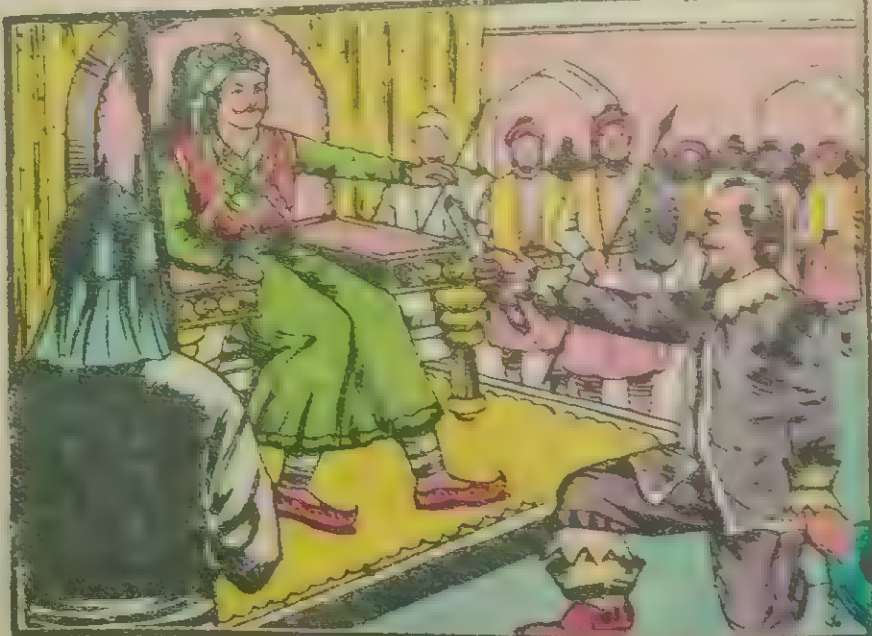


ହଠାତ୍ ଜାହାଙ୍ଗୀରଙ୍କ ଉଚ୍ଚାଭିଳାଷୀ
ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ପୁଅ ଖୁସ୍ରୁ ପିତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ବଦ୍ରୋହ କଲେ । ଖୁସ୍ରୁ ନିଜେ
ସିଂହାସନ ଅଧିକାର କରିନେବାକୁ
ଚାହୁଁଥିଲେ । 'ଜାହାଙ୍ଗୀର ଦକ୍ଷ
ଯୋଦ୍ଧା ନ ହୋଇଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଖୁସ୍ରୁ
ପଞ୍ଜାବ ପାଦ ତଡ଼ି ନେଇଗଲେ ଓ
ସେଠାରେ ତାଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କଲେ ।
କାଶ୍‌ଗାରରେ ଖୁସ୍ରୁଙ୍କ ପ୍ରାଣ ଗଲା ।



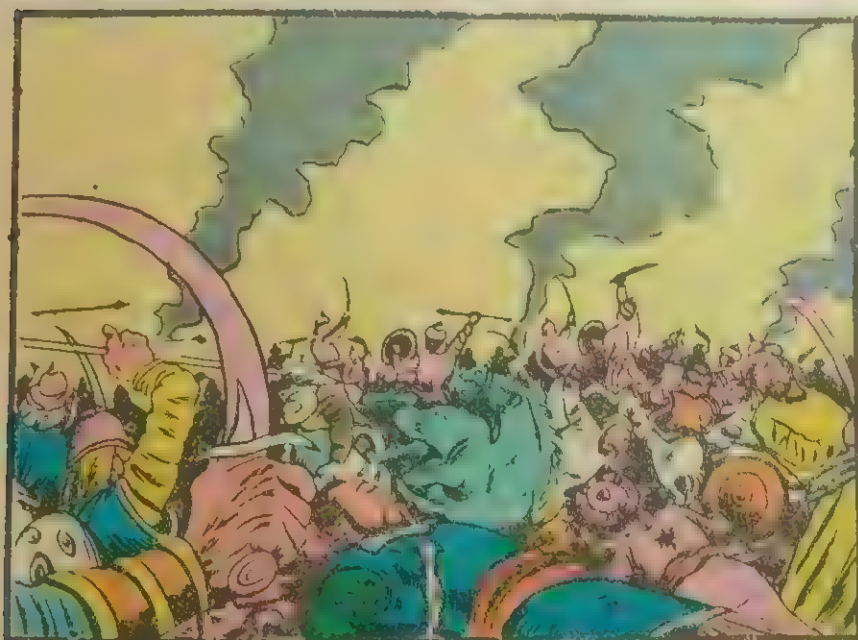
୧୫ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ, ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୧୬ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୧୭ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୧୮ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୧୯ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୨୦ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୨୧ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୨୨ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୨୩ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୨୪ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୨୫ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୨୬ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୨୭ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୨୮ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୨୯ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ୩୦ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

ସେତେବେଳେ ରାଜାଲକ୍ଷ୍ମୀରେ ରାଜୁତି
କରୁଥାନ୍ତି ରାଜା ପ୍ରଥମ ଜେମ୍ସ୍ ।
କ୍ୟାପଟେନ୍ ହୁକିନ୍ସ୍ ଓ ସାର ଥୋମାସ
ସେ ନାମକ ଦୁଇଜଣ ଇଂରେଜ ପର
ପର ଆସି ଜାହାଜୀରକୁ ଭେଟିଲେ ।
ସେମାନେ ତାଙ୍କ ରାଜାଙ୍କ ପିଠି ଧରି
ଆସିଥାନ୍ତି । ଇଂରେଜମାନେ ବାଣିଜ୍ୟ
ପାଇଁ ଅନୁମତି ଚାହୁଁଥିଲେ । ସାର
ଥୋମାସ ସେ ଜାହାଜୀରଙ୍କଠାରୁ
ଅନେକ ସୁବିଧା ଆଦାୟ କରୁନେଲେ ।



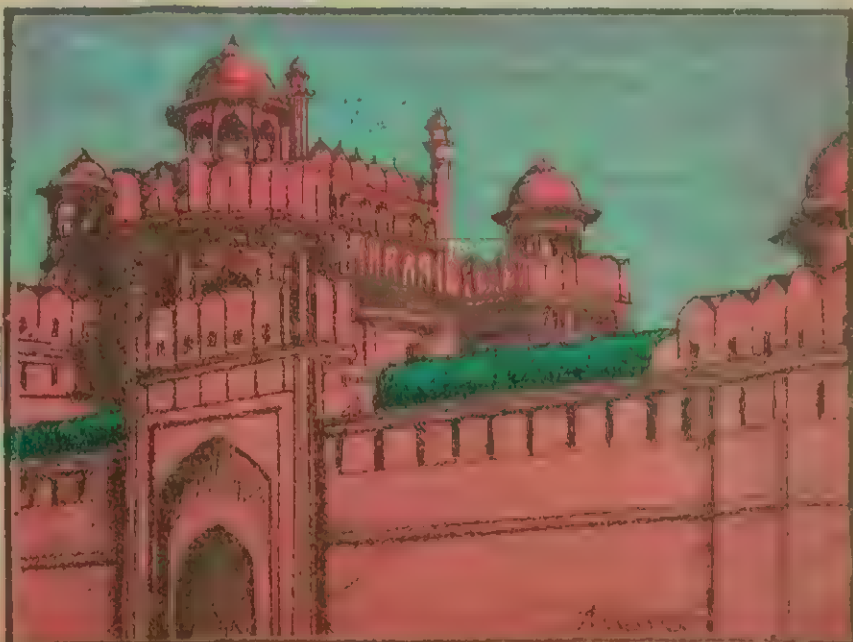
ଜାହାଙ୍ଗୀରଙ୍କ ଶାସନ କାଳରେ ଅନ୍ୟ
ବିଶେଷ ଘଟଣା ହେଲା ମୋଗଲ ଉପରେ
ମୋଗଲ ପ୍ରବୃତ୍ତି । ରାଣା ପ୍ରତାପ ନିଜ
ସ୍ବାଧୀନତା ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଲଢ଼େଇ କରି ଜୀବନ ଦେଇଥିଲେ ।
ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ରାଣା ଅମରସିଂହ ସେପରି
ଦୃଢ଼ମନା ବ୍ୟକ୍ତି ନ ଥିଲେ । ସେ
ଜାହାଙ୍ଗୀରଙ୍କୁ ସମାଧି ରୂପେ ସ୍ବାକାନ୍ତ
କରି ତାଙ୍କର ବନ୍ଦୀ ହେଲେ ।

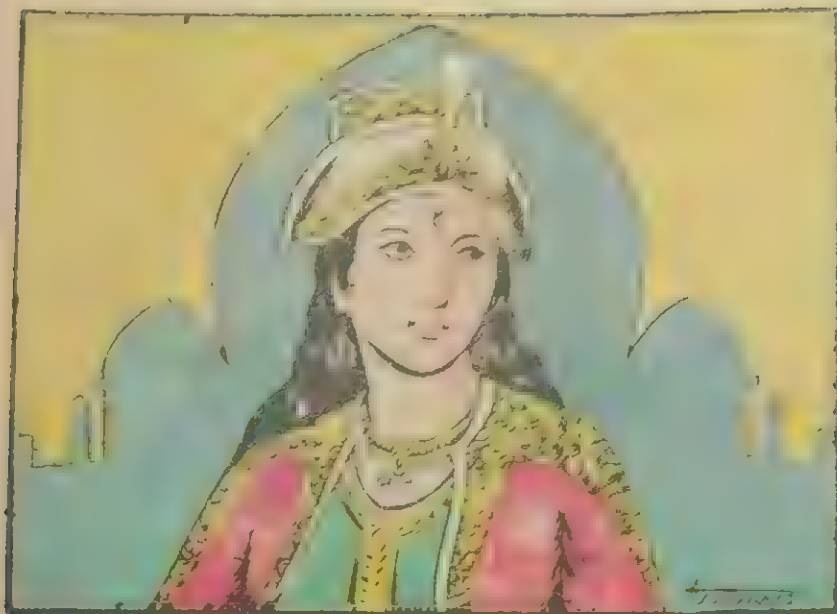
କାହାଣୀରକ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନ ପରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନ
 ଶୂନ୍ୟ ଶାହଜାହାନ ନାମ ଗ୍ରହଣ କରି
 ମୋଗଲ ସିଂହାସନ ଆରୋହଣ କଲେ ।
 କିନ୍ତୁ ସେ ସିଂହାସନ ସେତେବେଳେ
 ରକ୍ତସ୍ନାତ ହେଇ କହୁଲେ ଅତୁଳ ହେବ
 ନାହିଁ । କାରଣ ତାଙ୍କ ସାନଭାଇ
 ସାରିଆର ଓ ଅନ୍ୟ କେତେଜଣଙ୍କୁ ସେ
 ହତ୍ୟା କରି ଗାଦିରେ ବସିଲେ ।
 ଅନେକ ଅମାତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଦଣ୍ଡିତ ହେଲେ ।



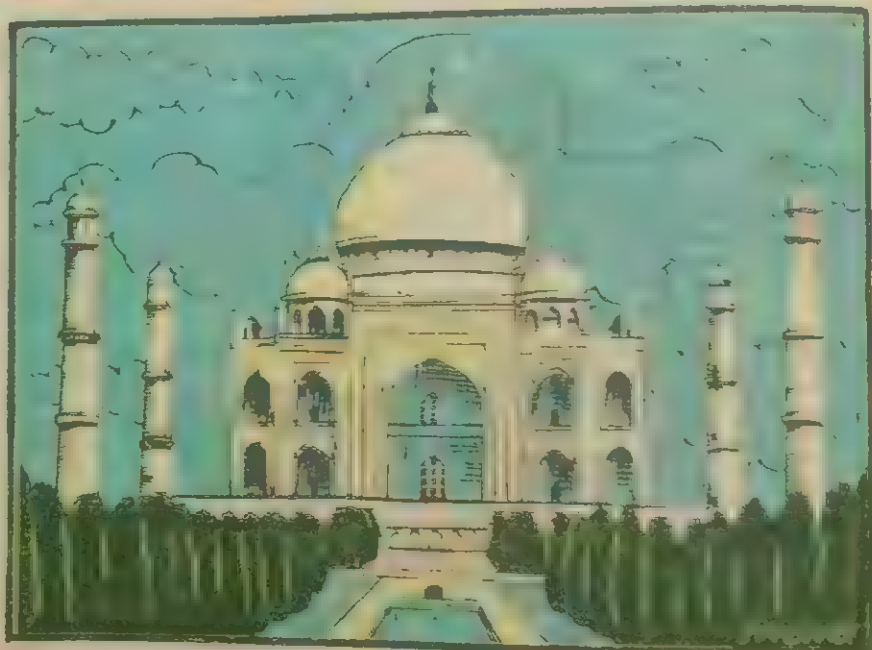
ସାହଜାହାନ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଳାସପ୍ରିୟ
 ଥିଲେ । ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରି ସେ
 ବିଶାଳ ମସଜିଦ୍ ସିଂହାସନ ନିର୍ମାଣ କଲେ ।
 ତେଣେ ତାଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ କରି
 ପାରସ୍ୟର ଶାହ କାନ୍ଦାହାର ଅଧିକାର
 କରିନେଲେ । ଶାହଜାହାନ କାନ୍ଦା-
 ହାର ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ,
 କିନ୍ତୁ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ତେବେ ବିଳାସ
 ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେ କଳା ଓ ସ୍ଥାପତ୍ୟ
 ଭଲ ପାଉଥିଲେ ।

ଦିଲ୍ଲିର ବିଶାଳ ଲଲକିଛି ସମେତ ବହୁ
 ସୁରଶୀୟ ଲମ୍ବାରତ୍ତ ତାଙ୍କ ପୁଷ୍ପ-
 ପୋଷକତାରେ ନିର୍ମିତ ହେଲା ।
 ଲଲକିଛି ଭିତରେ ଅବସ୍ଥିତ ଦର୍ଘା ନ-
 ଇ-ଖାସର କାନ୍ଥରେ ସେ ଲେଖାଇଲେ :
 “ପୃଥିବୀ ଉପରେ ଯଦି କେଉଁଠି ସ୍ୱର୍ଗ
 ଥାଏ, ତେବେ ତାହା ଏଇଠି,
 ଏଇଠି, ଏଇଠି !” ଲଲକିଛି ଏକ
 ଦୃଶ୍ୟୋପକ ଦୁର୍ଗ ରୂପେ ରହିଛି ।



[illegible]

କହୁ ମମତାଜ ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ
କଲେ । ଶାହଜାହାନ ସେ ଦୁଃଖରେ
ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଲେ । ମମତାଜଙ୍କ ସମାଧି
ଉପରେ ସେ ନିର୍ମାଣ କଲେ ସୁବର୍ଣ୍ଣାତ
ଇମାରତ୍ ତାଜମହଲ । ଶଙ୍ଖମଲମଲ
ପ୍ରସରରେ ନିର୍ମିତ ଏହି ସୌଧ ପୃଥିବୀର
ସବୁଠାରୁ ସୁନ୍ଦର ଇମାରତ୍ ମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ ବୋଲି ପରିଚିତ ।



ଶାହଜାହାନଙ୍କ ଶେଷ ଜୀବନ ଥିଲା
 ବିଷାଦମୟ । ଆଉରଙ୍ଗଜେବ୍ ତାଙ୍କର
 ଅନ୍ୟ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ସିଧାସଳଖ ଭାବରେ
 ବା ବିଶ୍ୱାସଯାତକତା କରି ହତ୍ୟା
 କଲେ । ଅସୁସ୍ଥ ଶାହଜାହାନଙ୍କୁ ସେ
 ଆଗ୍ରା ଦୁର୍ଗରେ ବନ୍ଦୀ କଲେ । ଶାହ-
 ଜାହାନ ଯମୁନା ସେପାର ତାଳମହଲ
 ଆଡ଼େ ଅନାଇ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି । କନ୍ୟା
 ଜାହାନାରା ତାଙ୍କ ସେବା କରୁଥାନ୍ତି ।
 ୧୬୭୭ ରେ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ।



1936 年 9 月

10

1936 年 9 月 10 日，星期日。上午 10 时，在
 市立图书馆，举行“九一八”九周年纪念大会。
 到会者有：市立图书馆馆长、各中小学教
 师、学生、市民等。大会由馆长主持，首先
 由馆长致词，略谓：九一八事变，是我国
 历史上最大之耻辱，也是我们民族受屈辱之
 开始。今日集会，旨在唤起民众，共挽国
 耻。随后，由各校学生代表发言，均表示
 要努力学习，报效国家。大会最后，由全
 体与会者，高呼口号，大会在热烈气氛中
 结束。

下午 2 时，在市立图书馆，举行“九一八”九周年纪念大会。
 到会者有：市立图书馆馆长、各中小学教
 师、学生、市民等。大会由馆长主持，首先
 由馆长致词，略谓：九一八事变，是我国
 历史上最大之耻辱，也是我们民族受屈辱之
 开始。今日集会，旨在唤起民众，共挽国
 耻。随后，由各校学生代表发言，均表示
 要努力学习，报效国家。大会最后，由全
 体与会者，高呼口号，大会在热烈气氛中
 结束。



ଦେଖାଉଛୁ! କଥା କ'ଣ?” ସୌଦାଗର ହଠାତ୍ ପଚାରିଦେଲେ ।

କମାଲ୍ ତମକି ପଡ଼ିବା ଭଲ ଭାବ ଦେଖାଇ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ କଲ ।

“କରେ, କଥା କ'ଣ କହୁନୁ?” ପଚାରିଲେ ସୌଦାଗରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ।

“ବାବୁ, ଆପଣ କିପରି ଜାଣିଲେ?” ଧରେ ଧରେ ମୁଣ୍ଡ ଉଠାଇ କମାଲ୍ ସୌଦାଗରଙ୍କୁ ପଚାରିଲା ।

“କ'ଣ କିପରି ଜାଣିଲି?”

“ମୁଁ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ କଥା ବୁଝିପାରୁ ବୋଲି?” ନିଶ୍ଚୟ କଣ୍ଠରେ ପ୍ରଶ୍ନ କଲ କମାଲ୍ ।

ସୌଦାଗର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ତଳେ ଉଠି ଆସିଲେ । “କ'ଣ କହିଲୁ? ତୁ ପକ୍ଷୀଙ୍କ କଥା ବୁଝିପାରୁ? କହିଲୁ ଦେଖି ତା କ'ଣ କ'ଣ ବୁଝାଉଛି?”

କା କା କରୁଥିବା କାଉଟି ଆଡ଼େ ଆସିଲ କମାଲ୍ କହିଲା, “ବାବୁ, ସେ କହୁଛି ସେ ପୁରୁଣା ଗଛ ତଳେ ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ବୋତଲରେ ଅଜୁର-ମଦ ପୋତା ହୋଇ ରହିଛି ।”

“ତୋ ମୁଣ୍ଡ ଖରାପ ହେଲାଣି!” ହସି ହସି ସୌଦାଗରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ।

“ହୋଇଥାଇ ପାରେ!” ନମ୍ର ଭାବରେ କହିଲା କମାଲ୍ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ସତ କହୁଛି ।”

“ସତେ? ଦେଖିବା କାଉ କେତେ ମତ କହୁଛି ବା ତୁ କେତେ ସତ ବୁଝୁଛୁ!” ଏହା କହି ସୌଦାଗର ଗଛ ତଳେ ଖୋଳାଇଲେ । ସତକୁ ସତ ବୋତଲେ ଅଜୁର-ମଦ ବାହାରିଲା ।

ସୌଦାଗର, ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ କନ୍ୟାଙ୍କ ବିସ୍ମୟର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ସେତକ-ବେଳେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟିଆ ପକ୍ଷୀ ସେମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଥରେ ଚକ୍ଚକ କାଟି କରି-ମିଚି କରି ଚାଲିଗଲା ।

“ଆଜ୍ଞା ବାପା, କହିଲୁ ଏ ପକ୍ଷୀ କ'ଣ କହିଲା!” ସୌଦାଗରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ପଚାରିଲେ ।

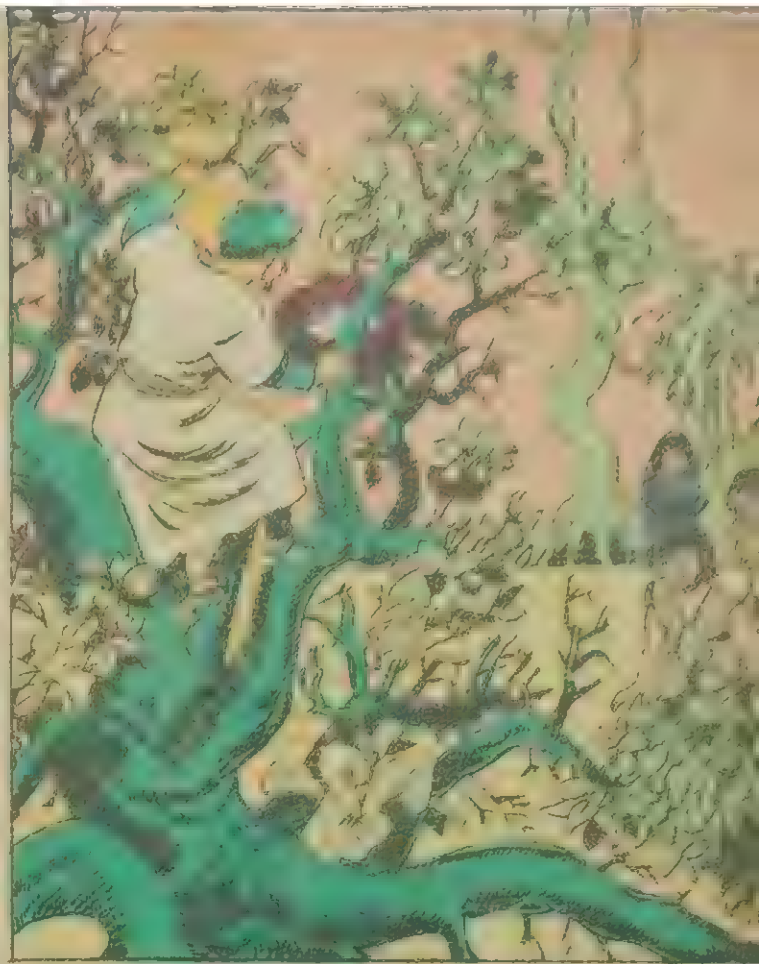
“ଇଏ କହୁଛି ସେ ପାଖର ସେ ବୁଢ଼ା ଗଛ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ଚଢ଼େଇ ବସା ଭିତରେ ପୁନା ମୁଦିଟିଏ ଭୁଆଡ଼େ ଅନ୍ୟ ଗୋଟାଏ ପକ୍ଷୀ କାହୁଁ ଉଠାଇ ନେଇଆସି ଥୋଇଛି!” କମାଲ୍ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

ସୌଦାଗର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜଣେ ମାଲକୁ ଡାକି ଗଛ ଚଢ଼ାଇଲେ । ସତକୁ ସତ ନାଡ଼ ଭିତରୁ ସେ ପୁନାମୁଦିଟିଏ ପାଇ ତାକୁ ଧରି ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲା ।

ସୌଦାଗର, ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଜନ୍ମା ବସୁପୁରେ ଅନେକ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଥା କହି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ବଲ୍‌ବଲ୍ କରି କମାଲ୍ ଆଡ଼େ ଅନାଉଥାନ୍ତି । କମାଲ୍ ଲଜ କଲଭଳି ଘବ ଦେଖାଇ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ କରି ଠିଆ ହୋଇଥାଏ ।

ସୌଦାଗର ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କମାଲ୍‌କୁ ଲୁଣାଇ ପକାଇ କହିଲେ, “ଆରେ କମାଲ୍ ! ତୋ ଭିତରେ ଏତେ ବିଦ୍ୟା ଅଛି ବୋଲି ତୁ ଆଜିଯାଏ କହି ନଥିଲୁ ! ମୋ ଘରୀ ଭଲ କ୍ଷୀତଦାସ ହାଟରୁ ତୋତେ ଯେତେବେଳେ କିଣିଲି ସେତେବେଳେ ତୋ ବିହେତା ତୋର ଏ ଗୁଣକଥା ଜାଣି ନଥିଲା । ଜାଣିଥିଲେ ସେ ତୋ ପାଇଁ କେତେ ଦାମ୍ ଆଦାୟ କରିଥାନ୍ତା କିଏ କହିବ ?”

ଦୁଇଦିନ ପରେ ପୁଣି ସୌଦାଗର ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଜନ୍ମାଙ୍କୁ ଧରି ବଗିଚା ବୁଲି



ବାହାରିଲେ । ସାଥରେ ଥାଏ କମାଲ୍ । ସେମାନଙ୍କ ପାଖର ଗୋଟାଏ ଢେରୁ ଦୁଇଟି ପକ୍ଷୀ ଏକ ସାଙ୍ଗରେ ସିଟି ଛୁଡ଼ିଲେ ।

“ବାସ୍, ବାସ୍, ପାଟି କରନି, ଅଭଦ୍ର ଗୁଡ଼ାକ !” କମାଲ୍ ଯେପରି ସେ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ କହିଲା । “କ’ଣ କରେ ? ସେମାନେ କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି ?” ସୌଦାଗର ପଚାରିଲେ ।

“ଛଡ଼ନ୍ତୁ ସେ ପାଗଳଙ୍କ କଥା । ମୋତେ ଦୟାକରି ପଚାରନ୍ତୁ ନାହିଁ ।” କମାଲ୍ ଭୟଭୀତ ଘବରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

“ଆରେ କହ କହ । ଆମ ପାଖରେ ସଙ୍କୋଚ କାହିଁକି ?” ସୌଦାଗରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ଜିଗର କରି କହିଲେ ।

“ମୋତେ ମାୟୁ କରନ୍ତୁ । ଏ ଦୁଇପକ୍ଷୀକ କଥା ମୁଁ କହିପାରିବି ନାହିଁ କି କହିଲେ ଆପଣମାନେ ମୋତେ ପ୍ରାଣରେ ରଖିବେ ନାହିଁ ।” କମାଲ କାକୁସୁ ଶବ୍ଦରେ ଜଣାଇଲା ।

“ତୋର ଭୟ ନାହିଁ । ମୁଁ ଜବାବ୍ ଦେଉଛି, ତୁ ଯାହା କହିଲେ ବି ତୋତେ ମୁଁ କୌଣସି ଦଣ୍ଡ ଦେବି ନାହିଁ ।” ସୌଦାଗର କଣ୍ଠ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ ।

“ବାବୁ, ଏ ପକ୍ଷୀ ଦୁଇଟି କହୁଛନ୍ତି, ଆପଣଙ୍କ ପରିବାର ଉପରେ ଗୋଟାଏ ଭୀଷଣ ବିପଦ ପଡ଼ିବାର ଅଛି । ଦୁଏତ କନ୍ୟାଟି ମରିଯାଇ ପାରେ...”

“ଆଁ!” ସୌଦାଗରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ କାନ୍ଦି ଉଠିଲେ ।

“ତେବେ ସେ ବିପଦରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ହେଲେ ତାକୁ ମୋ ହାତରେ ଛଦିବାକୁ ପଡ଼ିବ!” କମାଲ ସଙ୍କୋଚ ଦେଖାଇ କହିଲା ।

ସୌଦାଗରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ, “କିଏ କ’ଣ? କମାଲ କି ରୁଣ୍ଡରେ କାହାଠାରୁ କମ୍? ସେ ହାତଦାସ, କିନ୍ତୁ ଥରେ ସେ ଆମ ଜାମଜା ଫେରିବ ତା’ର ଇଚ୍ଛାସ କିଏ ମନେ ରଖିବ? ସେ ମୋର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ, ଏହାହିଁ ହେବ ତା’ର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପରିପ୍ଳେବ!”

“ତେବେ ବିଳମ୍ବ କରନାହିଁ । ବିପଦ କେତେବେଳେ ପଡ଼ିବ କି କହିବ! ଯଥାଶୀଘ୍ର ବାହାଘର ହୋଇଯାଉ । ହିଅର ଜୀବନହିଁ ବଡ଼ କଥା!” ସୌଦାଗରଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ । ବିବାହ ହୋଇଗଲା ।

କହିବା ବାବୁଲା ଅଙ୍ଗୁର ମଦର ବୋତଲ ଓ ସୁନାମୁଦି କମାଲ ତା’ର ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଠୁଳି କରି କିଣିଥିଲା ଓ ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ରଖିଥିଲା । ତା’ର ସେ ବିନିଯୋଗ ବ୍ୟର୍ଥ ହେଲା ନାହିଁ!





ସୁବିରୋଗ ନିରାକରଣ

କୁଳପୁରର ଜମିଦାର ବିହମତେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ଵଠାଡ଼ ହୃଦ୍‌ରୋଗରେ ଆହାନ୍ତ ହେଲେ । ତାଙ୍କର ଅସୁସ୍ଥତାର ଖବର ପାଇ ତାଙ୍କ ଭଗିନୀ ଶିବନାଥ ତାଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଲେ । ଶିବନାଥଙ୍କ ସହ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ପୁରେଶ ମଧ୍ୟ ଆସିଥା'ନ୍ତି ।

ଭଗିନୀର ଭକ୍ତିରେ ମାମୁଁ ଖୁବ୍ ମୁଗ୍ଧ ହେଲେ । କିନ୍ତୁ ମାମୁଁଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଶିବନାଥ ବହୁତ ବ୍ୟସ୍ତ ହେଲେ । କାରଣ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ସମସ୍ତ ବୈଦ୍ୟ, କବିରାଜ ଲଗିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମାମୁଁଙ୍କ ରୋଗର ଉପଶମ ହେଉନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଶିବନାଥ ଟିକିଏ ଚିନ୍ତିତ ଥାନ୍ତି ।

ମାମୁଁଙ୍କର ମନ ଭୁଲେଇବା ପାଇଁ ସେ ମାମୁଁଙ୍କ ପାଖରେ ବସି ନାନା ପ୍ରକାର ଗପ କହୁଥା'ନ୍ତି । ଶିବନାଥଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା

କରି ବିହମତେନ୍ଦ୍ର ଟିକିଏ ହଲୁକା ଅନୁଭବ କଲେ । କଥା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସେ ଭଗିନୀଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, “ଆରେ, ତନ୍ତ୍ରନାଥର ଖବର ତ ତୁ କିଛି କହିଲୁ ନାହିଁ? ତା'ର ଏ ବର୍ଷ କିପରି ଫସଲ ହୋଇଛି? ଶୁଣିଲି ଭଲ ହୋଇଛି ।”

“ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ! ତାଙ୍କର ଭଲ ଫସଲ ହୋଇଛି କିଏ କହିଲା? ତାଙ୍କର ସବୁ ଖେତ ଉଜୁଡୁଗଲା । ଏବର୍ଷ ଯେ ସେ ଘରେ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତ ଦେଇ ବସିଛନ୍ତି । ଆଗରୁ ପଇସା ଜୋର୍ରେ କଥା କଥାକେ ସିଂହ ପରି ଗର୍ଜନ କରୁଥାନ୍ତି । ଆଉ ଏବେ? ଘର ଭିତରେ ବସି ରାମନାମ ଜପୁଛନ୍ତି ।” ଶିବନାଥ କହିଲେ ।

ଏକଥା ଶୁଣି ବିହମତେନ୍ଦ୍ର ବଛଣାରୁ ଉଠି ବସିଲେ ଓ କହିଲେ, “ସତକଥା କହୁଛୁ? ଯାହାହେଉ, ବିରୁଦ୍ଧ କଷ୍ଟ ପାଇବ ।”



“କଷ୍ଟ ପାଇବ? କ’ଣ କହୁଛନ୍ତି । ଯାହା ହୋଇଛି ଠିକ୍ ହୋଇଛି । କେତେ ଗର୍ବବଦ୍ଧ ଭର ଗର୍ବ, ତହିଁ ଚିପି ପଇସା ମାରିଛି । ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଭିଶାପ ପଳାଇ ।” ଶିବନାଥ କହିଲେ ।

ଭଗିନୀ ମୁହଁରୁ ଚନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ ନିନ୍ଦା ଶୁଣି ବିଚିତ୍ରମାନସ ହୋଇ କହିଲେ, “ସେ ଶିବନାଥଙ୍କୁ ମନ ଭିତରେ ଆଶିର୍ବାଦ କରି କହିଲେ, “ହଁ, ତୁ ଆସିଲ ବଡ଼ ଲୋକ । ତୋଠାରୁ ମୁଁ ଶିଖିବି କିମିତ । କଥାକାହିଁ କର ମନଟା ମଧ୍ୟ ହାଲୁକା ଲାଗିଲା ।”

ଟିକିଏ ରହି ପୁଣି ସେ କହିଲେ, “ଆରେ, ତୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ପଚାରିବ ବୋଲି ଧରି ଯାଉଛି । ଶୁଣିଲି ଚନ୍ଦ୍ରନାଥର ହିସ୍ତ

କଥାକୁ କିଏ ଶୁଣି ପାରିବ ? ଚନ୍ଦ୍ରନାଥ ଶିବନାଥଙ୍କ ନିନ୍ଦା କରୁଥିବା ବେଳେ ଶିବନାଥ ଶାନ୍ତ ହୋଇ କହିଲେ, “ହେ ଯାହା କହୁଛ ।”

ଶିବନାଥ ନାକ ଟେକି କହିଲା, “ରାମ, ରାମ, କିଏ କହିଲା କଥା ଆପଣଙ୍କୁ କହିଛି ? କେହି କହିଲା କହି ଦେଇଛି କି ଏ କନ୍ୟାର କପାଳରେ ବିବାହ ଯୋଗ ଅନ୍ଧୋ ନାହିଁ । ଚନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କର ଯେତେ ଧନ ଥାଉ କିଛି ହେବ ?”

କଥାବାଣୀ କରୁ କରୁ ବିଚିତ୍ରମାନସ ବହୁତ ପୁସ୍ତ ଅନୁଭବ କଲେ । ତାଙ୍କ ଡେହେରାରେ ଏକ ସନ୍ତୋଷ ଛବି ଖେଳୁଥିଲା । ଶିବନାଥର ଏପରି ସବୁ ମିଛ କଥା କହିବା ଦେଖି ପୁରେଣ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ।

ହେ ସନ୍ତୋଷ ଛବି ତୁମେ ମୋ କଥାକୁ କେତେକେ । ଚନ୍ଦ୍ରନାଥ ପୁରେଣ ଚନ୍ଦ୍ରନାଥ, “ହେ ଶିବନାଥ, ତୁ କହିଲ କଥା ମୁଁ । ତୋର ମାମୁଁ ତାଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ଜମିଦାରଙ୍କ କଥା ପଚାରିଲେ । ସେହି ଅନୁସାରେ ତାଙ୍କୁ କୁହୁ ପସନ୍ଦ ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସବୁତକ ଶାନ୍ତ ହୋଇ ଶିବନାଥ ଚନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କୁ କହିଲେ, “

ଶିବନାଥ କହିଲେ, କିନ୍ତୁ କିଛି କହିଲେ ନାହିଁ । ପୁରେଣ କହି କହିଲେ, “କିଛି କିଛି ଜାଣୁନାହିଁ ଯେ ଏବର୍ଷ ତାଙ୍କର ସବୁଠାରୁ ଭଲ ପସନ୍ଦ ହୋଇଛି ଓ ତାଙ୍କ ଶିଖର

କାହାଣୀର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କଥାଟି କ'ଣ ?
ହେଉଛି ବୋଲି ?”

“ମୁଁ ଜାଣେ । ସବୁ ଜାଣେ । କିନ୍ତୁ ତୁ
ମୋ ମାମୁଁଙ୍କ କଥା କିଛି ଜାଣୁନାହିଁ ।
ଦେଖିଲାନି କି ମୋ କଥା ଖୁଣ୍ଟି ସେ କେତେ
ଶୁଣି ହେଲେ ଓ କିଛିଟା ଉପରେ ଲୁଚି
ବସିଲେ ? ଏବେ ମାମୁଁ ଶୀଘ୍ର ତେ
ହୋଇଯିବେ; ଶିବନାଥ କହିଲେ ।

“ହଁ ତ ! କିନ୍ତୁ କାରଣ କ'ଣ ? ମୋତେ
ଖୋଲଖୋଲି ଭାବରେ ସବୁ ବୁଝାଇଦେଉନାହିଁ
କାହିଁକି ?” ସୁରେଶ କହିଲେ ।

ଶିବନାଥ କହିଲେ, “କଥା କ'ଣ କି ମୋ
ମାମୁଁ ଓ ତେଜନାଥ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ସବୁଠାରୁ
ବଡ଼ ଜମିଦାର । କିନ୍ତୁ ଆରମ୍ଭରୁ କେହି
କାହାର ଭଲ ଦେଖିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ତେ-
ଜନାଥଙ୍କ ଭଲ ଫସଲ ହେବା ଓ ବିଅ ବାହା
ଦେବା କଥା ଶୁଣିଲେ ମୋ ମାମୁଁଙ୍କୁ ହୃଦ୍‌ସେଗ
ଆସମଣ କରିଛି । ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ

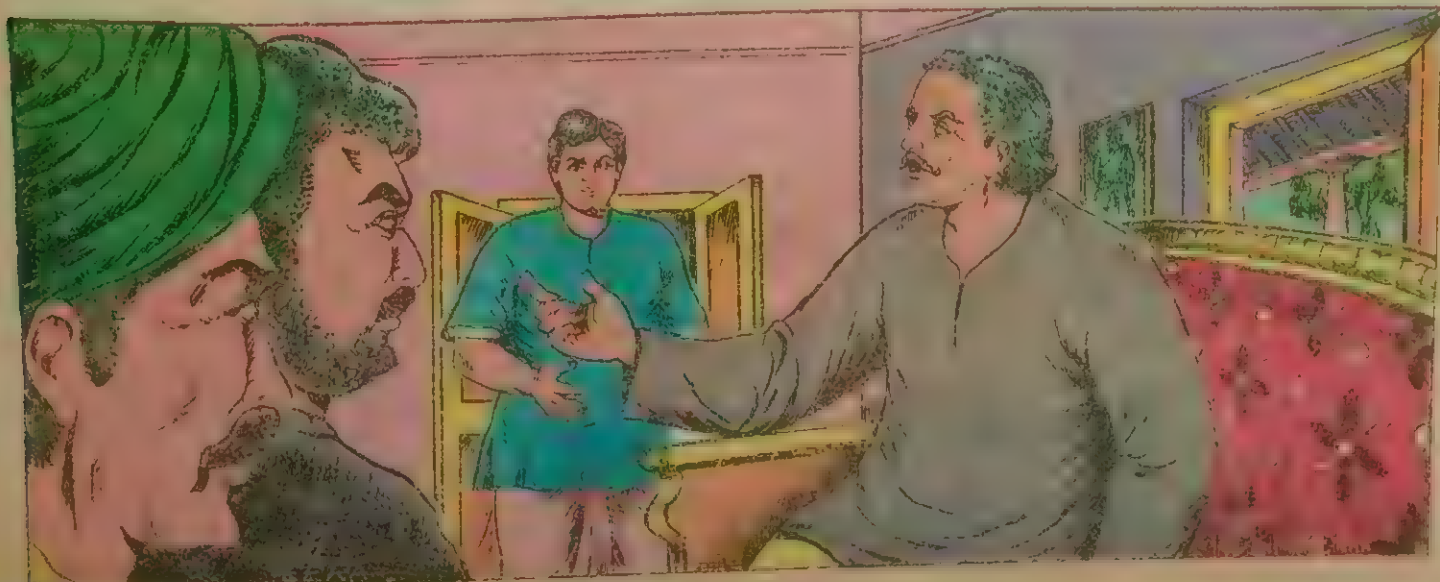
ତେଜନାଥର କିଛି ଭଲ କଥା ନାହିଁ ।
କିନ୍ତୁ ତେଜନାଥଙ୍କ କଥାଟି

କଥାଟି ସୁଦୂର ଶାଶୁଆ ହେଲେ,
ତଥାପ ବହୁଳ କଥାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ
କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ।

ପରେ ସେ କୌଣସି କାମରେ ଛସମୁଚ
ଯାଇଥିଲେ । ଶିଶୁଗୁରୁବଂଶେ ସେ ବିକ୍ରମ-
ବାବୁଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ଚାଲେ । ସେଠାରେ ତାଙ୍କ
ଦେଖିଲେ କି ବିକ୍ରମବାବୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁସ୍ଥ ହୋଇ
ପୁରା କାମଦାମ କରୁଛନ୍ତି ।

ଏସବୁ ଦେଖି ସୁରେଶଙ୍କର ପୁରା ବିଶ୍ୱାସ
ଆସିଥିଲା କି ଶିବନାଥ ଯାହା କହୁଥିଲେ
ଠିକ୍ । ନିଜର ରାଗ ଓ ଦ୍ୱେଷହୀନ ଚାକର
ହୃଦ୍‌ସେଗର କାରଣ ।

ସେ ସେଠାରୁ ଫେରି ନିଜ ଗ୍ରାମକୁ ଯାଇ
ଶିବନାଥକୁ କହିଲେ, “ଭାଇ, ତୁମ ଔଷଧରେ
ତୁମ ମାମୁଁ ଏବେ ଚଲିଛନ୍ତି, ଠିକ୍ ହୋଇ
ଯାଇଛନ୍ତି ।





ନାରୀର ପ୍ରିୟତମ ବସ୍ତ୍ର

ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ରଜା ରାଣୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧ
କଟିଗୁରେ ବୁଲୁଥିଲେ । ସେତେବେଳେ
ରାଣୀ ରଜାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, “ମହାରାଜ, କହି-
ପାରିବ କି ନାରୀର ପ୍ରିୟତମ ବସ୍ତ୍ର କ’ଣ ?”

ରଜା କଟିଗୁର ଫୁଲ ଉପରେ ଆସି ବୁଲି
ଆସି ଅଳ୍ପ ଦୂର ଉତ୍ତର ଦେଲେ, “ଫୁଲ” ।

“ନାଁ” ରାଣୀ ହସି ହସି କହିଲେ ।

“ସ୍ଵାମୀ ଓ ପିଲ” ରଜା କହିଲେ ।

“ନାଁ” ରାଣୀ କହିଲେ ।

“ଶାଢ଼ୀ ଓ ଅଳଙ୍କାର” ରଜା କହିଲେ ।

“ନାଁ । କଦାପି ନୁହେଁ ।”

ରଜା ରାଣୀଙ୍କର ମନକଥା ଜାଣିବା ପାଇଁ
ଅନ୍ୟ ଆଶ୍ରୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ତେଣୁ ସେ
ରାଜ୍ୟରେ ଘୋଷଣା କଲେ କି ଯିଏ ରାଣୀଙ୍କ
ପ୍ରଶ୍ନର ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିବ ତାକୁ
ଏକହଜାର ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ ।

ପରଦିନହିଁ ଘୋଷାଟିଏ ରଜାଙ୍କ
ଦରବାରରେ ଶୁଭ୍ ଭିଡ଼ । ରଜା ସେମାନଙ୍କୁ
କହିଲେ, “ଯା’ର ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ନ ହେବ
ସେ ଦଣ୍ଡର ଗୁରୁକ୍ ମାଡ଼ ଖାଇବ ।”

ଏକଥା ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ଛାନିଆରେ
ପଲାଇଲେ । ରଜା ଏସବୁ ଦେଖି ବଢ଼ିଗଲେ
ଓ ଘୋଷଣା କଲେ କି ଆସନ୍ତା କାଲି
ରାଜମନ୍ଦିରରୁ ଗୋଟିଏ ପାତକୁ ଉଡ଼ାଇ
ଦିଆଯିବ । ସେ ଯାଇ ଯାହା ଘର ଉପରେ
ବସିବ ତାର’ହିଁ ଉତ୍ତର ଦେବାର ପାଲି ।
ସେ ସଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦେଇ ନ ପାରିଲେ ମୃତ୍ୟୁ
କାଟ ହେବ । ଏହି ଉତ୍ତର କଥା ଶୁଣି ଲୋକେ
ଭୟରେ କାତର ହେଲେ ।

ପରଦିନ ପାତକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଆଗଲା । ସେ
ଉଡ଼ି ଉଡ଼ି ଯାଇ ଏକ ଘର ଉପରେ ବସିଲା ।
ପାତ ସହିତ ଯାଉଥିବା ବଢ଼କମରୁହମାନେ

ସେ ଘରେ ପ୍ରବେଶ କରି ଦେଖିଲେ ମେଇଟା
ଗୋଟିଏ କେଉଟର ଘର । କେଉଟ ଘରେ
ନଥିଲା; ତା' ପୁଅ ବସି ଡାଲ ବୁଣୁଥିଲା ।
ରାଜକର୍ମୀଗୁଣ୍ଡମାନେ ତାକୁ ଧରିନେଇ ରାଜ୍ୟ
ପାଖରେ ହାଜର କରାଇଲେ ।

ରାଜା ତାକୁ ସମସ୍ତ ଘଟଣା କହି ରାଣୀଙ୍କ
ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ପଚାରିଲେ । ସେ ବିଚାର
ଭୟରେ ଥରି ଥରି କହିଲା, “ମହାରାଜ, ଏ
ପ୍ରଶ୍ନ ବହୁତ କଠିନ । ଭବିଷ୍ୟ କହିବାକୁ
ସମର୍ଥ ଲାଗିବ । ପନ୍ଦରଦିନ ସମୟ ଦିଅନ୍ତୁ ।”

ରାଜା ତାକୁ ସମୟ ଦେଲେ ।

ପନ୍ଦର ଦିନ ମଧ୍ୟରେ କେଉଟ ପୁଅଟି ବହୁତ
ଲୋକଙ୍କ ସହ ଦେଖା କଲା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର
ପାଇବା ପାଇଁ । କେତେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କ ସହତ

ଦେଖାଦେଇ ତାକୁ କହିଥିଲା । ମେଇଟା
ଗୋଟିଏ କେଉଟର ଘର । କେଉଟ ଘରେ
ନଥିଲା; ତା' ପୁଅ ବସି ଡାଲ ବୁଣୁଥିଲା ।

ରାଜକର୍ମୀଗୁଣ୍ଡମାନେ ତାକୁ ଧରିନେଇ ରାଜ୍ୟ
ପାଖରେ ହାଜର କରାଇଲେ । କହାପ ରାଜା ଏହା
ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହି ପାରୁନାହାନ୍ତି ।

ଦିନେ ଦିନ ନିକଟ ହୋଇ ଆସୁଛି । ଅନ୍ତ
ସେ ମନୋମତ ଉତ୍ତର ଦେଇ ଦେଖା ଦେଖି
କରି ପାରିବ । ମୃତ୍ୟୁ ଘଟି ପୁଣ୍ୟସ୍ଥିତି ହେବ
ଭବ ଦୁଃଖରେ ସେ ଭାଙ୍ଗି ପଡିଲା ।

ଆଉ ମାତ୍ର ଦିନେ ଅଛି । ସେ ଦୁଃଖରେ
ଗୋଟିଏ ପୋଖରୀ କୂଳରେ ବସିଥାଏ । ଫେଇ
ରାସ୍ତାରେ ବୁଦ୍ଧ ଟିଏ ପାରିଥାଏ । ସେ କେଉଟ
ପୁଅକୁ ଏପରି ଉଦ୍ଦୀପିତ କେଇ ବଢିଥିବାର ଦେଖି
ପଚାରିଲା, “ପୁଅ, ତୋର ଦୁଃଖ କାହିଁକି ?”



ସେ ସବୁକଥା ବୁଢ଼ୀକୁ ଶୁଣାଇଲା ।

ଏକଥା ଶୁଣିଥିଲା । ସେ ଗୋଟିଣୀ ମଧ୍ୟରେହିଁ
ରାଣୀଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଅଛି । ସେଥିପାଇଁ
ଏତେ ଚିନ୍ତା କରିବାର ଦରକାର କ'ଣ ?”

ଧୂଆଁଟ ବହୁତ ଖୁସି ହୋଇଯାଇ କହିଲା,
“ଆଉ, ମୋତେ କିଛି ସବୁକଥା ସାଧାରଣ
ବୁଝାଇ ଦିଅ ତ !”

“ରାଜା ସାଗ ରାଜ୍ୟକୁ ଚଳିଉଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ
ତାଙ୍କୁ ଚଳିଉଛନ୍ତି ରାଣୀ । ଏ କଥାକୁ
ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁହିଁ ରାଣୀ ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ
କରିଛନ୍ତି ।” ଏହି କହି ବୁଢ଼ୀ ବାଉଁଶ ଠୁଳୁ
ଠୁଳୁ କରି ରୁଲିବାକୁ ଲାଗିଲା । କେଉଁଠିଲି
ଦୌଡ଼ ଦୌଡ଼ ବୁଢ଼ୀ ମାଣକୁ ଆସି କହିଲା,
“ଆଉ, ଆଉ, ଭଲକରି ମୋତେ ଟିକିଏ
ବୁଝାଇ ଦିଅ ।”

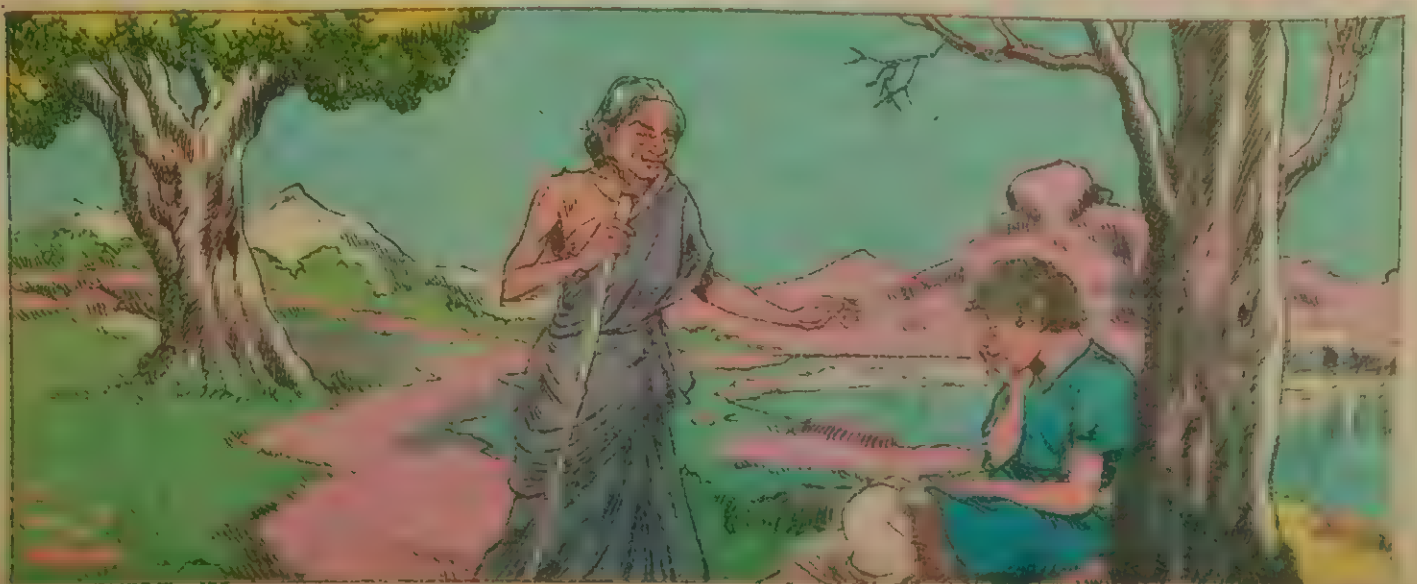
“ଆରେ ପାଗଲ, ଦେଖିପାରୁନୁ କି ରାଜା
ରାଣୀଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନେଇ କେତେ ବ୍ୟସ୍ତ; ଆଉ

ଆଜି ମୋର ମୁଣ୍ଡ ଖୁବ୍ ଖରାବ ଲାଗୁଛି ।
ତୋର ସ୍ବାମୀ ଉପରେ ସ୍ବପ୍ନାଦି କିଛି କଥା
ସ୍ତ୍ରୀର ଯେଉଁ ଆନନ୍ଦ, ତାହା ମୋର କିଛି
କେଉଁଥିରୁ ବି ପାଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ ମୋତେ
ଏତକ କହି ଦିଅ । ସୁସନ୍ଦର୍ଭ ।

ପରଦିନ କେଉଁଠିଲି ଦରବାରକୁ ଗଲା ।
ରାଜା ପ୍ରଶ୍ନଟି ଆଉ ଥରେ ପଚାରିଲେ । କେଉଁ
ଠିଲି ତର ନ ଯାଇ ସ୍ଥର ନିଶ୍ଚିତତାର
ଉତ୍ତର ଦେଲା, “ନିଜର ସ୍ବାମୀ ଉପରେ ହୃଦ୍ଯମ
ଜାଗ କରିବା ନାହିଁର ସବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ପ୍ରସ୍ତ
ବସ୍ତୁ । ରାଣୀକୁ ପଚାରିବୁ ମୁଁ ଠିକ୍ କହିଛି
ନା ନାହିଁ ।”

ରାଜା ରାଣୀକୁ ପଚାରିଲେ ଓ ରାଣୀ ହସି
ହସି ନିଜର ସମ୍ମତ ଜଣାଇଲେ ।

ରାଜା କେଉଁ ଧୂଆଁକୁ ଦୁଇଦୁଇ ପୁରଦାର
ଦେବାକୁ ହୃଦ୍ଯମ ଦେଲେ । କାରଣ ସେନ
ରାଜାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ନାହିଁସ୍ବଭାବ ସ୍ବପ୍ନାଦି କିଛି
ନୂତନ ଜ୍ଞାନ ଲଭି ଦେଲା ।





ଗୁଣର ନିକିତି

ରାମଗୁପ୍ତ ପିଲାବେଳେ ଗଣାବ ଅବସ୍ଥାରେ ବଢ଼ିଥିଲେ । ତେବେ ସେ ଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପରିଶ୍ରମୀ । ପରିଶ୍ରମ ସାଜକୁ ସେ ଯେଉଁ କାମ ହାତକୁ ନେଉଥିଲେ, ତାହା ଏକାଗ୍ର ଭାବରେ କରୁଥିଲେ ।

ଗୁଡ଼ୁ ଗୁଡ଼ୁ ସେ ଅନେକ ଜମିଜମା କରିଗଲେ । ତାଙ୍କ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଣେ ପ୍ରଭାବୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ତାଙ୍କର ଖ୍ୟାତି ହେଲା ।

କିନ୍ତୁ ଅତି କମ୍‌ରେ ଟଙ୍କାପଇସା ଉପାର୍ଜନ କରିଥିବା ହେତୁ ପଇସା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାରେ ସେ ବହୁତ ସାବଧାନ ଥିଲେ । ମଣିଷର ସବୁ କୁଣ୍ଡକୁ ସେ ଟଙ୍କାପଇସାରେ ଭରୁଥିଲେ ।

ସମସ୍ତ ଗାଁର ବଢ଼ିଷୁ ବ୍ୟକ୍ତି ହରେକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ସ୍ଥିତି ସହ ତାଙ୍କ ଘୃଣର ବିବାହ ହେଲା । ଦୁଇଟିପାଳ ପରିବାର ଧନୀ । ତେଣୁ ବୋଲି ଜାକଜମକରେ ସବୁ ଆୟୋଜନ

ହେଲା ଓ ଯଥାବିଧି ବିବାହ ସମାପ୍ତ ହୋଇଗଲା ।

ବିବାହ ପରଦିନ ସେଥିରେ ଗୀତ ବାଦ୍ୟ ଲଢ଼ାଦି ପରିବେଷଣ କରିଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ରାମଗୁପ୍ତ ପାରିତୋଷିକ ଦେଉଥାନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ ସେ ତୋଳ ବାଦକକୁ କହିଲେ, “ତମେ କେତେ ଯେତେ ଯୋଗେ ତୋଳ ପିଟି ହାଲିଆ ହୋଇଛ ! ତମ ଦେହରୁ ଝିକ ନିଗିଡ଼ି ପଡ଼ିଥିବାରୁ ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଛି । ନିଆ ଏ ଟଙ୍କା !” ଏହା କହି ସେ ତାକୁ ଚାଟୁ ଟଙ୍କା ଧରିବା ଦେଲେ । ସେମିତି ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ବାଦକକୁ ଦେଲେ ଦେଉ ହେ ।

ଏହାପରି ଭାବରେ କିଏ କେତେ ପରିଚାଳନା କରିଛି, ସେହି ଅନୁସାରେ ସେ ଟଙ୍କା ବିତରଣ କରି ସାର୍ବ ଗୀତ ବୋଲିଥିବା ଗାୟକଙ୍କୁ କହିଲେ, “ହଇହେ ବାବୁ, ତମେ ତ ଅଧ-

ଦୟାସ ମାତ୍ର ଗୀତ ବୋଲୁ । ସେତେବେଳେ
ପୁଣି ମଧୁର ମଧୁର ହସୁଥିଲ । ପରଶମଣ
କ'ଣ କରୁଛ ? ନାଥ ।” ଏହା କହି ସେ
ତାଙ୍କୁ ଦଶଟଙ୍କା ଧରାଇ ଦେଲେ ।

ତାଙ୍କ ପାଖରେ ବସିଥିବା ଶୋଧାମୋହିଆ
କେତେକଣ ହସିଦେଇ କହିଲେ, “ହଁ !
ତା'ର ଚକିରୀର ଚକିରୀ କ'ଣ ? ମୋର
ତ ମଉଜ !”

ଗାୟକ ପ୍ରଥମେ ତାକୁ ଶହେଟଙ୍କା ମିଳିଲା
ସବୁ ଖୁସି ଦେଖାଯାଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦଶଟଙ୍କା
ମାତ୍ର ଦେଖି ସେ ତମକ ପଡ଼ିଲେ । ଅନ୍ୟ
ଛାନରୁ ସେ ବହୁତ ବେଶି ପାଇଥାନ୍ତେ ।
ଧନୀ ଭର ବୋଲି ଏଠିରୁ ଆସିଥିଲେ ।

ସମ୍ବଧ ହରେକୃଷ୍ଣ ଗୌଧୁର ସବୁ
ଦେଖୁଥିଲେ । ସେ ଗମଗୁପ୍ତଙ୍କୁ ଭିତରକୁ
ଡାକି ନେଇ କହିଲେ, “ସମ୍ବଧ ! ତମେ
ସକାଳେ କେତେବେଳେ ଶହେ ଶହେ ଲେଖା ଏ
କ ଶହେ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଅଲଗା ରଖିଛ ?”

“କାହା ଶହ ? କାହିଁକି ? ସେମାନେ
ସମ୍ବଦାୟ ମାତ୍ର ଶହେ ଟଙ୍କା ଦେବା କଥା !”
ଗମଗୁପ୍ତ କହିଲେ ।

“କେମିତି ? ତମେ ମନୁ ଶିଳାମକୁ କେବଳ
ଶାଶୁଙ୍କ ପରିଶ୍ରମ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତଉଲୁଛ ।
ସେମାନଙ୍କ ପରିଶ୍ରମ ତ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ !”
ଗୌଧୁର କହିଲେ ।

ଗମଗୁପ୍ତ ନାରବ ରହିଲେ ।
ଗୌଧୁର ହସି ହସି ପୁଣି କହିଲେ,
“ବୁଝିଲ ସମ୍ବଧ ! ସବୁ ଗୁଣକୁ ସମାନ
ନିକିତରେ ମପାଯାଇ ପାରେନା । କଳର
ମୂଲ୍ୟ ଭଲ । ସମସ୍ତେ ଗୀତ ବୋଲି ପାରିବେ
ନାହିଁ—ଅନ୍ତତଃ ସେ ଗାୟକଙ୍କ ଭଳି ନୁହେଁ ।
ତେଣୁ ତାଙ୍କ ବିଦ୍ୟାକୁ ଝାଲ ବୁଡ଼ା ଶାଢ଼ୀରେ
ମାପିଲେ ତଳବ ନାହିଁ ।”

ଗମଗୁପ୍ତ ସବୁ ଭଲଭାବେ ବୁଝିଗଲେ ।
ସେ ଗାୟକଙ୍କୁ ଦୁଇଗହ ଟଙ୍କା ଦେଇ
ବିଦାୟ କଲେ ।





ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ

ମହାବ୍ରତ ଦଶରଥ ପୁଣେଷ୍ଠି ଯଜ୍ଞ କରାଇଲେ ।

ଚରୁଅନ୍ତର ପାତ୍ର ଧରି ଆବର୍ତ୍ତ ତ ହେଲେ
ଯଜ୍ଞପୁରୁଷ; ଦଶରଥ ଚରୁଅନ୍ତକୁ ନେଇ
କୌଶଲ୍ୟା ଓ କୈକେୟୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଭାଗ
କରି ବାଣ୍ଟିଦେଲେ । ତେଣୁ ତୃତୀୟା ରାଣୀ
ସୁମିତ୍ରାଙ୍କୁ ଦୁଇରାଣୀ ସେମାନଙ୍କ ଭାଗରୁ ଅଧେ
ଅଧେ ଚରୁଅନ୍ତ ଦେଲେ ।

ତୈତ୍ତି ଶୁକ୍ଳ ନବମୀ ଦିନ ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁ
ନବପଲ୍ଲବର କାନ୍ତି ନେଇ ଶ୍ରୀରାମ ରୂପରେ
ଜ୍ୟେଷ୍ଠାବଣୀ କୌଶଲ୍ୟାଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ଜନ୍ମ
ହେଲେ । କୈକେୟୀଙ୍କ ଗର୍ଭରୁ ଶଙ୍ଖ ଓ
ପଦ୍ମର ଅବତାର ରୂପରେ ଜନ୍ମ ନେଲେ
ଭରତ । ଶେଷନାଗଙ୍କ ଅଂଶରେ ସୁମିତ୍ରାଙ୍କ
ଗର୍ଭରୁ ଜନ୍ମ ହେଲେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ । ତାଙ୍କର

ଶରୀରର ବର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାଭ । ମାଣିକ୍ୟର
କାନ୍ତି ନେଇ ଜନ୍ମ ହେଲେ ହେମୁଦ୍ର, ଲକ୍ଷ୍ମଣଙ୍କର
ଯମଜ ଭାଇ । ସେ ତେ ଓ ଗଦାବର ଅଂଶରୁ
ଜାତ ହୋଇଥିଲେ ।

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୈଦି ଶୁକ୍ଳନବମୀ ବହୁତ
ଧୂମ୍‌ଧାମ୍‌ରେ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଥରେ
ତୈଦି ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ତେବର୍ତ୍ତୀ ଦଶରଥ ତାଙ୍କ
ରାଣୀମାନଙ୍କୁ, ପୁତ୍ରମାନଙ୍କୁ, ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଓ
ବନ୍ଧୁ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ମିଷ୍ଠାନ ଘେଟନ
କରୁଥା'ନ୍ତି । ଆନନ୍ଦରେ ସମସ୍ତେ ନାନା ପ୍ରକାର
ଗନ୍ଧ କରୁଥା'ନ୍ତି । ରାଣୀ କୌଶଲ୍ୟା ଟିଣ୍ଡୁ
ରାମଙ୍କୁ ଜହ୍ନମାମୁଁ ଦେଖାଉଥା'ନ୍ତି । ଟିଣ୍ଡୁ
ରାମ ଜହ୍ନକୁ ପାଇବା ପାଇଁ ହାତ ବଢ଼ାଇଲେ
ଓ ଜହ୍ନ ଧରି କାଢ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତେଣୁ



ସେତେବେଳେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ଭରତ ଓ ଶତ୍ରୁଘ୍ନ ଆସି ରାମଙ୍କ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥା'ନ୍ତି । ଆଉ ଚନ୍ଦ୍ରମାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶୁ ରାମଙ୍କର ମଥାର ପଛପାଖରେ ଛନ୍ଦ ସଦୃଶ ଦେଖାଯାଉଥାଏ । ଲଗୁଥାଏ ଯେପରି ଶ୍ରୀରାମ ରାଜମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଅଭିଷେକ ହେଉଛି । ପିତା ଦଶରଥ ଓ ଜନଗଣୀକର ଆନନ୍ଦରେ ପୁର ଉଠୁଥାଏ ।

ରାଜକୁମାରମାନେ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚଢ଼େଇ ଲାଗିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସବୁଦିନ ଶୁଣୁ ସଦୃଶ ରାମଙ୍କ ନିକଟରେ ରହୁଥା'ନ୍ତି । ସେହି ସବୁଦିନ ଭରତଙ୍କ ପାଖରେ ଥା'ନ୍ତି ।

ଗୁରୁକୁମାର ରାଜକୁଳ ବଂଶଧରଙ୍କ ଠାରୁ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରି ସମସ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବିଚାରଦ ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

ମହର୍ଷି ସୁତ ଯେତେବେଳେ ନୈମିଷାରଣ୍ୟରେ ମୁନିମାନଙ୍କୁ ଏସବୁ କାହାଣୀ ଶୁଣାଉଥା'ନ୍ତି, ମୁନିମାନେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଶୁଣି ଆନୁରୋଧ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । ପୁତ୍ରମାନେ ତେଣୁ ସେଇଠାରୁ ପୁଣି ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ସୁତ କହିଲେ, “ମହାକାବ୍ୟର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ବରପୁତ୍ର ନାମକ ଦୁଃଶମାନ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଏକ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ବୈବସ୍ୱତ ମନୁ ବୋଲି କୁହାଯାଉଥାଏ । ତାଙ୍କର ଇଷ୍ଟାକୁ ଅତି ଦୟାବୃତ୍ତ ଜନ୍ମ ହେଲେ । ଇଷ୍ଟାକୁ ରାଜବେଦୀ ହେଲେ ଓ ବୃହତ୍

ମନ୍ତ୍ରୀ ପୁମନ୍ତ ଗୋଟିଏ ଦର୍ପଣ ହାତରେ ଧରି ରାମଙ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖାଇଲେ । ଦର୍ପଣରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ନିଜର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଖି ମେ “ରାମଚନ୍ଦ୍ର” ବୋଲି କହି ତାଙ୍କର ଟିକି ଟିକି ହାତରେ ତାଙ୍କମାରି ନାଟକକୁ ଲାଗିଲେ । ସେହିଦିନଠାରୁ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତେ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ବୋଲି କୁହୁଥିଲେ । ତା'ପରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଭକ୍ତ ମଧ୍ୟ ରାମଙ୍କୁ ବୋଲି ନେଇ ଦର୍ପଣ ଦେଖାଇଲେ ଓ କହିଲେ “ଏବେ କୁହ ଏଠାରେ କ'ଣ ଅଛି ?” ଚତୁର୍ଥଶତାବ୍ଦି ରାମଚନ୍ଦ୍ର କହିଲେ, “ରାମଭକ୍ତ” । ସେଥିପାଇଁ କେହି କେହି ତାଙ୍କୁ ‘ରାମଭକ୍ତ’ ବୋଲି ଡାକୁଥିଲେ ।

ଉପରେ ଦଶହଜାର ବର୍ଷ ଧରି ରାଜ୍ୟ ଶାସନ କଲେ । ତାଙ୍କର ଅନେକ ପୁଅ ଓ ଯୋଦ୍ଧା ତାଙ୍କ ପରେ ରାଜ୍ୟ ସବୁ ଭାଗ କରି ଶାସନ କଲେ । ଏଇ ଭାବରେ ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶ ନମେ ବସ୍ତାର ଲଭି ଗଲା ।

ଅନେକ ଦିନ ପରେ ସେହି ପଦ୍ମାବତୀ ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶରେ ଜନ୍ମ ନେଲେ ଦିଲ୍ଲୀପ । ସେ ଥିଲେ ଗାର, ଯଶସ୍ବୀ ତଥା ଧାର୍ମିକ । କିନ୍ତୁ ସେ ଥିଲେ ଅଧୁନିକ । ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ ଉତ୍ପତ୍ତିକା ଗାଥା ସେ କାମଧେନୁଙ୍କ ଅଂଜୋତା ନନ୍ଦନାଙ୍କର ପରାବର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ପୁରାକାଳିନୀରେ ।

ଦିନେ ମହାରାଜା ଦିଲ୍ଲୀପ ନନ୍ଦନାଙ୍କୁ ଭାବିବା ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲକୁ ନେଇ ଯାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ନନ୍ଦନା ତରୁ ତରୁ ଗୋଟିଏ ଗୁମ୍ଫା ପାଖକୁ ଚାଲିଗଲେ । ସେହି ଗୁମ୍ଫାରୁ ଗୋଟିଏ ସିଂହ ବାହାର ନନ୍ଦନାଙ୍କୁ ଆବମଣ କଲା । ସିଂହକୁ ବାଧା ଦେବା ପାଇଁ ଦିଲ୍ଲୀପ ଜର ମାରିବାକୁ ଚାଲିଲେ, କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ହାତ ଧରି ଦେହରେ ଲାଗି ରହିଲା । ରାଜାଙ୍କର କଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟବିମୁକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ସିଂହ କହିଲା, “ରାଜନ, ଏହି ଗାଈ ମୋର ଆହାର ରୂପରେ ଏଠାକୁ ଆସିଛି । ଆପଣ ମୋତେ ମାରିବା ଅଧର୍ମ ଦେବ । ତେଣୁ ଆପଣଙ୍କ ହାତ ଅଟକି ଯାଇଛି ।”

ଉତ୍ତରରେ ରାଜା ଦିଲ୍ଲୀପ କହିଲେ, “ତୁମର ଆହାର ଦରଜାର । ତୁମେ ମୋତେ



ଶାର ସ୍ବଧା ନିବାରଣ କର । କିନ୍ତୁ ନନ୍ଦନାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦିଅ ।”

ଏହି ଉତ୍ତର ଶୁଣି ସିଂହ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଗଲା । ନନ୍ଦନା ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କ ଭକ୍ତିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ କହିଲେ, “ବନ୍ଧୁ, ମୁଁ ମାୟାଦ୍ବାରା ଏହି ଦୃଶ୍ୟର ସୃଷ୍ଟି କରାଥିଲି ତୁମକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ । ତୁମେ ପରୀକ୍ଷାରେ ସଫଳ ହୋଇଛ । ଏବେ ତୁମର ସନ୍ତାନପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ମୁଁ ବର ଦେଉଛି ।”

ମହାରାଜା ଦିଲ୍ଲୀପଙ୍କର ପୁତ୍ର ହେଲେ ରଘୁ ଯାହାଙ୍କ ନାମରେ ବଂଶର ନାମ ହେଉଛି ରଘୁବଂଶ । ସେ ଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଧର୍ମପରାୟଣ । ଥିଲେ ଜଣେ ମୁନି ତାଙ୍କର ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମର୍ଥକ ଥିଲେ ।



ଓ ତାକୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ କି ସେ କେବଳ ରାଣୀକୁହିଁ ଚାହାନ୍ତି । ରାଜା ତରୁଣଶାହ ରାଣୀକୁ ଦାନ କରିଦେଲେ । କିଛି ସମୟ ଆଶ୍ରମରେ ରଖି ମୁନି ପୁଣି ରାଣୀକୁ ଫେରାଇଲେ । ରାଜା କହିଲେ ଦାନ ଜିନିଷ ପୁନଶ୍ଚ ସେ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ରାଣୀ କହିଲେ, “ତାହାହେଲେ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ହେବ ମୋର ମୁଣ୍ଡ କାଟିଦିଅ ।” ଏ କଥାରେ ରାଜା ଶତ୍ରୀଠିଏ ବାହାର କରି ରାଣୀଙ୍କ ମଥା ପୁଣି କରିବା ମାତ୍ରେ ତାହା ଏକ ଫୁଲଦାରରେ ପରିଣତ ହୋଇଗଲା । ତାଙ୍କର ଧର୍ମ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟପରାୟଣତାରେ ଦେବତାମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ତାକୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଲେ ।

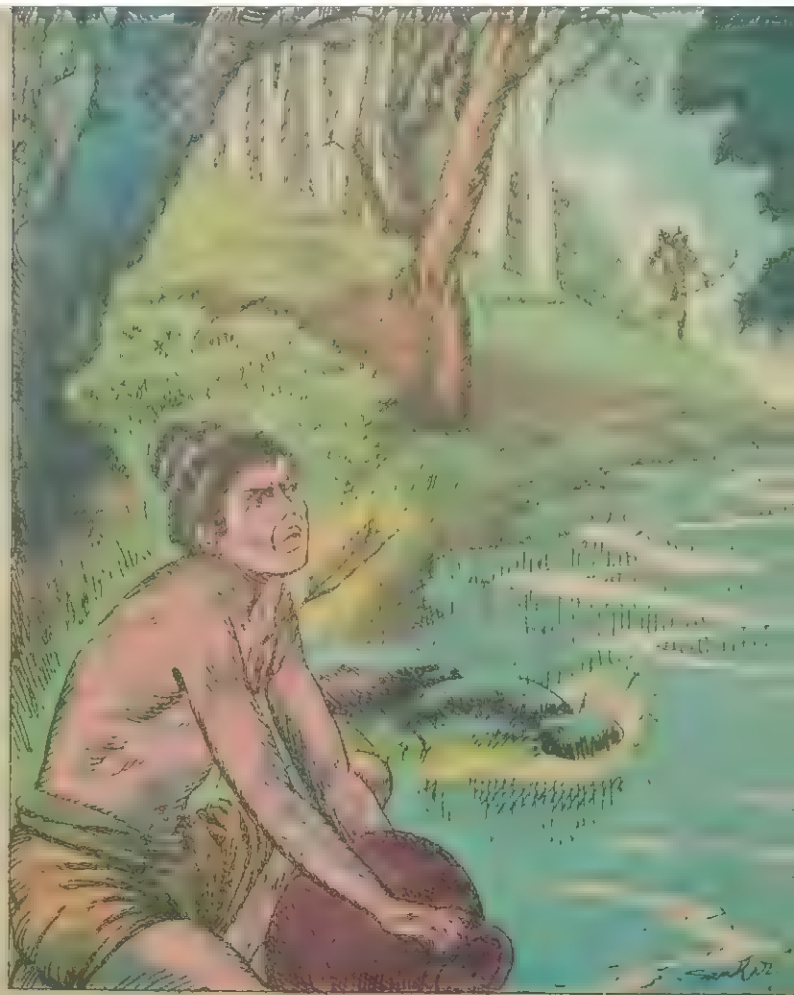
ସେ ଥିଲେ ବଡ଼ ଦାନୀ । ଦାନ କରିବା ସବୁ ଧନ ସେହି ହୋଇଥିବା ପରେ ସେ କିଛି ଧନ କରଜ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଣିବା ପାଇଁ କୁବେରଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲେ । ସେଠାରେ ଯକ୍ଷମାନେ ତାକୁ ବାଧା ଦେଲେ ଓ ତାଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କଲେ । ଯୁଦ୍ଧରେ ସେମାନେ ହାରିଲେ ଓ ରାଜା ରାଜ୍ୟ ଅଳକାପୁରରେ ପ୍ରବେଶ କରି କୁବେରଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ୍ କଲେ । କୁବେର ତାକୁ ଖୁବ୍ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇଲେ ଓ ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛାଧୀନ ଧନ ଦେଇ ସାଦରେ ବିଦାୟ ଦେଲେ । ସେ ସବୁ ମଧ୍ୟ ସେ ଦାନ କରିଦେଲେ ।

ମହାରାଜା ରାଜ୍ୟର ପୁଅ ଥିଲେ ଅଜ । ସେ ଥିଲେ ଜଣେ ବିକ୍ରମୀ ରାଜା । ଥରେ ଭୋଜବାଜଙ୍କ କନ୍ୟା ଇନ୍ଦୁମତୀଙ୍କର ହୃଦୟରେ ହେଲା । ଅଜକୁହିଁ ଇନ୍ଦୁମତୀ ବରଣ କଲେ । ଅନ୍ୟ ରାଜାମାନେ ରାଗି କରି ଦୁହିଁଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ସେ ଯୁଦ୍ଧରେ ଏକାକୀ ଅଜ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ରାଜାକୁ ହଟାଇ ଦେଇଥିଲେ ବହୁତ ଦିନ ସଫାର କରି ଅନେକ ପୁଅ କନ୍ୟାକୁ ଇନ୍ଦୁମତୀ ଜନ୍ମ ଦେଇଥିଲେ । ଦିନେ ଅଜ ଇନ୍ଦୁମତୀଙ୍କ ସହିତ ଉଦ୍ୟାନରେ ବୁଲୁଥା’ନ୍ତି । ଆକାଶ ମାର୍ଗରେ ସେତେବେଳେ ଯାଉଥା’ନ୍ତି ନାରଦ ତାଙ୍କ ବାଣୀରୁ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଫୁଲର ହାରଟିଏ ଖସିପଡ଼ି ଇନ୍ଦୁମତୀଙ୍କ ବେକରେ ପଡ଼ିଲା । ତରୁଣଶାହ ଇନ୍ଦୁମତୀଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା ।

ପ୍ରିୟତମା ପତ୍ନୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ସେ ଶୋକାତୁର ହେବା ଦେଖି ନାରଦ ଆସି ତାଙ୍କୁ ଇନ୍ଦ୍ରମଞ୍ଚାଙ୍କ ପୁରୁଷଜନ୍ମ ବୃତ୍ତାନ୍ତ କହିଲେ ।

ଥରେ ଭୃଶବନ୍ଧୁ ଋଷିଙ୍କର ତପସ୍ୟା ଭଙ୍ଗ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଇନ୍ଦ୍ର ହରିଣୀ ନାମକ ଅପ୍ସରାକୁ ପଢାଇଥିଲେ । ଋଷି ତାଙ୍କୁ ଦେଖି ହୋଧବଶତଃ ମାନବ ଜନ୍ମ ପାଇବାର ଅଭିଶାପ ଦେଲେ । ହରିଣୀଙ୍କର ଅନୁରୋଧରେ ଋଷି କହିଥିଲେ କି ସ୍ୱର୍ଗପୁରର ମାଳା ସ୍ମରଣ କରିବା ମାତ୍ରେ ସେ ମାନବ ଜନ୍ମରୁ ମୁକ୍ତ ହେବେ । ସେଇ ଅପ୍ସରା ହେଲେ ଇନ୍ଦ୍ରମଞ୍ଚା ଏବଂ ଏଇ ତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ରହସ୍ୟ ।”

ରାଜା ଅଜିତର ପୁତ୍ର ହେଲେ ଦଶରଥ । ସେ ଦେବାସୁରଙ୍କ ଯୁଦ୍ଧରେ ଦେବତାଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବାକୁ ଯାଉଥା’ନ୍ତି । ଥରେ ସେ ଏକ ଯୁଦ୍ଧରେ ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସାଥରେ ରାଣୀ କୈକେୟୀ ମଧ୍ୟ ଯାଇଥିଲେ । ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ସମୟରେ ଥରେ ରଥ ଢେରୁ କଲିଣୀ ଶସିପତ୍ନିବାରୁ କୈକେୟୀ ସେଥିରେ ନିଜର ଆଙ୍ଗୁଠି ରଖି ତଳକୁ ଅଟକାଇ ରଖିଥିଲେ । ରାଣୀଙ୍କର ଏପରି ସାହାସିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦଶରଥ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଖୁସି ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ଦୁଇଟି ବର ଯାଚିଲେ । କୈକେୟୀ କହିଲେ ସମୟ ଦେଖି ସେ ସେହି ବରକୁ ନିଜେ ମାଗିନେବେ ।



ରାଜା ଦଶରଥ ଶୟତ୍ତେୟା ବାଣ ମାରିବାରେ ଦକ୍ଷ ଥିଲେ । ଥରେ ବନ୍ୟହସ୍ତୀମାନେ ଗ୍ରାମରେ ପଶି ପସଲ ନଷ୍ଟ କରୁଥିବାରୁ କୋ ହସ୍ତୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସୁତ କରିବା ପାଇଁ ବଣକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଦୁରରୁ ଗୋଟିଏ ହସ୍ତୀ ପାଣି ପିଇବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ସେ ଶୟତ୍ତେୟା ବାଣ ନିକ୍ଷେପ କଲେ । କିନ୍ତୁ ହାୟ, ଯେଉଁ ପ୍ରାଣୀଟି ତାଙ୍କ ବାଣର ଶିକାର ହେଲା ସେ ହାତୀ ନଥିଲା, ଥିଲା ଏକ ଋଷିକୁମାର । ଅନ୍ଧ ବାପମା’ଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ପୁତ୍ର ଶ୍ରବଣକୁମାର ଭୃଷାତୁର ପିତାମାତାଙ୍କ ପାଇଁ ପାଣି ନେବାକୁ ଆସିଥିଲା । ଦଶରଥ ପାଣି ଓ ଶ୍ରବଣକୁମାରର ମୃତ ଦେହ ନେଇ ଋଷି ଓ ଋଷିପତ୍ନୀଙ୍କ



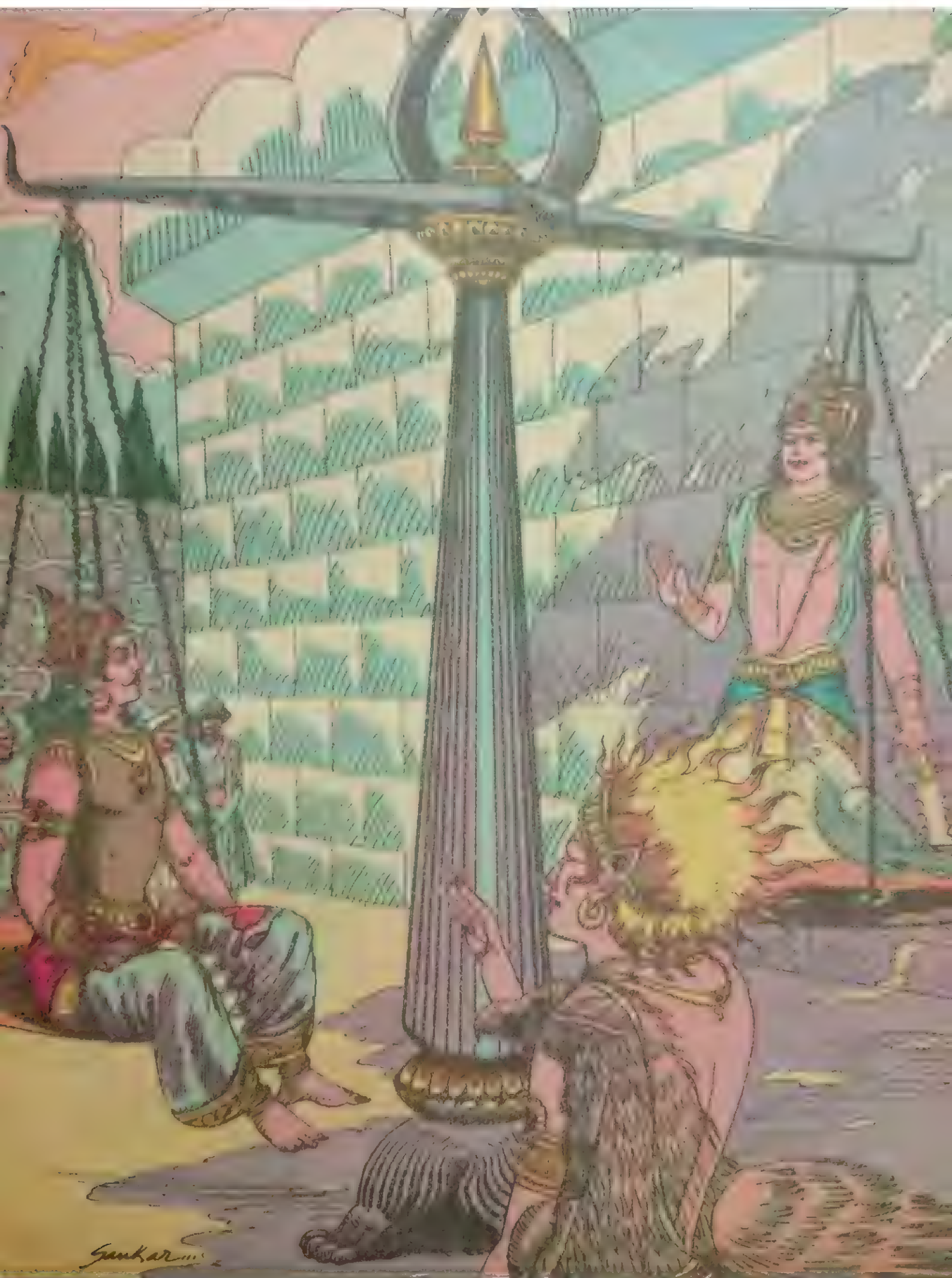
ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେମାନେ ପାଣି ପିଇ
ତୃପ୍ତା ମେଣ୍ଟାଇବା ପରେ ରାଜା ସବୁ ଘଟଣା
କହି କ୍ଷମା ରୂପରେ । ବୁଦ୍ଧ ବୟସରେ ଅନ୍ଧ
ପିତାମାତା ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ପୁଅକୁ ହରାଇ
ଶୋକରେ ଆକୁଳ ହୋଇ ହୃଦୟ କରୁ କରୁ
ରାଜାଙ୍କୁ ଅଭିଶାପ ଦେଲେ କି ସେ ମଧ୍ୟ
ତାଙ୍କରିପରି ବୁଦ୍ଧ ବୟସରେ ପୁତ୍ର ଶୋକରେ
ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିବେ । ତା'ପରେ ପୁଅର
ଚିତାରେ ଦୁହେଁ ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜନ ଦେଲେ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟାବତୀ ରାଜାମାନେ ଶରଣାଗତକୁ
ରକ୍ଷା କରିବାରେ ଖୁବ୍ ବିଶ୍ୱାସୀ ଥିଲେ ।
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶିବ ଥିଲେ ଅଗଣଣ ।
ଶିବଙ୍କୁ ପୂଜା କରିବା ପାଇଁ ଘରେ ଅଗ୍ନି ଓ

ଇନ୍ଦ୍ର ଯଥାସମେ ଛୋଟ ଶିବଙ୍କୁ ପୂଜା
ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଛୋଟ ଶିବଙ୍କୁ
କପୋତଟି ପ୍ରାଣ ବିକଳରେ ଉଡ଼ି ଆସି
ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଦେଲା । ଛୋଟ ଶିବଙ୍କୁ
ଛୋଟ ଆସି ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ ଦେଲା, “ମା, ବଳି
ଶାନ୍ତ ହେଉଛି ଏଇ କପୋତ ! ତାକୁ ଛାଡ଼ି
ଦିଅନ୍ତୁ ମୁଁ ଶାଲ ଖୁଆ ନିବାରିଣୀ କର ।”

ରାଜା ଶିବ କହିଲେ, “ତୁମର
ଖୁଆ ନିବାରିଣୀ ମୁଁ ମୋ ଦେହର ମାଂସରେ
କରିବି କିନ୍ତୁ ମୋର ଆତ୍ମା ଶାଲଦାନୀ ଏଇ
କପୋତଟିକୁ ମୁଁ କଦାପି ଛାଡ଼ି ପାରିବି
ନାହିଁ ।” ଏପରି କହି ରାଜା ତରୁକୁ ଆସି
ନିଜ ଜଂଘରୁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ମାଂସ କାଟି କପୋତ
ସମ୍ବଳ ଓଜନ କଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେତେ ମାଂସ
ଦେଲେ ମଧ୍ୟ କପୋତର ଓଜନ ବେଶି
ହେଲା । ଶିବ ଶେଷକୁ ନିଜେ ଯାଇ ତରୁକୁରେ
ବସିଲେ ଓ କହିଲେ, “ହେ ଛୋଟ ତୁମେ
ମୋତେ ଶାଲ ତୁମର ଖୁଆ ନିବାରିଣୀ କର ।”
ଏଇ ସମୟରେ ଆକାଶରୁ ପୁଷ୍ପବୃଷ୍ଟି ହେଲା ।
କପୋତ ଓ ଛୋଟ ନିଜର ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରକାଶ
କରି ରାଜାଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଲେ ।

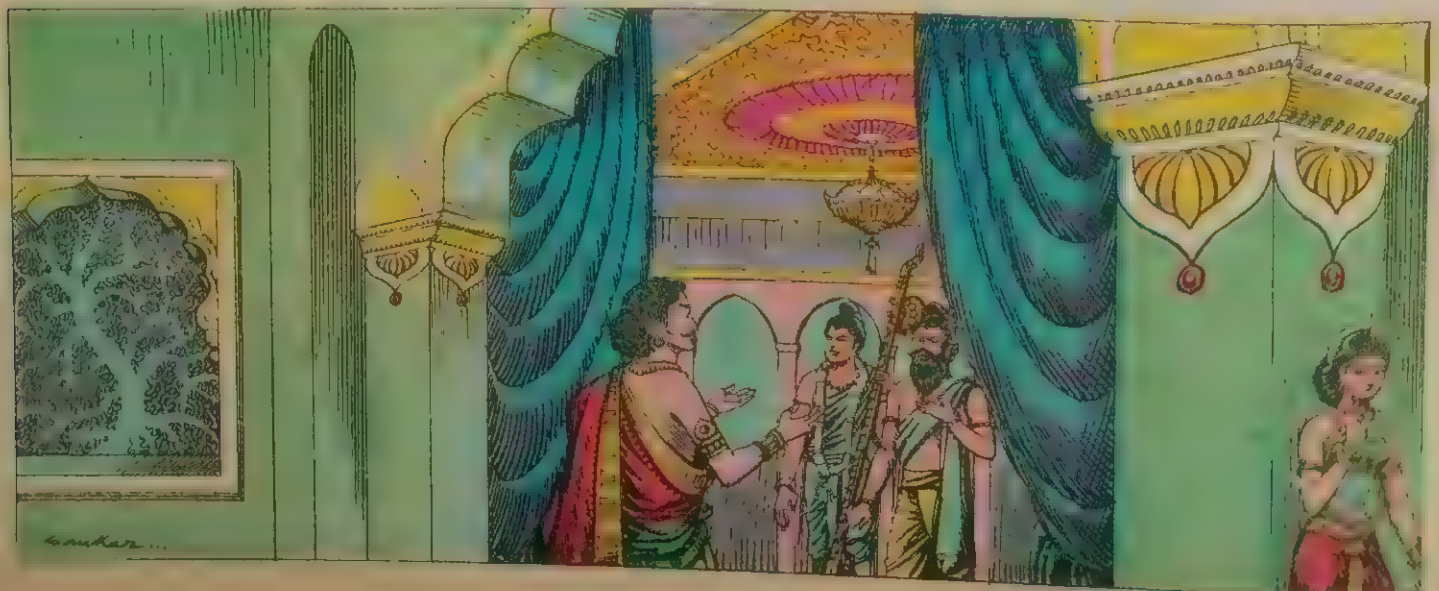
କ୍ଷତ୍ରିୟ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଘୋର ତପସ୍ୟା
ଦ୍ୱାରା ବ୍ରହ୍ମର୍ଷି ପଦ ପାଇଥିଲେ ଏହି ବଂଶରେ
ପ୍ରତାପୀ ରାଜା ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର । ଏଇ ବଂଶରେ
ଜନ୍ମ ନେଇଥିଲେ ମହନ୍ ରାଜର୍ଷି ଅମ୍ବସ୍ୱ
ଯିଏ ନିଜର ଭକ୍ତ ବଳରେ ବସୁଙ୍କର ଏକ

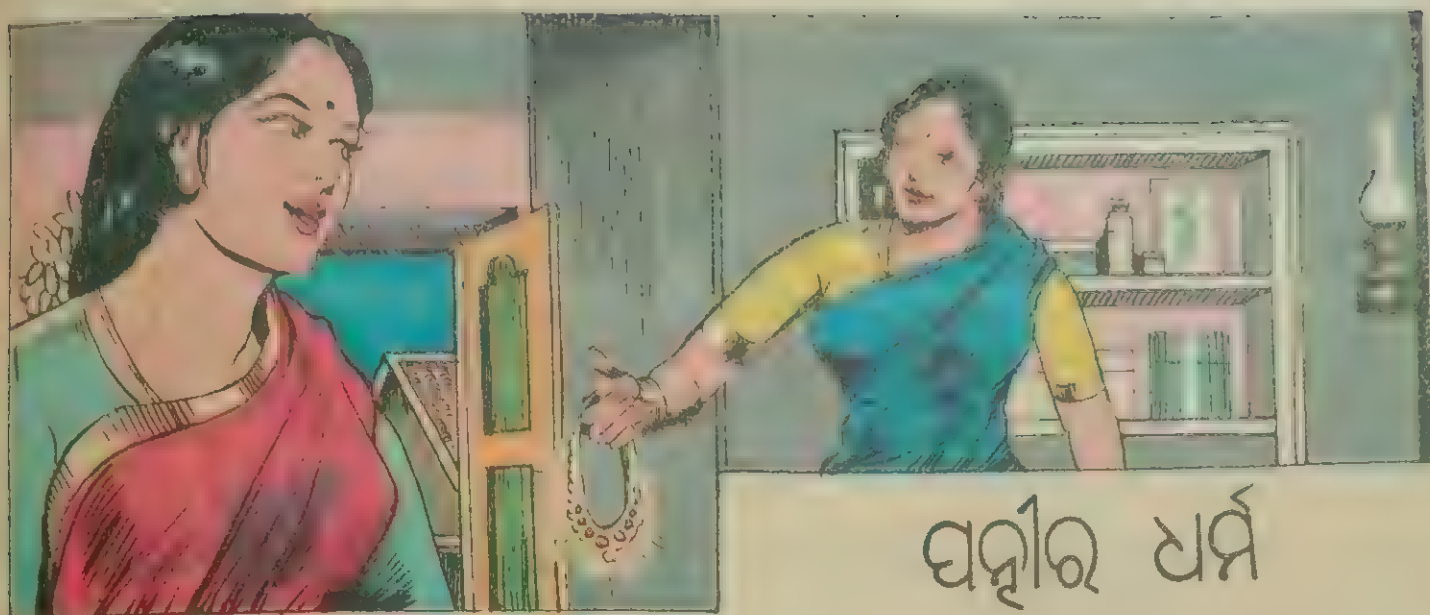


ପ୍ରିୟପାତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ଯେ ଥରେ ରୁଷି ଦୁବାସା ତାଙ୍କ ସହିତ ଦୁବ୍ୟବହାର କରିବାରୁ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଚନ୍ଦ୍ର ଦୁବାସାକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲା ଓ ଶେଷରେ ସେ ରାଜାଙ୍କର ଶରଣ ଯାଇଥିଲେ ।

ସେଇ ଦିନରେ ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଜାଙ୍କର କନ୍ୟା ରୂପେ ଜନ୍ମ ନେଇଥିଲେ ସ୍ୱୟଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀ । ଦେବର୍ଷି ନାରଦ ଥରେ ଶୁଭ ଶବ୍ଦ କରି କହିଲେ, “ମୁଁ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ଏତେ ନିଜର ଯେ ମାୟା ମୋହ ମୋର କିଛି କରିପାରବ ନାହିଁ ।” ଭଗବାନ୍ ସବୁ ସହିଥା’ନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଶବ୍ଦ ସହିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଥରେ ନାରଦ ଓ ପବତ ରୁଷି ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ବୁଲି ବୁଲି ସେଇ ରାଜ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ରାଜକୁମାରୀଙ୍କ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଦୁହେଁ ମୋହିତ ହେଲେ । ଦୁହେଁ ଭଲ ଭଲ ସମୟରେ ରାଜାଙ୍କ ନିକଟରେ ନିଜ ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପ୍ରକାଶ କଲେ କି ସେ ରାଜକୁମାରୀଙ୍କୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ରାଜା କହିଲେ, “ମୁଁ ସ୍ୱୟମ୍ବର କରିବି, କନ୍ୟାର ଯାହାକୁ

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତାକୁ ବରଣ କରିବ ।” ଇତି ପବତ ରୁଷି ଯାଇ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ କହିଲେ କି ସ୍ୱୟମ୍ବର ବେଳେ ନାରଦଙ୍କ ମୁହଁ ମାଙ୍କଡ଼ ମୁହଁ ହୋଇଯାଉ । ପୁଣି ନାରଦ ମଧ୍ୟ ଗୋପନରେ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ କହିଲେ କି ପବତ ରୁଷିଙ୍କ ମୁହଁ ସ୍ୱୟମ୍ବର ବେଳେ ଶୁଭମୁହଁ ହୋଇଯାଉ । ସ୍ୱୟମ୍ବର ସମୟରେ ସବୁ ରାଜା ନାରଦ ଓ ପବତ ରୁଷି ସମସ୍ତେ ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି କନ୍ୟା କାହାକୁ ବରଣମାଲ ଦେବ । କନ୍ୟା କାହାକୁ ମଧ୍ୟ ବରଣ କରୁନାହିଁ । ଶେଷରେ ବିଷ୍ଣୁ ନିଜେ ଆସିଲେ ଓ କନ୍ୟା ତାକୁ ହିଁ ବରଣ କଲା । ସେତେବେଳେ ଯାଇ ଦୁଇ ରୁଷି ନିଜ ନିଜର ଭଲ ଉପଲବ୍ଧ କରି ଲକ୍ଷ୍ମିତ ହେଲେ । ପୁଣି ନିଜ ନିଜର ରୂପ ଦର୍ପଣରେ ଦେଖି ତାଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆଦୃଷ୍ଟ ଦୃଶିତ ହେଲା । ସେ ଘଟଣା ପରେ ନାରଦ ଆଉ କେବେ ଶବ୍ଦ କରି ନାହାନ୍ତି କି ମାୟାମୋହ ତାଙ୍କୁ ସ୍ପର୍ଶ କରେନାହିଁ ବୋଲି ।





ପଦ୍ମାର ଧର୍ମ

ଅହଲ୍ୟା ରହାବତୀ ସାରି ଦେଖିଲା ତା’

ଦୁଆରେ କିଏ କବାଟ ଠକ୍ ଠକ୍ କରୁଛି ।
ଭାବିଲା ତା’ ସ୍ବାମୀ କମଳ ସହରକୁ ଯାଇଥିଲା
ବୋଧେ ଫେରିଛି । କବାଟ ଖୋଲି ଦେଖିଲା
ତାଙ୍କ ପଡ଼ୋଶୀ ଘରର ସ୍ତ୍ରୀ ଜାନକା ।
ଅହଲ୍ୟାକୁ ଦେଖି ଜାନକା କହିଲା, “ବେଷେଇ
ଶେଷ କରି ଭାବିଲି ଟିକିଏ ବୁଲି ଆସେ ।”

ଅହଲ୍ୟା ଏକାଟିଆ ଥିଲା । ଜାନକାକୁ ଦେଖି
ଶୁଣି ହୋଇ କହିଲା, “ଭଲ କଲ ଆସିଲ ।
ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏକେଲା ରହିଛି । ସିଏ ତ ସହରକୁ
ଯାଇଛନ୍ତି । ଦିନକ ପାଇଁ ଯାଇ ଦୁଇଦିନ
ହୋଇଗଲା ।”

ଦୁହେଁ ବସି ବସି ବହୁତ ଗପ କଲେ ।
ହମେ ସଧା ହେବାକୁ ବସିଲା । ଜାନକା
କହିଲା, “ମୁଁ ଯାଏଁ ତେଣେ କାମ ପଡ଼ିଥିବ ।”
ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ନିଜ ବେକରୁ ଗୋଟିଏ

ବଡ଼ ସୁନାହାର କାଢ଼ି ଅହଲ୍ୟାକୁ ଦେଖାଇ
କହିଲା, “ଦେଖ ତ, ଏ ହାର ଏବେ ମୋ
ସ୍ବାମୀ ସହରରୁ ଆଣି ଦେଇଛନ୍ତି । ତୁମକୁ
କିପରି ଲାଗୁଛି ?”

ଅହଲ୍ୟା ସେହି ସୁନ୍ଦର ପଥରଜଡ଼ିତ
ହାରଟିକୁ ହାତରେ ଧରି ବାରିସ୍ତାର ଦେଖିଲା
ଓ କହିଲା, “ଅତି ଚମତ୍କାର ହୋଇଛି ।
ମୋ ସ୍ବାମୀ କହିଛନ୍ତି ଏଥର ମୋ ପାଇଁ
ସୁନାତୁଡ଼ି ଆଣିଦେବେ । କିନ୍ତୁ ମୁଁ ତାକୁ
କହିବି ତୁମ୍ଭ ନ ଆଣି ଏଇପରି ହାରଟିଏ
ଆଣିଦେବା ପାଇଁ । ଆଜ୍ଞା ଦୁଇଦିନ ପାଇଁ
ହାରଟି ମୋ ପାଖରେ ଥାଉ, ମୁଁ ତାକୁ
ଦେଖାଇ ପୁଣି ତୁମକୁ ଫେରିବ ଦେବ ।”

“ଠିକ୍ ଅଛି ।” କହି ଜାନକା ହାରଟି
ଅହଲ୍ୟାକୁ ଦେଇ ଘରକୁ ଫେରିଗଲା ।
ଅହଲ୍ୟା ହାରଟି ଆଦୃଶ ଧରେ ଶୁଣି ହୋଇ



ମୋ ଘରୁଁ ? ଖେଳିବାକୁ ଯିବାକୁ
କିଛି କା କରାଯାଉଥିଲା । ମୋ ଗାଳି
ଘରେ ନ ରହି, ବାହାରେ ରହିବା ପାଇଁ
ଏପରି ହେଲା ।”

ଅନ୍ଧାରା ରଖିବାକୁ କମଳ ଶାନ୍ତ ହୋଇଗଲା
ଓ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ଶାନ୍ତ କରିବାକୁ କହିଲା, “ଏବେ
ଯାହା ହେବାର ହେଲାଣି, ତୁମର ଅଳ୍ପାୟୁ
ମୁଁ ସହରୁ ଆଣିଦେବି ।”

କମଳ ଶାନ୍ତ ହୋଇଯିବାକୁ ଅନ୍ଧାରା
ଜାନକୀର ହାର କଥା କହିଲା । ସେ କହିଲା,
“ଠିକ୍ ସେଇଭଳି ହାର ଦୁଇ ଦଶଦିନ ମଧ୍ୟରେ
ନ ଆଣିଲେ ଗ୍ରାମରେ ଆଉ ମୁହଁ ଦେଖାଇ
ହେବ ନାହିଁ ।”

କମଳ କିନ୍ତୁ କହିଲା, “ମୋର ବଶ୍ୟ
ହେଉନା ଯେ ଜାନକୀର ସ୍ତ୍ରୀ ସେମିତି
କଞ୍ଜୁସ୍, ସେ ତାକୁ ଦୁଇହଜାର ଟଙ୍କାର ହାର
ଦେଇଥିବ ଓ ସେ ତମକୁ ଅନାୟାସରେ
ଦେଇଦେଲା । ସେଇଟା ନିଶ୍ଚୟ ନକଲି ସୁନା
ହୋଇଥିବ । ସେ ହାର ଦଶଟଙ୍କାରେ ମିଳିବ ।
ମୁଁ କାଲି ଗୋଟାଏ ନେଇ ଆସିବି ।”

ଅନ୍ଧାରା ଭାବିଲା ଯାହାହେଉ ଜାନକୀ
ନଶିଦର ବାହାଘରଟା ଚଳେଇ ଦେଇ ଆସିଲେ
ଗଲା । ଶାଣ୍ଟି ସୁନା ହୋଇଥିଲେ ପରେ
ହାରଟିଏ ବନାଇ ଦେଲେ ହେବ ।

ପରଦିନହିଁ କମଳ ସହରରୁ ଅନ୍ଧାରାର
ବର୍ଣ୍ଣନା ମୁତାବକ ହାରଟିଏ ନେଇ ଆସିଲା ।



ହାରଟି ଦେଖି ଅନ୍ଧାରା ଶାନ୍ତ ହେଲା ଓ ଜାନକୀ
ଘରକୁ ଡୁରନ୍ତ ଯାଇ ହାରଟି ଦେଲା ।

ଜାନକୀ ହାରଟିକୁ ନେଇ କହିଲା, “କିଏ
ମୋ'ର ହାର, କେତେ ମିଳିଲା ?” ଅନ୍ଧାରା
ହସି ହସି କହିଲା, “ଏଇଟି ବହୁ ନକଲି
ସୁନାର ହାର । କୌଣସି ମତେ ନହେ
ବାହାଘର ଯେଥିରେ ଚଳେଇ ନାହିଁ । ପରେ
ଭଲ ସୁନାର ହାର କରିଦେବା ।”

ଜାନକୀ ହାରକୁ ବେକରେ ଲଟାଇ କହିଲା,
“ଏଇଟିହିଁ ମୋର ହାର: ତୁମ ସ୍ତ୍ରୀର
ଅସଲ ରୂପ ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ମୁଁ ତୁମ ସହର
ଟଙ୍କାଏ କଠୋର ବ୍ୟବହାର କରିଛି କିନ୍ତୁ
ସେଥିରେ ତୁମରହିଁ ଲଭ ହେଲା ।”



ଅହଲ୍ୟା କିନ୍ତୁ ଏସବୁ ବୁଝି ନ ପାରି କହିଲା,
“ମୋ ସ୍ବାମୀଙ୍କର ଅସଲ ରୂପ କ’ଣ?”

ଜାନକା କହିଲା, “କଥା କ’ଣ କି, ତୁମ
ଘରେ ତୁମ ସ୍ବାମୀହିଁ କାଲି ଚୋରା କରିଛନ୍ତି ।
ବାହାରୁ କେହି ଚୋର ଆସିନି ।”

“ତମେ ମୋ ସ୍ବାମୀଙ୍କ ନାମରେ ବଦନାମ
କରୁଛ? ସେ ନିଜ ଘରେ ବା କାହିଁକି ଚୋରା
କରିବେ ।” ଅହଲ୍ୟା କହିଲା ।

ଜାନକା ଶାନ୍ତ ଭାବରେ ପଚାରିଲା, “ଆଜ୍ଞା
ତମେ ଜାଣ ସେ କାହିଁକି ସହରକୁ ଯା’ନ୍ତି?”

ଅହଲ୍ୟା କହିଲା, “ନା” ତ, ମୁଁ କାହିଁ
ଜାଣିବି । ସେ ତ କହନ୍ତି ସହରରେ କାମ
ଥାଏ ବୋଲି ।”

ଜାନକା କହିଲା, “କିନ୍ତୁ ମୁଁ ସବୁ ଜାଣେ ।
ସେ ସବୁଦିନେ ସହରକୁ ଜୁଆ ଖୋଲିବାକୁ
ଯା’ନ୍ତି । ସେଦିନ ରାତି ଅଧରେ ମୋ
ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିଲା ଓ ମୁଁ ଦେଖିଲି ଅନ୍ଧାରରେ
ତୁମ ସ୍ବାମୀ ତୁମ ଘର ପଛପଟରେ ଚାଲିଲେ ।
ତା’ପରେ ସବୁ ଘଟଣା ଶୁଣି ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲି
ଯେ ମଣିଷ ନିଜ ଘରୁ କିପରି ଅଲଙ୍କାର
ଗୋରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ତୁମେ ଯେଉଁଭାବେ ମୋ
ନିଜ ଦ୍ଵାରଟି ଦେଖି ସେ ବିଷୟରେ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ
ହୋଇଗଲି । କାରଣ ପଥରବସା ଦ୍ଵାର
ଏକବାରେ ଏକାପରି କେତେନ ହୋଇପାରେ ।”

ଜାନକା କଥା ଶୁଣି ଅହଲ୍ୟା ମଥା ପିଟି
କହିଲା, “ମୋତେ ଏବେ ବି ବିଶ୍ଵାସ
ହେଉନାହିଁ ଯେ ମୋ ସ୍ବାମୀ ଏପରି କରନ୍ତି
ବୋଲି ।”

ଜାନକା କହିଲା, “ମୋ ସ୍ବାମୀ ଥରେ
ସହରରେ ନିଜେ ଦେଖିଛନ୍ତି ତୁମ ସ୍ବାମୀ
ଜୁଆ ଖୋଲୁଥିବାର । ଦେଖିବା ତାଙ୍କର କରଜ
କାହିଁକି ବଡ଼ ଚାଲିଛି?”

ଅହଲ୍ୟା କହିଲା, “ଭଉଣୀ, ତମେ ମୋର
ଆଖି ଖୋଲି ଦେଇଛ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ
କୃତଜ୍ଞ ।”

ତା’ପରେ ଅହଲ୍ୟା ନିଜ ଘରକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ଅହଲ୍ୟାକୁ ଦେଖି କମଳ କହିଲା, “ଜାନକା
ଦ୍ଵାର ବିଷୟରେ କ’ଣ କହିଲା?” କିନ୍ତୁ
ଅହଲ୍ୟା କୌଣସି ଉତ୍ତର ଦେଲାନାହିଁ ।

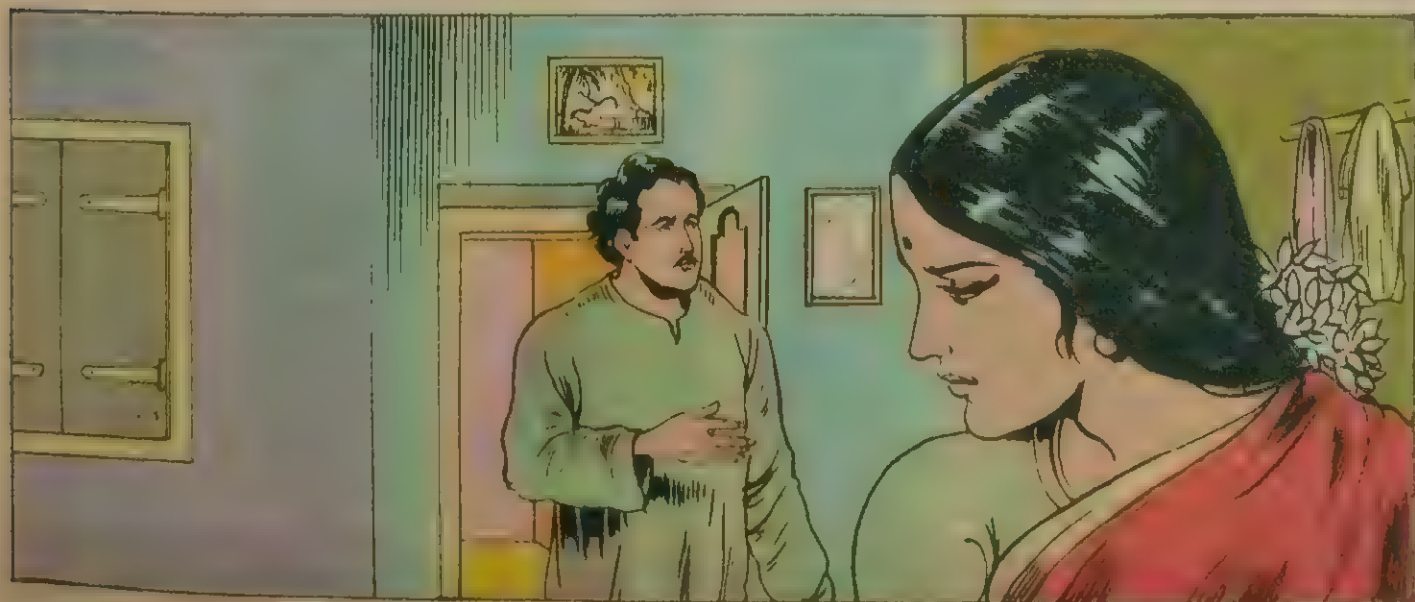
ନିଜ କୋଠରୀ ଭିତରକୁ ଚାଲିଯାଇ ବସି ଶାନ୍ତ ହୋଇ ଶାନ୍ତ ଶାନ୍ତ କାନ୍ଦିଲେ । କମଳ କିନ୍ତୁ ବୁଝି ନ ପାରି ଅନ୍ଧାରକୁ ଯାଇ ସାଲୁନା ଦେବାକୁ ସେ ରାତି ଉଠି କପାଳରେ ଡାକ ବାଜେଇ କହିଲା, “ହାୟ, ମୋର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ, କୁଆଡ଼େ ଓ ଗୌର ମୋର ଶରୀରରେ ସ୍ବାମୀ ହେବା ପାଇଁ ଥିଲା । ଏବେ ମୁଁ କ’ଣ କରିବି ? ବିଷ ଖାଇବି ନା କୁଆଁକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିବି ।” ଏକଥା କହୁ କହୁ ସେ ହଠାତ୍ ଉଠି ପଡ଼ି ତା’ର ଲାଗା ସବୁ ଏକାଠି କରି ବାନ୍ଧିଲା ।

କମଳ ମୁହଁ ଶେତା ପଡ଼ିଗଲା । ସେ କିଂକର୍ତ୍ତବ୍ୟବିମୁକ୍ତ ହୋଇ ବସି ରହିଲା । କାରଣ ଏତେଦୂର ସେ ଆଶା କରି ନଥିଲା । ସେ ବେଶି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା କି ଅନ୍ଧାର ଏମନ୍ତ ଜାଣିଲ କିପରି । ତା’ପରେ ସେ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କଲା । ଅନ୍ଧାର ପାଖରେ ହାତଯୋଡ଼ି ସମା ମାଗି କହିଲା, “ମୁଁ ଏବେ

ଜାଣି ପାରିଛି କୁଆ ଖେଳିବା ଦ୍ଵାରା ମଣିଷ କେତେ ନୀଚ ହୋଇପାରେ । ଗୋଟି କରେ, ସ୍ତ୍ରୀଠାରୁ ଲାଗୁଇ ସବୁ ନେଇଯାଏ, ହଜାର ମିଛକଥା କୁହେ, କରତ କରି କରି ମରେ । ତୁମ ଦେହ ହୁଲି ଶପଥ କରୁଛି ଆଜିଠାରୁ ଆଉ କେବେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ସେ ଅପରାଧ କବେ ନାହିଁ । ମୋତେ କ୍ଷମା କର ଆଉ ମୋତେ ଛାଡ଼ି ଯାଅନାହିଁ ।”

କମଳର ପଶ୍ଚାତ୍ତାପ ଦେଖି ଅନ୍ଧାରୀର ହୃଦୟ ଚରିତଗଲା । ସେ ଆଉ ଚାଲିଯିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲାନାହିଁ । କମଳ ପତ୍ନୀ ଅନ୍ଧାରୀ ପାଖରେ କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ କରି କହିଥାଏ, “ମୁଁ ସତରେ ସବୁଠାରୁ ସୌଭାଗ୍ୟ-ବାନ୍, କାହିଁକି ନା ତୁମପରି ସ୍ତ୍ରୀ ପାଇଛି ତମେ ମୋତେ କୁମାରୀରୁ ନେଇ ଆସି ସବୁମାର୍ଗର ସନ୍ତାନ ଦେଇଛ ।”

ଅନ୍ଧାରୀ ହସି ହସି କହେ, “ସେସବୁ ତ ମୋର ଧର୍ମ ।”



ଫଟୋ-ପରିଚୟ-ପ୍ରତିଯୋଗିତା: ପୁରସ୍କାର ଟ. ୫୦

ପୁରସ୍କାର ପରିଚୟ ଲାଭ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଭାଗ ନେବେ ।



M. Natarajan



P. Sundaram

- ★ ଉତ୍ତମ ଚିତ୍ର ପାଇଁ ଉତ୍ତମ ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଦ୍ଵାରା ପୁରସ୍କାର ଲାଭ କରିବା ଏକ ପରିସ୍ଫୁଟ ସମ୍ଭବତ ହୋଇଥିବ ।
- ★ ନଭେମ୍ବର ୧୦ ପୂର୍ବ ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରାଯାଉ ।
- ★ ସର୍ବାଧିକ ଉତ୍ତମ ଚିତ୍ର ପାଇଁ ଟ. ୫୦-୦୦ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ ।
- ★ ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ସହ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ନାମ ଓ ଠିକଣା ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡରେ ଲେଖା ହୋଇ ତାହାମାତ୍ର ଫଟୋ ପରିଚୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା, ମାଡ୍ରାସ-୬୦୦୦୨୭ ଠିକଣାରେ ଆସିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଫଳ

- ପ୍ରଥମ ଚିତ୍ର : ଗଣେଶ ପାଖରୁ ମୂର୍ତ୍ତି ବାହନ କେବେ ତ ଅଲଗା ନାହିଁ,
 ଦ୍ଵିତୀୟ ଚିତ୍ର : ମୟୂର ଏହି କାହିଁକି ଠାକୁର ହୁଅନ୍ତେ ରହିଲେ ନାହିଁ !
 ପୁରସ୍କାର ବିଜୟିନୀ : ଗୀତା ପଟ୍ଟନାୟକ, ବଲ୍ଲୁପୁର ।
 ବିଜୟିନୀଙ୍କୁ ଅଭିନନ୍ଦନ; ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଧନ୍ୟବାଦ ।

ପ୍ରଶ୍ନମାଳାର ଉତ୍ତର

୧. ମେଘାସ୍ଥିତି । ଗ୍ରୀକ୍ ବିଜା ସେକ୍ସୁଆଲ୍ ଏଡ଼ାକୁ ବିଜା ବହୁମୁଖୀ ବଳାୟିତ୍ର ପଦାବ୍ଧିରେ । ୨. ସାରସ୍ଵତୀ (ଖ୍ରୀ: ପୂ: ୫୫୮-୫୩୦) ୩. ଭାରତୀୟ (ଖ୍ରୀ: ପୂ: ୫୨୨-୪୭୨) ୪. ପଣ୍ଡିତେସ୍ଵର ଦକ୍ଷିଣରେ ଅବସ୍ଥିତ ସେକ୍ସୁଆଲ୍ ବିଜା ବହୁମୁଖୀ ମେଘାସ୍ଥିତିରେ । ୫. ନେପୋଲିୟନ ।

କାଶକ ଶ୍ୱାସକ ଗ୍ଲାଇକୋଡିନ



Glycodin

- ଆପଣଙ୍କ ମସ୍ତିଷ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ
- ଆପଣଙ୍କ କୋଷର ଚାକିରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥାଏ
- ଆପଣଙ୍କ ହୃଦ୍‌ର ମାଂସ ପ୍ରତିଶୁଷ୍କ ହେବା ରୋକିଥାଏ
- ଆପଣଙ୍କ ପୁରୁଷତ୍ୱରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା ବୃଦ୍ଧି କରିଥାଏ



ଗ୍ଲାଇକୋଡିନ
ଟି ପ୍ରକାରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ
କାଶ-ଶ୍ୱାସକାରୀ

ଶାନ୍ତା ଡାକ୍ତରୀ, ଏକ ନୂତନ ଆଗାମୀ ନେଇ।

मुफ्त ! मुफ्त !! मुफ्त !!!

हमारी कंपनी ने पूरे हिंदुस्तान में बहुत नाम कमाया है. पांच साल गारंटी का माल पहले पहल हमने ही बनाया है. पंद्रह साल की कोशिश और तजुबे के बाद हमने यह माल बनाया है. हिंदुस्तान की वमाम कंपनियों में हमारी कंपनी एकदम बड़ी है. हमारी कंपनी के समस्त जेवरों की सूची तथा उनके मूल्य आप घर बैठे ही मुफ्त मंगा सकते हैं. हमारे बहुमूल्य केटलाग को देखकर आप अपनी मनपसंद चीज सिर्फ नंबर लिखकर बी.पी.पी. द्वारा मंगा सकते हैं.

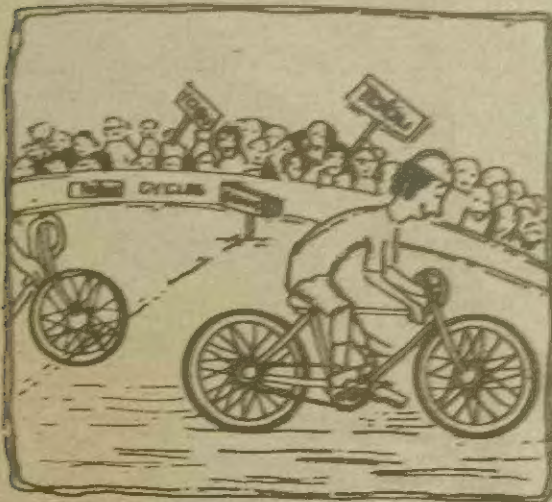
पूरे हिन्दुस्तान में हमें अनुभवो एजेंटों की जरूरत है

 NO 565 Rs 100-50	 NO 618 Rs 50-50	 NO 619 Rs 35-50	 NO 622 Rs 35-50	 NO 547 Rs 100-50
 NO 563 Rs 100-50	 NO 624 Rs 50-50	 NO 627 Rs 50-50	 NO 626 Rs 50-50	 NO 574 Rs 100-50
 NO 564 Rs 100-50	 NO 612 Rs 25-50	 NO 607 Rs 25-50	 NO 590 Rs 15-50	 NO 595 Rs 25-50
 NO 541 Rs 100-50	 NO 593 Rs 25-50	 NO 517 Rs 25-50	 NO 524 Rs 25-50	 NO 520 Rs 25-50
 NO 574 Rs 201-50	 NO 507 Rs 20-50	 NO 515 Rs 25-50	 NO 518 Rs 25-50	 NO 599 Rs 25-50
	 NO 594 Rs 25-50	 NO 598 Rs 25-50	 NO 592 Rs 30-50	 NO 597 Rs 25-50
	 NO 591 Rs 15-50	 NO 646 Rs 25-50	 NO 648 Rs 35-50	 NO 641 Rs 25-50
	 NO 580 Rs 20-50	 NO 638 Rs 25-50	 NO 660 Rs 50-50	 NO 676 Rs 25-50
	 NO 633 Rs 25-50	 NO 632 Rs 25-50	 NO 631 Rs 25-50	 NO 635 Rs 25-50
 NO 662 Rs 100-50	 NO 651 Rs 50-50	 NO 663 Rs 50-50	 NO 653 Rs 25-50	 NO 645 Rs 35-50
	 NO 630 Rs 25-50	 NO 634 Rs 25-50	 NO 636 Rs 25-50	 NO 540 Rs 100-50

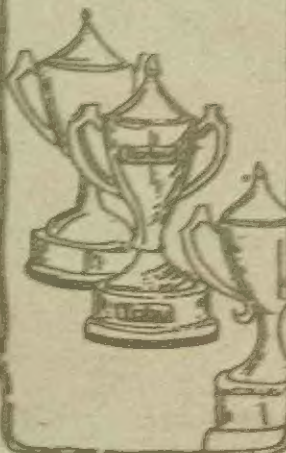
सभी सूचना हिन्दी अथवा अंग्रेजी में लिखना

MERI GOLD COVERING WORKS. (Estd: 1963)
 P.O. BOX 1405, 14, RANGANATHAN STREET
 T. NAGAR MADRAS-600 017 INDIA

KITTOO IS A CYCLING CHAMPION EVERY ONE ADMIRES HIM. HE WINS EVERY POSSIBLE RACE.



HE HAS WON MANY PRIZES IN CYCLING CHAMPIONSHIPS.



KITTO TELLS US THE STORY OF HIS SUCCESS.



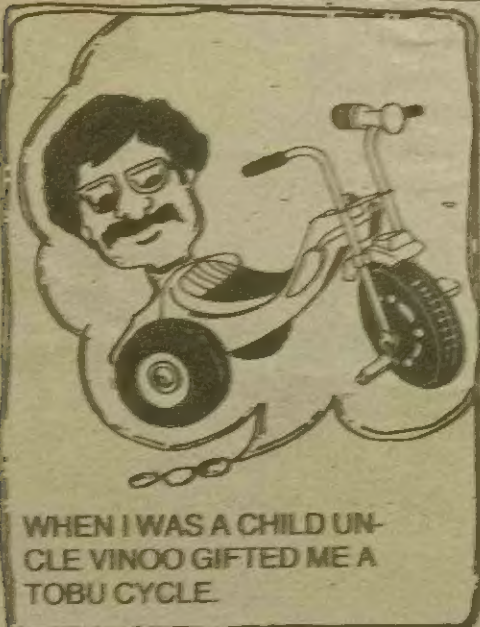
MY CYCLE WAS ADMIRIED BY ALL THE FRIENDS AND EVERYONE WANTED A TOBU CYCLE.



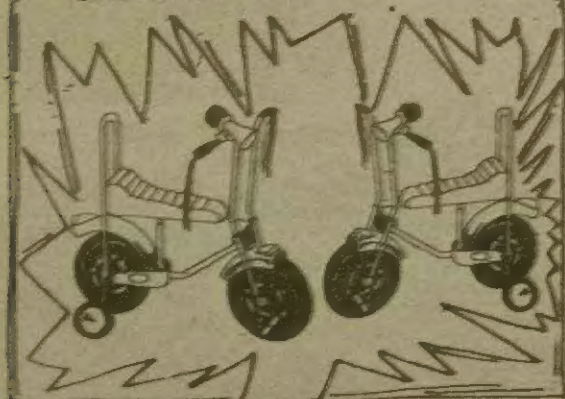
SOON EVERYBODY GOT A TOBU CYCLE FOR HIMSELF AND WE HAD CYCLE RACES DAILY.



WHEN I WAS A CHILD UNCLE VINOOGIFTED ME A TOBU CYCLE.



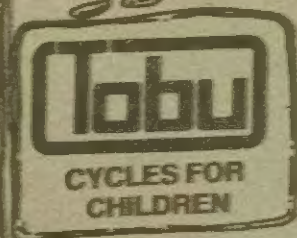
RIDING ON TOBU CYCLES WAS A PART OF MY CHILDHOOD. I PEDALLED DIFFERENT MODELS OF DIFFERENT COLOURS AS I GREW UP.



TOBU GAVE ME CONFIDENCE AND A SPIRIT OF COMPETITION.



SMALL THINGS MATTER A LOT IN CHILDHOOD.



IS ONE OF THEM

SUPERB

ମାଲ୍ଟୋଭା ଦଳ - ସବୁବେଳେ ହୃମହୃମ, ବକ୍ଷ ଯେ କରୁଥିବେ ଲିପ ଲାଗେ!



ପେଟି ପିଲାମାନେ ମାଲ୍ଟୋଭା ଖାନ୍ତି,
ଲୁଲରେ, ଝୋଲରେ ସବୁବେଳେ
ପେମାଟେ ପ୍ରାଣୋତ୍ସାହ ସୋର ଉପରି ।
ତାହା ମାଲ୍ଟୋଭାରେ ଉନ୍ନତ ଉନ୍ନତରୁ
ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଉଠିଛି । ମାଲ୍ଟୋଭା
ପିଲାମାନଙ୍କର ଏ ଉନ୍ନତ ଉନ୍ନତର
କରିଥାଏ । ତାହା ଦୁଧରେ ମିଶେଇଲେ
ଏହା ଏକ ଉନ୍ନତର ଉନ୍ନତର ଦୁଧ ।

ପ୍ରଭାବିତ ଉଚ୍ଚେ ପାରିପୁରା

ଉତ୍ତମ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧୁ

ଫାଟାକରୁ ଆସେ ଉତ୍ତମ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ
ତାହା ପ୍ରଭାବିତ ମଧୁ ଉଚ୍ଚେ ପିଆରି
କରିଥାଏ ମାଲ୍ଟୋଭା ପ୍ରାଣରେ ।
ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ଓ ଶିଶୁମାନ
'ପ୍ର'ରେ ପରିପୁର୍ଣ୍ଣ ମାଲ୍ଟୋଭା ହେଉଛି
ପ୍ରଭାବିତ ପ୍ରାଣୋତ୍ସାହ ଓ ଏହା
ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ମିଶିଥାଏ ।

ବିଶୁଦ୍ଧ,
ଘନ ଦୁଗ୍ଧ

ମାଲ୍ଟୋଭାରେ
ପେଟି ଦୁଗ୍ଧାଂଶ
ଅଳ୍ପ ତା ଆସେ
ଅନ୍ତର ମିଶିତ
ଦୁଗ୍ଧ ଫାଟୁର
କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କୁ । ୧୮୦% ବିଶୁଦ୍ଧ,
୧୦୦% ପ୍ରଭାବିତ ।

ଦୁଗ୍ଧିକର କୋଷ୍ଠା ପ୍ରାପ୍ତ

ଆମେ ବ୍ୟବହାର କରୁ ବିଶେଷତା
ଆମରାନ୍ତ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ କୋଷ୍ଠା-ତାହା ତାହା
ଆମେ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ
ଓ ଆମରାନ୍ତ ପ୍ରଭାବିତ ପ୍ରଭାବିତ ।
କୋଷ୍ଠା ମୁକ୍ତି ପ୍ରଭାବିତ ଓ
ପ୍ରାପ୍ତି ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପରେ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ କରେ ।



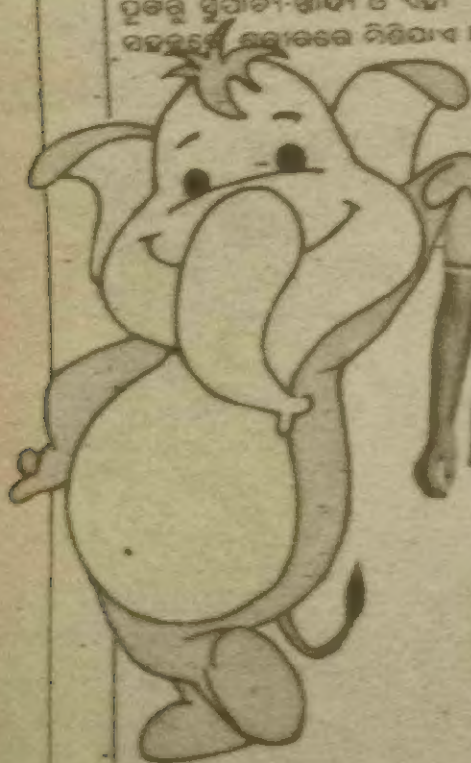
ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ
ପିତ୍ତ

ବିଶୁଦ୍ଧ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ
ବିଶୁଦ୍ଧ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ
ବିଶୁଦ୍ଧ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ
ବିଶୁଦ୍ଧ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ

ପିଲାମାନଙ୍କର ଆମରାନ୍ତ
କେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ଅତିକରି ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ଏହା
ଅତି ପ୍ରଭାବିତ ।

ବିଶେଷତାରେ ପିଲାମାନଙ୍କର ଉତ୍ତମ

ମାଲ୍ଟୋଭାରେ ପ୍ରୋ-ବିଟ,
କାର୍ଯ୍ୟୋପାଦକ, ପିଲାମାନ ଓ
କାର୍ଯ୍ୟୋପାଦକ ଏହା ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ।
ଅତିକରି ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ A, ପିଲାମାନ,
କାର୍ଯ୍ୟୋପାଦକ B, ଓ କାର୍ଯ୍ୟୋପାଦକ D, ଏହା
ଆମ ଏହା ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ।
ଏହି ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ।



H ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ

୧୯୮୧ ଓ ୧୯୮୨ ମେ ମାସରେ (ଭାରତ) ବିଶେଷତା ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ବିଶେଷତା

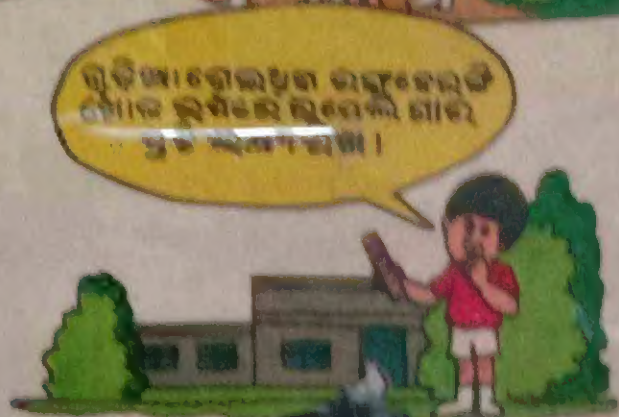
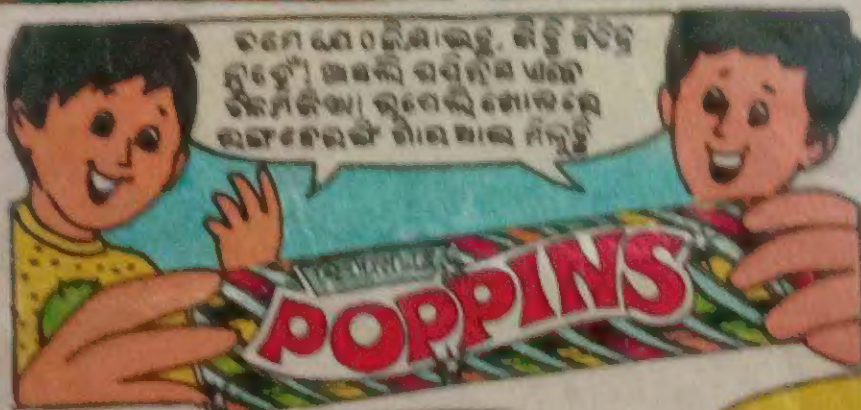
ପିଲାମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାପ

Amil 1790 1791

ଭ୍ରମ ଓ ହାସ୍ୟାତ୍ମକତା

ବୃକ୍ଷେଳି ଶାଢ଼ୀ ଆସନି

हमारे पास है, हमने जो भी चाहा है
उसके लिए हमें नहीं मिला है।

[illegible]